Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta pedagogická

Bakalářská práce

ZAPOMENUTÝ SKLADATEL SILVESTR HIPPMANN

Jana Radilová

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Praze, ……. 2012.

…….

Vyslovuji poděkování panu Mgr. Vítu Aschenbrennerovi, za odborné vedení, cenné podněty a připomínky při zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

Úvod 5

2. Život Silvestra Hippmanna 6

3. Hippmannova hudebně publicistická a organizační činnost 10

4. Dílo Silvestra Hippmanna 15

4.1 Skladby ze studentských let 15

4.2 Díla Silvestra Hippmanna, která komponoval po přestěhování do Prahy 16

5. Závěr 34

Seznam pramenů a použité literatury 35

Resumé 36

Seznam příloh 37

Úvod

Za téma své bakalářské práce jsem si zvolila osobnost z mého rodného města. Vybrat téma pro tuto práci pro mne bylo velice jednoduché, protože nepatrnými náznaky jsem se o S. Hippmannovi dozvídala již v dětském věku. Přímo v rodném bytě S. Hippmanna žil můj tatínek a následně jsem do Pražské ulice v Čáslavi chodila navštěvovat svoji babičku.

Další impulzy pro mne představuje moje maminka, která vystudovala konzervatoř a o S. Hippmannovi mi vyprávěla. Tyto informace, jež se pro mne staly cennými podněty, znala od bývalého ředitele ZUŠ Miloše Resla. Později jsem již sama navštívila Městské muzeum v Čáslavi a s velikým nadšením nahlédla do pozůstalosti osobnosti S. Hippmanna.

V této době jsem ještě netušila, že se budu do budoucna věnovat hudbě také profesně, vystuduji konzervatoř a následně úspěšně složím přijímací zkoušky na vysokou školu.

Ráda bych ještě zmínila podnět, který jsem dostala na konzervatoři. Při výběru absolventského programu jsem od paní profesorky dostala nabídku zahrát si Sonátu od K. B. Jiráka. Tato možnost mne velmi nadchla a s nadšením jsem nastudovala skladbu, kterou za celých šest let mého studia na škole nikdo nehrál. Toto jsem považovala za jeden z posledních podnětů psát bakalářskou práci o autorovi, který je zapomenutý, ale pro mne velmi zajímavý.

K úplnému rozhodnutí pro tuto práci mne namotivoval můj konzultant práce Mgr. Vít Aschenbrenner. Pan Aschenbrenner na Katedře hudební kultury vede orchestr a já jsem měla tu možnost si pod jeho taktovkou zahrát krásný repertoár. Skladby, které hrajeme, jsou často publiku i nám neznámé a v tuto chvíli jsem si uvědomila, že se pokusím v archívu Městského muzea v Čáslavi vynajít zajímavý notový materiál, který se třeba v budoucnu dostane opět do repertoáru současných interpretů..

Za cíl jsem si stanovila představit právě osobnost S. Hippmanna, sepsat jeho veškerá díla a velkým potěšením by pro mne bylo, kdyby se tento skladatel a publicista dostal do povědomí publika a jeho díla se opět mohla rozeznít na koncertních pódiích. I z tohoto důvodu jsem do příloh jsem vložila některé Hippmannovy skladby.

2. Život Silvestra Hippmanna

„Vzpomínky na mé dětství jsou prozářeny jasem nerušené blaženosti. Kdykoliv se v mysli vracím do oné šťastné doby dětského a chlapeckého života v okolí starého čáslavského cukrovaru, vybavuje se mi vždy stejný obraz utěšených dnů v zahradách vonících zemí, ovocem a sluncem, ve kterých jsem jako dítě strávil většinu roku, zahrnut láskou rodičů a nezkalenou radostí ze života.“[1]

Silvestr Hippmann se narodil 23. července 1893 v Čáslavi. Jeho otec byl pokladníkem cukrovaru, blízko kterého bydleli. Na přání matky začal Silvestr Hippmann hrát na housle u učitele Zlocha roku 1900. Ta hudbu milovala a sama hrála na klavír. Zloch brzy doporučil rodičům, aby nechali talentovaného Silvestra studovat u erudovanějšího pedagoga. Proto v roce 1901 Hippmann přešel ke kapelníkovi Ottovi Ullmannovi.[2] O rok později se začal učit u paní Ullmannové hře na klavír. Vedle Ullmannovy školy byl pro malého Hippmanna po celá chlapecká léta bohatým zdrojem hudebního poznání dům rodiny Meislovy. Zde neustále poslouchal dobrou hudbu, jako nerozlučný kamarád svých vrstevníků Alexe a Gustava Meislových.[3]

V roce 1904 nastoupil Silvestr Hippmann na gymnázium v Čáslavi. Studium mu šlo velmi dobře a bez většího úsilí měl pokaždé vyznamenání. Hippmannův další hudební růst zde ovlivnil čáslavský ředitel kůru Josef Bok, jenž na zdejším gymnáziu vyučoval zpěv.[4]

Ve školním roce 1904-1905 u něj začal Hippmann zpívat v chrámovém sboru a dokonce začal hrát v chrámovém orchestru na housle a od roku 1907 i na violu.

[1] Miloš Resl, *Silvestr Hippmann nástin života a díla*, 1973, Čáslav, str.11
[2] Otto Ullmann (1858-1907) přišel do Čáslavi asi ve svých padesáti letech z Kutné Hory, kde býval kapelníkem hornické kapely. Také působil jako houslista v orchestru Národního divadla. Do Čáslavi byl povolán z podnětu městských činitelů, zejména tzv. Hudební jednoty, aby v Čáslavi založil dobrou kapelu. V roce 1901 s místním ochotnickým souborem nastudoval a několikrát provedl Prodanou nevěstu.
[3] Rodina Meislova se řadila mezi tradiční Čáslavské průmyslníky, patřil jí velký lihovar a hospodářství. Meislovi se stýkali s celou řadou umělců, do Čáslavi k nim jezdil např.: A.Dvořák, Hanuš Wihan, Jan Burian, Jan Kubelík a další.
[4] U K. J. Boka se v letech 1877-1878 učil hrát na klavír F. X. Šalda. Prožil v Čáslavi kus svého dětství jako syn poštovního oficiála.

V Čáslavi byla hudba velmi oblíbená. Stále zde doznívala dusíkovská tradice.[5] A tak není divu, že Čáslav byla mezi prvními městy, v nichž byly po pádu Bachova absolutismu založeny pěvecké spolky. Čáslavský Hlahol zde byl založen již roku 1861. Matka S .Hippmanna zpívala v tomto sboru a malý Hippmann rád navštěvoval pravidelné zkoušky.

V roce 1907 se v Čáslavi konal koncert. Dusíkovo divadlo uvedlo Českou filharmonii, tehdy řízenou Dr. Vilémem Zemánkem. Malý Hippmann byl velice nadšen. Na programu byly skladby Čajkovského, Smetany, Dvořáka a Fibicha. Nejvíce ale na Hippmanna zapůsobila Novákova „Slovácká suita". Dokonce tak moc, že se stala do budoucna jeho nejhranější a nejoblíbenější skladbou.

Ještě v roce 1907 se Hippmann s rodiči přestěhoval z Čáslavi do blízké průmyslové dvojobce (Vrdy-Bučice). Zdejší farář Jan Limberský byl v celém kraji znám jako nadšený hudebník. Právě na jeho faře našel Silvestr Hippmann nový inspirační zdroj ke svému studiu hudby. U Limberského byly dychtivému mladíkovi k dispozici nejen krásné knihy, ale zejména noty od Bacha až po Dvořáka, a tak Hippmann poznával stále novou literaturu. Během čtyř let pobytu v Dolních Bučicích (od září 1907 do února 1911) tak S. Hippmann poznal velkou část středoevropské komorní hudby 18. a 19. století a jeho hudební rozhled se tak stále rozšiřoval, mimo jiné také tím, že na faře mohl hrát tria a kvarteta.

Největší vliv na jeho další hudební vývoj měl ovšem příchod nového ředitele Čáslavského kůru Josefa Malého v roce 1907. Nový regenschori byl absolventem pražské konzervatoře a Hippmann neváhal a se stal jeho žákem. Studoval u něj harmonii, kontrapunkt, začátky instrumentace a také k němu docházel na hodiny zpěvu. Metoda Malého na horizontální vyučování harmonie měla pronikavý vliv na jeho hudební myšlení a práci. V té době se již pokoušel o svá první dílka. Velmi na něj zapůsobilo kouzlo lidové písně. Mezi jeho prvními skladbičkami byla píseň na slova A. Heyduka „Já jsem mladší dívčina", „Ave Maria" pro smíšený sbor a také „Sázej má panenko, sázej rozmarýnu." Tato poslední skladba mu vynesla první úspěchy.

[5] Dusíkova osobnost byla v Čáslavi trvale uctěna divadelní budovou, která nese jeho jméno. Je zajímavé, že jedním z největších ctitelů Dusíkova divadla u nás byl Vítězslav Novák.

Na čáslavském gymnáziu studoval až do února 1911, kdy se s rodiči přestěhoval do Prahy. Přes výše uvedené životní detaily S. Hippmann v Čáslavi postrádal větší počet hudebních událostí, a tak se v Praze snažil navštěvovat co nejvíce koncertů a jiných hudebních představení. Na koncertech, které v začátcích svého pražského pobytu navštívil, na něj zapůsobily zejména velmi dobré výkony koncertního pianisty a Lisztova žáka Cornada Ansorgeho.

Hudební život v Praze byl v těchto letech na vynikající úrovni. Česká opera byla pod Kovařovicovým vedením v rozkvětu a mladý Hippmann byl jejím nadšeným posluchačem. Stále se snažil z hudebního dění postihnout co nejvíce. Stal se členem Umělecké besedy a pilným návštěvníkem čítárny. Na druhou stranu ale stále vzpomínal na léta v Čáslavi a stýskalo se mu po venkovském prostředí.

V Praze se Silvestr Hippmann rozhodl pro další studium klavíru a stal se žákem Adolfa Mikše. Dále zde studoval skladbu u Otakara Šína a u Jaroslava Řidkého instrumentaci. Ačkoliv byl S. Hippmann ještě mladý, měl dosti široký přehled o hudebním světě.

Ještě před maturitou na gymnáziu si S. Hippmann podal přihlášku do Hlaholu na Vinohradech. Sbormistr Karel Nedbal ho přijal a Hippmann zpíval v Hlaholu až do roku 1914.

Po maturitě v roce 1912 nastoupil na právnickou fakultu Univerzity Karlovy a v roce 1913 se dal zapsat na filozofickou fakultu, kam chodil na přednášky prof. Z. Nejedlého a navštěvoval jeho hudebně-vědecký seminář. Roku 1914 vypukla 1. světová válka a Hippmann musel přerušit studia na právnické fakultě a kvůli vojenským povinnostem se nemohl věnovat ani hudbě. Studia na právnické fakultě tak dokončil až po skončení 1. světové války a opět začal studovat hru na klavír u Adolfa Mikše.

Po dokončení studií na právnické fakultě začal S. Hippmann od roku 1921 pracovat jako úředník a od roku 1936 se stal ředitelem ve Všeobecném pensijním ústavu. Tato místa mu umožňovala věnovat dost času hudbě. Od roku 1934 měl v moderní budově ústavu prostorný služební byt, kde pořádal mnoho domácích koncertů a schůzek za účasti našich i zahraničních umělců. 27. září 1947 se S. Hippmann oženil s Helenou Benediktovou a 14. května 1949 se jim narodil syn Petr. V roce 1956 vstoupil S. Hippmann do výslužby a věnoval se výhradně skladatelské činnosti. V neposlední řadě

psal literární články, kritiky a fejetony. Hippmann zemřel 16. 3. 1974 v Praze ve věku 81 let.

3. Hippmannova hudebně publicistická a organizační činnost

Když bylo S. Hippmannovi 15 let, začal se věnovat literární činnosti, která by informovala o kulturním dění nejen Prahu, ale i okolí. Aktivně začal psát do Čáslavského krajinského týdeníku. V tomto týdeníku se lidé mohli dočíst, jaké kulturní společenské a hudební akce se konají v jiných částech republiky. Hippmann díky své stálé a zajímavé publikaci dostal pravidelný prostor v již zmíněném týdeníku pod názvem „Pravda“.

Na začátku dvacátých let se prostřednictvím svého přítele Viléma Kunstovského seznámil se světoznámou operní pěvkyní Emou Destinnovou, kterou pak doprovázel na jejím koncertním vystoupení v Duchcově na klavír. Tato jejich hudební spolupráce měla u posluchačů velký úspěch.

Kromě Emy Destinnové později doprovázel celou řadu známých pěvců a pěvkyň, nejvíce Jarmilu Vavrdovou, která byla též výbornou interpretkou Hippmannových písní.

Od roku 1922 byl hudebním kritikem různých českých listů. Zejména psal do těchto deníků - Lidové noviny (1911-1930), Revue, Tempo a jiných. Vedle ryze informačních článků psal S. Hippmann také mnoho fejetonů o hudbě. V komisi Hudební matice vyšla jeho cestopisná knížka Týden v Holandsku s českým zpěvem (1932), v Orbisu pak studie Chopin (1946). Na ni v časopise „Vyšehrad“[6] vyšla tato kritika: „Knížka, vydaná právě Orbisem ve sbírce „Kdo je “, pojednává na pouhých sedmatřiceti stránkách o Chopinovi, avšak způsobem tak poutavým a plastickým, že i nehudebník ji přečte jedním dechem. Autor této knížky, Silvestr Hippmann, tu podal opravdu ukázkovou monografii v kostce“.

Rok 1921 byl důležitým rokem v životě S. Hippmanna. Dokončoval studium na právnické fakultě. Jelikož je znám svou precizností a důsledností, studium na výše uvedené škole mu zabíralo spoustu času. I přesto, že byl takto vytížen, patřil mezi zakládající redaktory vydavatelství „Družstevní práce“, které se zabývalo uměním..

[6] Ročník 1. č. 33 ze dne 12. 6. 1946

Počátkem září 1925 se konal 3. mezinárodní festival soudobé hudby v Benátkách. Na festival se vypravila početná česká výprava. A tak se S. Hippmann seznámil s brněnským hudebním skladatelem Leošem Janáčkem.

Již od studentských let byl Hippmann snaživým členem Umělecké besedy. V letech 1925-1944 byl jednatelem jejího hudebního odboru a v této funkci se účastnil organizace uměleckého života v Praze. Nejvýznamnějším Hippmannovým činem na tomto poli bylo založení „besedních úterků“ v Praze a podobných hudebních dnů i jinde. Myšlenka Besedních úterků a její realizace byla jeho originálním nápadem. Byly to pravidelné týdenní schůzky umělců a přátel hudby s hudebními ukázkami, které se staly nepostradatelnou součástí pražského, ale i českého hudebního života. První „besední úterky“ uspořádal Hippmann na půdě Umělecké besedy v říjnu 1935. Za Hippmannova osobního vedení se konalo až do října 1944 celkem 267 besedních úterků. Za účasti několika set umělců v nich bylo postupně premiérově uvedeno mnoho nových skladeb a uvítáno mnoho hostů domácích i zahraničních. Pravidelným „úterkářem“ byl například Vítězslav Novák. Nejvzácnějším hostem, z celé řady zahraničních osobností a interpretů, byl Sergej Prokofjev, který se zúčastnil úterků 18. 1. 1938 v Praze. Na základě zkušeností z besedních úterků S. Hippmann od roku 1940 organizoval zakládání podobných hudebních večerů také mimo Prahu. Tato jeho iniciativa se setkala mimořádným úspěchem. Do konce dubna 1943 vznikly „úterky“ mimo Prahu v 31 českých a moravských městech a v dalších se začaly připravovat.

Na besedních útercích se Hippmann blíže seznámil s již zmiňovaným hudebním skladatelem Vítězslavem Novákem. Znali se od oslav 60. narozenin skladatele, kde ho Hippmann coby redaktor Lidových novin požádal o interwiev. Více je sblížily právě hudební úterky, které se Novákovi velmi líbily a byl jejich pravidelným návštěvníkem.

Hippmann se aktivně účastnil organizace hudebního života v Praze a udržoval styky s hudebními umělci v cizině, zejména v Paříži, Římě, Bruselu ad.Byli mezi nimi např. I. Stravinskij, S. Prokofjev, M. Ravel, D. Milhaud… Dopisoval do cizích hudebních revue, jako Milánské Musica d´oggi. Byl spoluzakladatelem a jednatelem Heroldova klubu, členem klubu hudebních kritiků v Praze a jednatelem výboru pro 1. a 2. Evropský festival komorní hudby v Trenčianských Teplicích.

V roce 1940 v Čáslavi založil „Čáslavské hudební středy“. Stalo se tak po provedení jeho „Čáslavské suity“, kterou složil v roce 1939, Čáslavským Hlaholem. Tímto krokem začal Hippmann úzce spolupracovat s kulturním činitelem svého rodiště. V témže roce mu byl pod patronací starosty města profesora Jana Spáčila schválen návrh na zřízení „Dusíkova ústavu pro výzkum a pěstování české hudební kultury v Čáslavi“. Zásluhou dr. Silvestra Hippmanna se do archivu dnešního městského muzea v Čáslavi dostaly materiály o Janu Stichovi-Puntovi, Alexandru Dreyschockovi a Janu Ladislavu Dusíkovi. Mikrofilmy s rukopisy J. L. Dusíka přivezl S. Hippmann z jedné ze svých cest do Francie z knihovny Pařížské konzervatoře. Mezi další dokumenty patří mikrofilmy neznámých starých Dusíkových tisků z irského Dublinu.

Hippmann znal několik cizích jazyků a rád cestoval. Velmi rád navštěvoval Francii. Jeho první cesta však vedla v roce 1924 do Salcburku, kde se spolu s českou výpravou účastnil prvního festivalu hudební moderny. Příštího roku se zúčastnil s Leošem Janáčkem zájezdu do Benátek na 3. festival soudobé hudby a na to navázal svou první samostatnou cestu do Itálie. Jeho první cesta do Paříže s K. B. Jirákem v roce 1926 vedla k prohloubení zájmu o Francii, který ho už neopustil. Roku 1928 se vydal na Korsiku a v témže roce byl v Paříži na premiéře Prodané nevěsty. V roce 1930 opět navštívil Itálii a Toulon ve Francii. Poté následuje ještě mnoho dalších výprav do zahraničí. Několikrát byl v Itálii a viděl její umělecké a historické památky v Benátkách, Florencii, Ravenně, nějaký čas pobýval v Římě.

V roce 1932 byl Hippmann v Holandsku na soutěži pěveckých sborů s Pěveckým sdružením pražských učitelů jako delegovaný člen holandské soutěžní poroty.

V roce 1934 se zúčastnil koncertní cesty Pražského pěveckého sboru „Smetana“ do Jugoslávie, Bulharska, Cařihradu a Athén. Tyto cesty měly veliký vliv na jeho tvorbu.

Mezi nejdůležitější cesty do Francie patří cesta do Cannes, kde bylo dne 27. 1. 1957 provedeno jeho „Rondo pro klavír a orchestr“. Na podzim roku 1956 se zúčastnil mezinárodní soutěže Francouzského rozhlasu a televize se svým „Rondem“. O Vánocích dostal zprávu, že jeho skladba v početně obsazené soutěži získala cenu v částce 250 000 franků a k tomu 20 000 franků za partituru. Hippmann byl ve Francii skvěle přijat. Při

premiéře jeho díla hrál Symfonický orchestr pařížského rozhlasu, řídil Pierre Michel le Conde, klavírní part provedl André Collard.

Ve dvacátých letech se začala scházet skupina umělců ve vinohradské kavárně „Hlavovka“ a ve slovinské vinárničce Maxe Pipana v Moravské ulici. Jejich vedoucím byl malíř Otakar Nejedlý, zvaný „Oťás“. K této skupině náležel i S. Hippmann, který je pojmenoval na „Pipanovce“.

S. Hippmann udržoval přátelské styky s mnoha umělci. Pořádal odpolední hudební setkání, která se konala v jeho bytě. Velice si vážil přátelství Vítězslava Nováka a obrovskou radost mu udělal, když s sebou přinesl rukopisný čtyřruční klavírní výtah své „Jihočeské suity“, kterou právě komponoval. Hráli ji spolu celou čtyřručně a do památníku mu V. Novák napsal:

Pesante

Milému příteli dr. S. Hippmannovi v upomínku na první částečné provedení Jihočeské suity.

Vít. Novák

15. 12. 1937

Na návštěvě v Paříži (léto 1932) se Hippmann poprvé setkal s Bohuslavem Martinů. O čtyři roky později roku 1936 pozval S. Hippmann B. Martinů na 15. Besední úterek, který se konal 4. února. Bohuslav Martinů pozvání přijal a promluvil o svých „Hrách o Marii“, které měly premiéru v Národním divadle 7. února 1936.

Dne 23. srpna 1931 podnikl S. Hippmann výlet s P. Křičkou do Křečovic. Podnětem k tomu byla hudebně básnická práce, o niž J. Suk požádal Petra Křičku již dříve. Křička se rozhodl předat svou práci J. Sukovi osobně a S. Hippmann se k němu připojil. Tak se seznámil i s J. Sukem. S. Hippmann navštívil J. Suka opět po roce, tentokrát s O. Nejedlým. 4. ledna 1934 J. Suk slaví 60. narozeniny a na jeho počest byl z podnětu S. Hippmanna nastudován cyklus koncertů z jeho skladeb.

V roce 1947 (2. 6. -21. 6.) se S. Hippmann léčil v Karlových Varech. Setkal se tam s Josefem Bohuslavem Foersterem, kterému tehdy bylo 88 let. 7. 11. 1949 zajel S. Hippmann za J. B. Foersterem do Strašnic. Tehdy devadesátiletý pán byl velmi svěží a na rozloučenou věnoval S. Hippmannovi několik výtisků „ Písní na slova Marie Stone“.

S. Hippmann se též často stýkal s Jaroslavem Seifertem, Františkem Bronislavem a Petrem i Jaroslavem Křičkou.

4. Dílo Silvestra Hippmanna

V této kapitole jsem se rozhodla svoji pozornost věnovat skladbám S. Hippmanna. Veškeré skladby jsou sepsány z archivních materiálů Městského muzea v Čáslavi. Z nich vyplývá, že S. Hippmann byl velmi pečlivý a veškeré své hudební úspěchy, cesty aj. si pečlivě zapisoval. Důkazem toho je rukopisné dílo **Moje hudební vzpomínky,** které má cca 1200 stran. Díky tomu jsem se velmi dobře orientovala v jeho pozůstalosti.

Veškeré citace jsou použity z osobních dokumentů Silvestra Hippmanna, které jsou archivovány rovněž ve fondech čáslavského muzea.

Do přílohy jsem vložila část skladeb S. Hippmanna. Vydané skladby i rukopisy se nachází v Městské hudební knihovně Praha a v Městském muzeu v Čáslavi.

Díky ochotnému zapůjčení mnou vybraných materiálů jsem velmi ráda do své práce přidala i tyto vzácné noty, fotografie a programy.

4.1 Skladby ze studentských let

Do Čáslavi se roku 1909 přistěhoval nový ředitel kůru Josef Malý. Když se S. Hippmann dozvěděl, že bude vyučovat také hudební teorii a skladbu, stal se jeho žákem. Právě z tohoto období vzešly následující skladebné pokusy. V říjnu roku 1909 zkomponoval skladbu **Chudá dívčina**, měsíc na to skladbičku **Dudák**. V obou případech jde o písně na slova J.V. Sládka. Z rané tvorby jsem do příloh vložila píseň **Ave Maria**, kterou komponoval 22.12.1909. Tato píseň je napsána pro střední hlas s doprovodem klavíru. V roce 1910 se S. Hippmann stále skladatelsky vyvíjí a již začíná komponovat díla i pro jiné nástroje než je klavír. První dochovanou skladbou z tohoto roku je **Alla marcia pro klavír E dur**. Tuto skladbu datuje k 24.3.1910.

24.8.1910 mu byla prvně veřejně interpretována skladba na koncertě v nedaleké vesnici Bučice s názvem **Rozmarina** – („Sázej má panenko“) na slova A. Heyduka pro smíšený sbor. V dubnu téhož roku S. Hippmanna inspirovala slova J. Vrchlického a následně na báseň tohoto autora složil **Chudobky pro čtyři mužské hlasy**.

Na jaře (přesněji v květnu) se Silvestr Hippmann začal věnovat klavírní tvorbě. **Písničku pro klavír G dur** – („V čase komety“) komponoval 19.5.1910. Z klavírních skladeb bych

také ráda zmínila **Impromptu pro klavír cis moll** a **Klavírní kus s mottem od Heyduka A dur „Svěže“** (více informací k tomuto klavírnímu kusu se nepodařilo sehnat).

Do období, kdy S. Hippmann komponoval ve své rodné Čáslavi, lze zařadit také následující skladby - **Kyrie pro smíšený sbor F dur** a **Sousedskou pro smyčcový kvartet A dur,** zkomponovanou 9.7.1910 a píseň **Ptáče** v D dur, již dokončil 20.7.1910. Tato píseň je složena na slova F. L. Čelakovského. Zde se také objevuje první nedokončená skladba pod názvem **Ve žních**- scéna pro smíšený sbor a klavír A dur na slova A. Heyduka. Na podzim roku 1910 napsal **Drobné klavírní skladbičky gis moll**.

V tomto období se S. Hippmann soustředil na psaní především písňové tvorby. Svědčí o tom skladba **Píseň v bouři**, kterou komponoval 4.8.1910 pro zpěv a klavír na slova V. Šolce. Mezi 9. a 12. říjnem 1910 je datován vznik **Dvou skladeb pro violoncello s průvodem klavíru h moll a G dur.** Skladby jsou věnovány Hippmannovu příteli Josefu Hlaváčkovi. Ve své tvorbě se autor také začal věnovat psaní skladeb pro housle. Důkazem toho je **Scherzo e moll pro housle a klavír** (datace nenalezena). V závěru roku zkomponoval hudební části do dětské divadelní hry s názvem **Uspávač a Dennice.** Tato divadelní hra byla provedena v Drobovicích u Čáslavi. Hippmann ji obohatil vokálními a instrumentálními vsuvkami.

.

4.2 Díla Silvestra Hippmanna, která komponoval po přestěhování do Prahy

Praha S. Hippmanna velmi inspirovala, navštěvoval zde mnoho koncertů. Ještě před maturitou se přihlásil do Hlaholu na Vinohradech a také se rozhodl pro další studium klavíru pod vedením Adolfa Mikše. V jeho skladatelském rozvoji mu pomáhal Otakar Šín.

U skladeb **Růže** komponované 15.3.1911 a **Tak divně nějak** z 20.2.1913 jsem nenašla opusová čísla. Jsou to dvě písně pro střední hlas a klavír.

V květnu roku 1911 S. Hippmann složil sborové písně **Kytičky** na slova Čelakovského a **Opětovanou lásku** (dokončena 30.5.1911). Jedná se o dva mužské sbory, díla jsou opět bez opusu. Hippmann se nechal inspirovat koncertním vystoupením Pěveckého sdružení moravských učitelů v Rudolfínu, kterého se Hippmann zúčastnil a předvedený výkon v něm zanechal silný zážitek.[7]

[7] PSMU založil Ferdinand Vach, významný pedagog a skladatel. Ze studentů a absolventů kroměřížského Pedagogia sestavil mužský sbor.

Rokem 1914 se odstartovala Hippmannova soustavná kompoziční práce, kterou již neopustil. Tehdy také začíná svá díla systematicky číslovat. Kompoziční cyklus, který S.Hippmanna velmi povzbudil, se jmenuje **Z přírody, op.1.** Jedná se o tři ženské sbory s doprovodem klavíru na slova J. V. Sládka s opusovým číslem 1 s těmito částmi- **Koniklec** – komponováno v březnu 1914, **Hvězdný večer** – komponováno v květnu 1919 a **Žnečka** – komponováno roku 1919.

Jedná se o první provedené a tiskem vydané skladby Silvestra Hippmanna. Původně zůstaly nedokončené, ale po návratu z Holandska a nabídce Metoda Vymetala, že sbory provede, je Hippmann dokončil. Smetanova síň byla svědkem premiéry (4.4.1933) v podání Pěveckého sdružení pražských učitelek. Sbory měly úspěch. Slavný ruský dirigent Nikolaj Malko, žijící tehdy v Praze, Hippmannovi blahopřál slovy „Éto zvůčit!“. Cyklus byl vydán tiskem Mojmírem Urbánkem.

Mezi roky 1919 až 1933 se téměř nevěnoval skladatelské činnosti, protože dokončoval studium na právnické fakultě, koncertoval s Emou Destinovou, věnoval se psaní hudebních kritik a cestoval. Například s Leošem Janáčkem navštívil Benátky roku 1927.

Důkazem této proluky je i vznik kompozice pod názvem **Bylo-li srdce moje.** Hippmann ji rozpracoval roku 1919, avšak dokončil až 23.6.1933 po Sonatině, op. 2.

O tři roky později (1936) dokončil skladbu s názvem **Před svatým Janem**. Jedná se o dva ženské sbory s doprovodem klavíru na slova J. V. Sládka. Jejich rukopis je bez opusového čísla.

35 let po napsání skladby **Tango ve stylu Ladislava Vycpávka**, které na základě dohledaných materiálů komponoval přesně 19.2.1927, natočila Brněnská rozhlasová stanice její nahrávku v podání Jana Ermla. Tango je napsáno pro klavír a tato skladba je bez opusového čísla.V roce 1937 vydána v Hudební edici Družstevní práce.

V roce 1927 zkomponoval Hippmann také **Blues ve stylu Josefa Suka** pro klavír, rovněž bez opusu.

Dvě posledně uvedené skladby byly vytvořeny pro tzv. „Muzikantský Popelec“, jenž byl uspořádán v Umělecké besedě. Obě skladby byly při této příležitosti provedeny samotným autorem.[8]

[8] Hippmann o tomto napsal: *“Obě skladby byly míněny jako hudební karikatury slohů Vycpálkova a Sukova. Oba tyto skladatele jsem uctíval“*.

O šest let později, 6.4.1933 se Smetanovou síní rozezněly první dvě věty z neopusovaného cyklu **Tří mužských sborů**. První část nazvanou **Perníková chaloupka** komponoval Hippmann v roce 1933 na slova J. Vrchlického, druhou pod názvem **Přece jen** na poezii J. V. Sládka. Obě skladby provedl pěvecký sbor „Křížkovský“ za řízení Metoda Vymetala. Třetí část cyklu nazvanou **Jízda za nevěstou,** opět na Sládkovo libreto, zkomponoval Hippmann později a tato část mohla být provedena až 13.3.1934 ve Smetanově síni pěveckým sborem Smetana za řízení sbormistra Františka Spilky.

V roce 1933 S. Hippmann v nakladatelství Hudební matice vydal své dosud nejvýznamnější dílo, **Sonatinu pro housle a klavír, op. 2**. I. a III. věta jsou hudbou absolutní, II. věta představuje hudbu programní – v pomalé větě vzpomíná Hippmann na pobyt v Bretani s P. Křičkou (červen 1932). Tato „Sonatina“ byla Hippmannem dokončena 8.3.1933 k 75. narozeninám jeho maminky, které tuto skladbu dedikoval. Přihlásil ji do anonymní soutěže Českého spolku pro komorní hudbu. Do poroty zasedli J. B. Foerster, K. B. Jirák a R. Karel (r. 1934). Skladba byla oceněna zvláštní cenou poroty a 800,- Kč. „Sonatina“ měla premiéru 20.1.1934 v Československém rozhlase. Účinkovali Kitty Červenková a Fr. Maxián. Toto dílo bylo mnohokrát uváděno doma i v cizině (Anglie, Amerika, Německo, Holandsko, SSSR).

V jeho pozůstalosti byla nalezena **Sonáta pro klavír, op. 3**. Přestože byla opusována, Hippmann tuto skladbu nikdy nedokončil, zůstal jen u pracovní verze.

Po Třech mužských sborech se Hippmann zaměřuje na komponování vícevětých skladeb. Jednou z nich je písňový cyklus s doprovodem klavíru **Francouzské balady, op. 4**. Inspirací pro tento cyklus balady se stal text Hanuše Jelínka, který Hippmanna požádal o jejich zhudebnění.. Balady mají tyto části:

Dívka, která zemřela z lásky

Pasáček

Vojáci

Kolo okolo světa

Toto Hippmannovo dílo vydala Hudební matice v roce 1933 ve třech jazykových mutacích (česky, francouzsky a německy). „Balady“ byly premiérově uvedeny v Československém rozhlase dne 14.7.1936. Zpívala A. Pečírková a klavírního partu se ujal autor osobně. Později byl cyklus uveden na koncertě 7.5.1936 (zpěv A. Pečírková, klavír Dr. V. Štěpán) a následně 17.10.1936 v Ostravě, zpívala opět A. Pečírková za

klavírního doprovodu dr. V. Holzknechta. Úspěch tohoto cyklu vedl Hippmanna k tomu, že v roce 1940 instrumentoval doprovod „Balad“ pro orchestr. Poprvé byly první dvě balady provedeny orchestrem již 18.7.1941 v Českém rozhlase. Zpívala Jarmila Vavrdová, orchestr řídil Alois Klíma. Instrumentovaná verze balad se dokonce dočkala nahrávky, avšak až po dvaceti letech - roku 1960 „Balady“ nahrál orchestr československého rozhlasu pod vedením Jiřího Stárka. Interpretace pěveckého partu se tentokrát zhostila Ivana Mixová- sólistka ND.

Vraťme se však zpět do poloviny 30. let. 22. 7. 1936 S. Hippmann dokončil rukopis **Introdukce, téma a variace „Dante a Beatrice“), op. 5** pro housle a klavír.
19.4.1937 tuto skladbu prvně provedl sám autor s houslistou Richardem Zíkou. Silvestr Hippmann o díle píše: *“Skladba byla inspirována představou nebeské bytosti Beatričiny, jak se zjevila, po bloudění pralesem bídy a hříchu, velikému básníku italské renesance Dantem dle jeho Božské komedie. Introdukce vyjadřuje hlubinné utrpení, temna a hříchu, z něhož se prodírá básník k výšinám ideálů“*.[9]

V pořadí další opusové číslo nese **Meditace a tanec „Don Quijote a Dulcinea“ , op. 6** pro housle a klavír. Skladba nebyla vydána, v Městském muzeu v Čáslav je dochován pouze její rukopis. Tato skladba byla dokončena v červenci 1936. Svou koncepcí se tato skladba řadí k předcházející „Introdukci, tématu a variacím“ a je dalším článkem k tehdy zamýšlené suitě, která měla vyjádřit cyklus ženských postav ze světové poezie. K tomuto dílu se autor opakovaně vracel a definitivně bylo dokončeno 15.1.1939. Poprvé bylo provedeno 2.11.1943 ve Smetanově muzeu. Kitty Červenková hrála na housle a za klavírem seděl skladatel. 29.2.1968 byla skladba nahrána v pražském Rozhlase.

Další z významných skladeb S. Hippmanna je dílo **Angelus, op. 7** pro ženský sbor. Tuto skladbu S. Hippmann dokončil 14.6.1936, tiskem vydal Mojmír Urbánek. Je psaná na báseň Petra Křičky, která vznikla za společného pobytu skladatele a Křičky v Camaret sur Mer v Bretani během června 1932. Dne 24.9.1937 tato skladba získala cenu v anonymní soutěži pražského Hlaholu. V porotě tehdy zasedli J.B. Foerster a J. Herle. Jako vítězná skladba byl Angelus poprvé proveden na koncertě Hlaholu dne 26.11.1937 ve Smetanově síni za řízení dr.V. Smetáčka.

[9] Moje hudební vzpomínky, 1936.

První skladbou roku 1938 se stal cyklus nazvaný **Tři kusy pro violoncelo a klavír**, **op. 8** s těmito částmi:

Vzpomínka na Slovensko

Romance

Serenáda

Ve střední větě je použito moravské lidové písně „Ej lásko, lásko, ty nejsi stálá!“ Zde máme první zmínku o tom, že S. Hippmann se nechal inspirovat lidovou tvorbou. Cyklus vydala Hudební matice. Skladbu premiérovali 25.10.1938 v rozhlase B. Jaroš a autor. Silvestr Hippmann později doprovod instrumentoval.[10]

Puškinova lyrika v překladu Petra Křičky zavdala podnět ke vzniku písňového cyklu **Tři písně z Puškina, op. 9** pro zpěv a klavír s těmito částmi:

Pěvec

Již hory Gruzie …

Ó, krasavice …!

Cyklus byl dokončen 18.7.1938 a 3. 2. 1940 jej poprvé uvedli tenoristé Václav Kraft a klavírista dr. Václav Holzknecht v sále Městské knihovny v Praze. Dílo vyšlo tiskem zřejmě roku 1944 v Hudební matici s originálními kresbami Vlastislava Hofmana.

Slavín, op. 10 pro symfonický orchestr je Hippmannovou první orchestrální skladbou. Jedná se o smuteční pochod, jenž vznikal v období mezi 1. 5. – 8. 5. 1939 pod dojmem přenesení ostatků K.H. Máchy na Vyšehrad (6.5. a 7.5 1939). Díky symfonickému orchestru Českého rozhlasu za řízení O. Jeremiáše zazněl Slavín již 1. 11. 1939 také v rozhlasovém vysílání.

V průběhu pohnutého jara a léta roku 1939 vznikala **Čáslavská suita, op. 11** pro dechový kvintet. Cyklus má tyto části:

Zahradní preludium

V kostelíčku sv. Alžběty

Valčík ve Vodrantech

Tatínek zpíval …

[10] Viz příloha č. IV

Pochodem na Kalabousek

Partitura „Čáslavské suity“ byla vydána tiskem v komisi Hudební matice. Silvestr Hippmann ve svých „Pamětech“ o skladbě napsal: *“Čáslavská suita je jednou z mých nejúspěšnějších skladeb. A také nejmilejších!“*[11]

V rozhlase bylo toto dílo poprvé hráno Pražským dechovým kvintetem 2.11.1939, tedy pouhý den po odvysílání Hippmannova Slavínu. První koncertní provedení Čáslavské suity se konalo 11.2.1940 v Čáslavi na koncertě tamního Hlaholu opět v podání Pražského dechového kvinteta.

K jednotlivým větám „Čáslavské suity“ podal Hippmann tato vysvětlení: *„Zahradní preludium obsahuje vzpomínky na dětství prožité od jara do podzimu v zahradách okolo cukrovaru. Posluchač uslyší motivky připomínající ptačí štěbetání, pískání a před koncem se ozve v klarinetu kukačka.“*[12]

V části nazvané **V kostelíčku sv. Alžběty** skladatel vzpomíná na staré varhany malého barokního kostelíka sv. Alžběty, kam jako gymnazista chodíval, zpíval a hrával. Věta je složena ve formě kontrapunktické varhanní předehry, následuje chorální píseň „Bože před Tvou velebností“ a dohra.

Valčík ve Vodrantech upomíná na Vodranty, veliké a pěkné čáslavské sady, oblíbený cíl procházek a schůzek. Z hostince „V lázních“ zaznívaly po Vodrantech zvuky taneční hudby.

Tatínek zpíval … je vzpomínkou na skladatelova otce,jež začíná a končí melodickou větou v duchu české lidové písně.

Pochodem na Kakabousem se váže ke Kalabousku, malé osadě na silnici ke Kutné Hoře, asi 2 km od Čáslavi. Rodiče a děti sem kdysi chodívali po silnici, lemované třešňovou alejí, na podvečerní procházky do hospůdky se stinnou zahrádkou, kde si pochutnávali na kávě a chlebu s máslem. I tato skladba je věnována památce skladatelova otce.

O Vánocích roku 1939 Hippmann zkomponoval svou první skladbu pro violu a klavír s názvem **Vánoční elegie 1939, op. 12.** Její původní název byl „Vánoční ukolébavka 1939“. Skladba byla věnována polským uprchlíkům, které válka připravila o domov. Poprvé provedena byla 23.1.1940 na besedním úterku A. Hyksou a Jaroslavem Posadovským a

[11] Moje hudební vzpomínky, 1939
[12] Moje hudební vzpomínky, 1939

následně v brněnském rozhlase R. Kozderkou 26. 12. 1940. Nedlouho poté (30.12.1940) následovalo provedení v pražském rozhlase V. Zahradníkem a F. Rauchem. Po válce (18.3.1947) byla elegie provedena také v Polsku.

V březnu 1940 Hippmann zkomponoval cyklus tří ženských sborů **Na severu, op. 13.** na slova Františka Branislava. Má 3 části:

Dívky

Vrány

Rybářská ukolébavka

Partitura vyšla v Hudební matici. Prvního provedení se ujalo Pěvecké sdružení pražských učitelek pod taktovkou M. Vymetala v Kroměříži 20.11.1940 a v Praze 25.4.1941.

Třetí část cyklu nazvanou **Rybářská ukolébavka** zpracoval Hippmann ještě v jiných verzích, například jako píseň s doprovodem klavíru, píseň s doprovodem smyčcového kvarteta či píseň s doprovodem smyčcového orchestru. Stala se jednou z nejúspěšnějších skladeb Silvestra Hippmanna. S doprovodem klavíru vyšla tiskem nákladem Hudební matice roku 1941 s kresbami Vlastislava Hofmana. Poprvé zazněla na koncertě „Sdružení pro soudobou hudbu“ v Praze 19.12.1940 s autorem u klavíru a Jarmilou Šavrdovou.

Pod opusovým číslem 14 můžeme najít smíšený sbor na slova Vítězslava Hálka s názvem **Šumaři, op. 14** . Tato skladba byla dokončena 26.2.1941 a věnována Hlaholu v Čáslavi.

Na začátku 2. světové války nazrál u Hippmanna čas ke kompozici prvního smyčcového kvartetu. Jeho **I. smyčcový kvartet F dur, op. 15** komponoval mezi 20.8.1940 a 4.6.1941. Kvartet byl poprvé proveden Ondříčkovým kvartetem v rozhlase 9.3.1942 a následně 13.3.1942 na koncertě Umělecké besedy. Při příležitosti skladatelových padesátin byla skladba uvedena na 231. besedním úterku dne 12. 10. 1943 v podání Heroldova kvarteta.

Nedlouho po zakončení prací na smyčcovém kvartetu zkomponoval Hippmann **Ave Verum** pro zpěv, housle, violoncello a varhany. Skladbu dokončil 17.7.1941, Je bez opusového čísla. Hippmann ji věnoval příteli, rodáku z Čáslavi, varhaníku a řediteli kůru Ignáci Handlovi. Byla poprvé uvedena roku 1941 v chrámu sv. Cyrila a Metoděje

v Karlíně, kde byl Handl dlouhá léta ředitelem kůru v tomto obsazení: zpěv – Vlasta Plocková, housle – Miloslav Drbal, violoncello – Oldřich Kotora, varhany – Ignác Handl.

Jak dokládají dochované prameny, S. Hippmann své skladby velmi často někomu dedikoval. I v následujícím případě dílo autor psal s konkrétním dedikačním záměrem – věnoval jej všem věrným besedním úterkářům. Jedná se o **Concertino pro dvoje housle a klavír, op. 16** komponované mezi 25.9.1941 a 25.1.1942 a následně v červnu 1943 přepracované. Concertino bylo poprvé provedeno v 178. besedním úterku 3.3.1942 (V. Frait, dr. J. Hadraba, autor). Z dalších významných uvedení vzpomeňme alespoň z 17.12.1943 v II. řádném koncertním Klubu moravských skladatelů v Brně při příležitosti Hippmannových padesátin. Spolu s autorem zde koncertovali F. Kudláček a J. Poláček.

Poslední dílo, které Hippmann napsal v roce 1943, nese název **Nejkrásnější řeka, op. 17.** Pod tímto názvem se skrývá cyklus písní na slova F. Branislava s těmito částmi:

Noc města

Nejkrásnější řeka

Jednou ráno …

Toto dílo poprvé představila Jarmila Vavrdová za doprovodu skladatele na Besedním koncertě v Městské knihovně 4.12.1943. Písně jsou projevem vlastenecké naděje a víry v dobách nejhroznějšího nacistického útlaku a války.

Další opusovanou skladbou je **Skerzo, op. 18** pro klavír z roku 1944. Ověřené informace o provedení skladby dosud nejsou známy. Poté, co jsem v muzeu vynašla informaci, že Skerzo v plzeňském rozhlase roku 1950 interpretovala A. Brejchová, začala jsem shánět možné zvukové nahrávky, ale prozatím bez úspěchu.

Pod opusovým číslem 19 se skrývá nejrozsáhlejší dílo Silvestra Hippmanna. Jedná se o **Symfonii B dur, op. 19** pro symfonický orchestr. Hippmann na skladbě pracoval od 2.2.1944 do července 1946. Cyklus má 4 části, přičemž čtvrtá věta již oslavuje osvobození vlasti. Při prvním provedení dne 24.8.1947 v rozhlase v Brně, byl orchestr řízen Břetislavem Bakalou.

S. Hippmann měl velké štěstí, že většina skladeb mu byla interpretována jíž v blízké době po zkomponování a on tak měl vzácnou možnost takřka bezprostřední zvukové korekce vlastních děl. Výjimkou nebyl ani **Slavnostní pochod, op. 20** pro symfonický orchestr dokončený 26.5.1947, určený k poválečnému XI. všesokolskému sletu. Dílo poprvé hrál sokolský orchestr za řízení Mil. Bervída v Praze dne 4.4.1948. Téhož roku (3.7.1948) byl pochod představen ve Smetanově síni, orchestrem FOK vedeným dr. V. Smetáčkem.

Po delší době se opět setkáváme s další skladbou, která nemá opusové číslo, jedná se o **Vánoční meditace 1947 pro housle a klavír**. Již podle svého názvu skladba vznikala během vánočních svátků 1947. Bližší okolnosti ohledně provedení dosud nejsou známy.

Během let 1947 a 1948 se Silvestr Hippmann léčil v lázeňském městě Karlovy Vary. V červenci roku 1948 zkomponoval **Karlovarský chorál** pro menší orchestr, rovněž bez opusového čísla. Tuto skladbu S. Hippmann věnoval městu Karlovy Vary. Lázeňský orchestr tento chorál nastudoval a provedl 29.8.1948 ráno pro rozhlas a poté (2.9.1948) na kolonádě.

Významným poválečným Hippmannovým dílem je jeho další, v pořadí již druhý **Smyčcový kvartet D dur, op. 21.** Cyklus má čtyři části. Vznikal původně od ledna 1948 do srpna 1948. V roce 1953 ho však Hippmann přepracoval a vzniklo zcela nové Finále. Skladba byl poprvé hrána Ondříčkovým kvartetem pro československý rozhlas u příležitosti skladatelových 60. narozenin, tedy roku 1953. Koncertní premiéra díla byla připravena k skladatelovým 70. narozeninám. Koncert pořádal Svaz československých skladatelů 30.10.1963 ve Smetanově muzeu v Praze. Interpretem na tomto koncertu bylo Pražské kvarteto.

Na přelomu let 1948 a 1949 se zabýval další symfonickou skladbou. Jsou jí **Valčíkové scény, op. 22** pro symfonický orchestr. Silvestr Hippmann o skladbě napsal: *"Valčíkové scény jsem složil na přání své ženy v době od 9. prosince 1948 do 8. května 1949, kdy jsem dokončil partituru."*[13] Samotné dílo je pochopitelně věnováno jeho manželce Heleně. 19.2.1950 bylo jeho provedení Moravskou filharmonií v Olomouci hodnoceno jako

[13] Moje hudební vzpomínky 1949

nepříliš povedené. Naopak výborně bylo hodnoceno další nastudování dr. V. Smetáčka s orchestrem FOK 3.4.1951 ve Smetanově síni v Praze.

Přelom let 1949 a 1950 byl naopak věnován kompozici komorního cyklu. Hippmannových **5 kusů pro flénu a klavír, op. 23** představuje pětivětou kompozici s následujícími větami:

Preludium

Minuetto dei Putti (Menuet Amorků)

Mazurka

Pastorále

Tarantula

Práce na ní probíhala mezi srpnem 1949 a únorem 1950. Dílo bylo napsáno z podnětu A. Jílka, který Hippmanna požádal, aby složil skladby pro flétnu. Souborně bylo dílo provedeno v rozhlase 18.10.1954 B. Bézou a skladatelem. (Natáčení probíhalo ke skladatelovým narozeninám).

Poměrně dlouhou dobu si na své první provedení musel počkat. **III. smyčcový kvartet d moll, op. 24**. Autor na něm začal pracovat v srpnu 1950 po návratu z letního bytu v Ronově nad Doubravou, avšak veřejnost se mohla s dílem poprvé seznámit až o tři roky později, 13.5.1953 v malém sále Lucerny při provedení Hábovým kvartetem. V případě tohoto cyklu si Hippmann zaznamenával i jeho další provedení. Z nich vyplývá, že se jednalo o jedno z nejprovozovanějších Hippmannových děl. Kvartet byl proveden v červnu 1956 v Československém rozhlase, dále 3.12.1958 Pražským kvartetem k 65. narozeninám skladatele, 13. a 14.2.1961 v Českém spolku pro komorní hudbu Novákovým kvartetem, 26.11.1962 Mařákovým kvartetem a konečně 21.9.1963 na koncertě ke skladatelovým 70. narozeninám ve Smetanově muzeu.

Na počátku 50. let zkomponoval Hippmann **sonátu „Zpívající lípa“,op. 25** pro housle a klavír. Práce na ní mu trvaly od 1.7.1951 až do 27.3.1952. I tento cyklus má čtyři věty. Název „Zpívající lípa“ má kořeny v Hippmannově letním pobytu na Vysočině roku 1952, kde v obci Telecím stojí památná Lukášova lípa, v jejíž dutině podle legendy zpívali pronásledovaní čeští bratři své žalmy. Tato představa inspirovala skladatele ke II. větě

sonáty. V roce 1953 rozhlas sonátu nahrál V. Fraitem a autorem. Tato nahrávka byla vysílána 5.2.1954.

V letech 1950 – 1954 postupně vznikalo **10 koncertních etud pro klavír, op. 26.**
Etudy byly tvořeny postupně v letech 1950 až 1954. Jedná se o etudy **C dur, e moll, a moll** (pro levou ruku), **B dur, A dur, c moll, e moll, a moll, d moll** (nazvanou„Tajemný kolovrat“, rovněž pouze pro levou ruku) a **F dur.** Silvestr Hippmann hrál 26.10.1953 3 etudy v Plzni. Mezi další interprety etud se řadí O. Hollmann, A. Brejcha, prof. Z. Kožina, J. Staňková a jiní.

Chronologicky etudám předcházel další klavírní cyklus, nesoucí však vyšší opusové číslo. Jedná se o **5 koncertních polek pro klavír, op. 27,** jež skladatel komponoval v letech 1947 – 1954. Jedná se o polky **B dur, F dur** (věnována J.Ermlovi), **Es dur, D dur** (věnována Jiřímu Zhorovi čili dr. Karlu Pošvovi) a **C dur.** I v tomto případě pořídil jejich první nahrávku sám autor – 26.10.1953 nahrál v Plzni poprvé polky B dur a F dur. Souborně byly všechny polky provedeny až Libuší Křepelovou v Klubu skladatelů dne 28.6.1956. Cyklus zařadili do svého repertoáru také další klavíristé - A. Brejcha, J. Erml, prof. Z. Kožina, J. Staňková aj.

V roce 1954 komponoval Hippmann další komorní cyklus – **5 kusů pro housle a klavír, op. 28.** Cyklus má tyto části:

Romance

Moto perpetuo „Bystřina Svratka na Vysočině“

Dumka

Scherzo „Alšův voják“

Ukolébavka

Ukolébavku hrál poprvé v Plzni ing. Wild 26.10.1953 za skladatelova doprovodu. Moto perpetuo provedl V. Frait v Kralupech 11.12.1954 opět za skladatelovy klavírní asistence. Všech 5 kusů bylo poprvé souborně uvedeno v Národním klubu 20.4.1955 V. Fraitem a Silvestrem Hippmannem. Autor v roce 1960 instrumentoval doprovody „Bystřiny Svratky“ a Dumky. Obě partitury byly posléze natočeny v brněnském rozhlase během února 1963. Hrála Věra Zegzulková, řídil M. Konvalinka.

Skladatel ke svým 5 kusům napsal toto: *"Scherzo je, jak myslím, nejoriginálnější ze všech pěti kusů. Chtěl jsem napsat scherzovou větu a měl jsem základní motiv, ryze houslový, útočné povahy. Když mě pak k němu napadl kontrastní motiv „alla tromba", vynořila se mi představa českého vojáčka podle Alšových kreseb, z dob 17. a 18. století. Vojáček bojoval na bodák v tureckých válkách v daleké cizině, v cizích službách. To je první část c moll. Uprostřed bojů vynoří se mu vzpomínky, vřelé, až bolestivé, na domov – střed C dur – ale zvuk trubky volá ho znovu do boje. V jeho prachu a ryku vojáček padá a hyne. Je to tedy scherzo tragické, jehož nedostižný vzor vytvořil Beethoven.*

Ukolébavka má vzrušený, živě modulující střed, který dodává skladbě žádoucí vyvrcholení. Ukolébavka bez kontrastu, jen a jen pokojná, připadala mi málo zajímavá, a proto jsem do ní vnesl kousek dramatického napětí. Jakoby matka uspávající dítě byla přepadena starostmi, jaké zkoušky život dítěti přinese.

Moto a perpetuo je vzpomínka na letní pobyty v Čes. Křižankách na Vysočině, kudy protéká malá, ale dravá říčka Svratka.

Dumka a Romance je absolutní hudba, která nepotřebuje komentáře."[14]

Na přelomu let 1954 – 1955 komponoval Hippmann další symfonický cyklus pod názvem **Menuety z F. L. Věka, 4 symfonické obrazy z doby obrozenecké, op. 29** pro symfonický orchestr. Cyklus má následující části:

Menuet F.L. Věka

Menuet slečen Butteauových

Vojenský menuet pana Jeníka z Bratčic

Menuet Vlastenců z Boudy

I tento cyklus skladatel komentoval: *"První menuet samého F.L. Věka je haydnovsky rázný a veselý, jako byla zdravá venkovská povaha Věkova. Ke konci se sice teskně loučí s Prahou, kde se nešťastně zamiloval, ale v závěru zlomí neblahé okouzlení a vesele vykročí do nového života v Dobrušce.*

Druhý menuet slečen Butteauových je míněn jako ženský protějšek k mužské postavě Věkově. Koketní krasavice vznášejí se honosně na vlnách menuetového pohybu a

[14] Moje hudební vzpomínky, 1954

zanechávají pro zrak obraz plný dívčího půvabu. Hudební řeč ukazuje, že česká země udělala z Francouzek Češky.

Pan Jeník z Bratčic, válečník a český vlastenec (1756 – 1845) tančíval menuety za svých válečných tažení v různých částech Evropy. Zvuky trubek, rohů a pozounů vyvolávají představu vojenské slávy starého vojáka a na konci mu zpívají teskné „Adieu!" na rozloučenou s kráskami, s nimiž v mládí tančíval.

Závěrečný menuet je věnován památce Vlastenců z Boudy. Všichni tito vlastenečtí herci jsou spojeni s názvem české lidové, menuetové písně „Támhle za vodou čtyrky koně jdou …", po dvou taktech samostatně rozvedeným. Protože Vlastenci z Boudy hráli divadlo, vyjadřují variace menuetového tématu několik dramatických charakterů."[15]

První souborné provedení menuetů v orchestrálním znění se konalo 1.12.1954 ve Smetanově síni. Orchestr FOK dirigoval dr. V. Smetáček. Z tohoto koncertu byl pořízen záznam československým rozhlasem.

Opusové číslo 30 nese opět komorní cyklus nazvaný **Z dětského světa, op. 30** pro housle a klavír s těmito částmi:

Auto
Plachetnice na vlnách
Mourek tančí gavotu
Motýli

Skladby vznikly z podnětu houslistky Jiřiny Novotné, která v roce 1955 skladatele vyzvala, aby složil skladby, které by mohla nechat hrát dětem na školních besídkách. Skladbičky komponoval Hippmann v prosinci 1955. Počátkem roku 1956 Hippmann skladby instrumentoval a části Plachetnice a Mourka byly v březnu 1956 natočeny rozhlasem v Brně pod vedením F. Hertla. Tyto dvě skladby byly nahrány v pražském rozhlase také v původní verzi s klavírním doprovodem (K. Bezděkovský a F. Vrána). Celá suita byla v orchestrálním znění hrána ve Františkových Lázních v červnu 1961.

Na podzim roku 1956 vznikalo **Rondo a moll, op. 31** pro klavír a orchestr. Hippmann na něm pracoval mezi 16.9.1956 a 12.10.1956. Hippmann odevzdal čistopis 20.10.1956

[15] Moje hudební vzpomínky, 1955

Svazu skladatelů. Rondo a moll bylo odesláno do Francie, do soutěže Francouzského rozhlasu a televize. O dva měsíce později, tedy 20.12.1956 došel Hippmannovi dopis od RTF, ve kterém mu bylo oznámeno, že dostal 2. cenu v této výše zmíněné soutěži. Premiéra Ronda byla v Cannes 27.1.1957 u příležitosti II. mezinárodního festivalu rozhlasu a televize. Premiéře byl Hippmann osobně přítomen. V Praze bylo Rondo uvedeno na koncertě FOK 14.4.1959. Orchestr jej hrál pod vedením dr. V. Smetáčka, klavírního partu se zhostil J. Erml.

O rok mladší je **Pastorela „Vánoční země“, op. 32** pro zpěvy a klavír nebo varhany. Skladba komponovaná od 29.11.1957 do 4.12.1957 na slova F. Šrámka, byla poprvé uvedena 9.1.1972 v chrámu Sv. Kříže Na Příkopě. Na varhany hrál Pavel Mesany, zpívaly Jaroslava Kischová (soprán) a Vilma Kunešová (alt).

Další opusové číslo nese symfonický obraz nazvaný **Náměstí Vogésské (Place des Vosges), vzpomínka na Francii ve formě menuetu**, **op. 33**. Silvestr Hippmann o tomto díle poznamenal: *“Place des Vosges je starobylé náměstí v Paříži, založené v XVI. století, které se zachovalo dodnes téměř v původním stavu. Je to uzavřený obdélník z kamenných a cihlových domů a paláců. Jednotnost slohu vyrovnává se obdivuhodně s rozmanitostí bohatých podrobností. Mnoho slavných osobností tam bydlelo. Tiché kouzlo minulostí oživují dnes hlasy dětí hrajících si v parku uprostřed náměstí.“*[16]

Francouzské inspirace přináší i další symfonický obraz **Moře a palmy (La mer et las Palmiers)**, **(vzpomínka na Cannes), op. 34.** Symfonický obraz vznikl v listopadu 1957 jako dík Francii za přijetí „Ronda, op. 31.“ Poprvé byl proveden ve Francouzském rozhlase dne 21.2.1959. Národní symfonický orchestr dirigoval Borie Sarbek. V Praze byla skladba premiérově uvedena 14.4.1959 ve Smetanově síni orchestrem FOK za řízení dr. V. Smetáčka.

Po delší přestávce se Hippmann opět obrátil ke sborové tvorbě. Jeho cyklus tří ženských sborů *bez průvodu* **Večerní nálady, op. 35** komponoval autor pro Pěvecké sdružení pražských učitelek. Má tyto části:

Podvečer – na slova J.V. Sládka

[16] Moje hudební vzpomínky, 1957

Letní noc – na slova J. Nerudy

Jarní – na slova V. Hálka

Sbory vznikly na rozhraní let 1957 a 1958. Premiéra byla 17.4.1959 v Domě umělců. Repríza se uskutečnila 19.4.1959 v Městské knihovně. Sbor „Jarní“ byl natočen Pražským rozhlasem.

Od března do srpna 1958 komponoval Hippmann **4 intermezza, op. 36** pro 2 housle, violoncello a klavír s těmito větami:

Intermezzo romantické (h moll)

Intermezzo lyrické (D dur)

Intermezzo rozmarné (F dur)

Intermezzo dramatické (a moll)

Cyklus byl natočen v rozhlase ve složení L. Hlaváček, J. Pražák, F. Vrána a neznámý houslista (uvedený pod šifrou *KMČ*).

Komorní tvorbou se skladatel zabýval i na podzim roku 1958. Světlo světa spatřilo **Říčanské trio, op. 37** pro 2 housle a klavír. Hippmann byl na podzim 1958 vyzván Jaroslavem Franclem, inspektorem hudebních škol, aby pro školu v Říčanech složil skladbu pro 2 housle a klarinet určenou pro žáky. Toto trio zkomponoval v době od 10.10. do 11.11. 1958. Skladba je věnována J. Franclovi. Byla provedena 21.2.1959 na večeru J. Wolkera v Břevnově v tamní Osvětové besedě. Hráli D. Pandula, A. Šlajs, Dr. M. Kostohryz.

J. Francl stál i u zrodu další komorní skladby – **Kladenských variací, op. 38**. Jedná se o introdukci, téma a variace na českou lidovou píseň pro flétnu, dvoje housle a violu F dur. Skladba byla složena na přání J. Francla, který chtěl skladbu tohoto obsazení pro hudební školu v Kladně. Variace vznikly v době od 4.10. do 17.10. 1959. Jsou věnovány hudební škole v Kladně. Byly poprvé velmi dobře provedeny v Kladně na koncertě „Kladenského kvarteta“. Hráli Dr. B. Čapek, O. Himlová, J. Olejník, B. Šindelář.

Pro Pěvecké sdružení pražských učitelek upravil Hippmann v dubnu 1954 francouskou píseň bretaňských rybářů a nazval ji **Paimpolaise (Pémpoléza).** Tato skladba nenese opusové číslo podobně jako **Velký pochod Suvorova,** původně skladba od J.L. Dusíka,

kterou Silvestr Hippmann upravil v roce 1959 pro soubor bicích a plechových nástrojů. Dílo bylo provedeno v rozhlase.

Zajímavé obsazení nese suita **V Čechách, op. 39** pro kontrabas a klavír s těmito částmi:

Letním krajem

Nokturno na starém hradě

Furiant

Skladba pochází z roku 1960, autor ji komponoval od 24.4. do 11.6. a v červenci 1960 ji instrumentoval pro symfonický orchestr. Suitu poprvé hrál F. Pošta v Náchodě 18.12.1960 s J. Nemastovou. V Praze ji poprvé uvedl opět F. Pošta ve Smetanově muzeu dne 21.9.1963 ke skladatelovým sedmdesátinám, se znamenitým úspěchem. Pošta hrál suitu ještě mnohokrát. V orchestrální úpravě bylo toto dílo nahráno v rozhlase v Plzni dne 8.2. 1961, orchestr řídil J. Blacký.

Roku 1950 byl Silvestr Hippmann na letním bytě v Ronově nad Doubravou. Odtud pořádal výlety a dojmy z těchto výletů vyjádřil v této suitě.

Až poměrně pozdě, v roce 1961 získal skladatel zkušenosti s kompozicí pro dětský sbor. Cyklus sedmi dětských sborů *bez průvodu* **Obláčky, op. 40** komponoval během ledna a února 1961 z podnětu sbormistra Čestmíra Staška (1960) na text. F. Nechvátala. Cyklus má následující části:

Poklady

Probuzení

Blechatý pes

Kocour

Hory

Mlýn

Řezník

Na koncertě dětských sborů v Ledeburských terasách 18.4.1961 uvedl Č. Stašek tři z nich (Poklady, Blechatý pes a Řezník).

Mezi orchestrální jednotliviny patří neopusovaná polka pod názvem **Andulka.** Tuto skladbu S. Hippmann věnoval památce své maminky. Vznikla mezi 1.3. a 8.3. 1961. S instrumentací pro orchestr Hippmann začal 24.3.1961. Andulka měla premiéru

v Lázních Poděbrady, kterou hrál tamním lázeňským orchestrem v roce 1961. Téhož roku byla tato skladba natočena rozhlasovým orchestrem v Plzni.

Pouhých třináct dní vznikala **Májová píseň, op. 41** – sólový zpěv s doprovodem klavíru, nebo smyčcového komorního kvarteta na slova J. Fialy v tónině F dur. Při provozování Hippmannovy Rybářské ukolébavky[17] se ukázalo, že by k ní měla patřit ještě jedna píseň jako radostný, jásavý protějšek. Text Hippmannovi dodal přítel Fiala, který měl náhodou hotový překlad staroanglického madrigalu z repertoáru „The English Singers". Náčrt skladby byl započat 5.5.1961, partitura i klavírní výtah byly dokončeny 16.5.1961. Májová píseň byla poprvé provedena s doprovodem klavíru 13.10.1962 ve Smetanově muzeu na hudebním večeru, pořádaném Jiřím Hrubým za podnik „Tesla". Na klavír hrál právě J. Hrubý, zpívala A. Baštová. Se smyčcovým kvartetem mělo toto dílo premiéru v altánku ve Stromovce 14.7.1963. Zpívala K. Vonešová, doprovázena Mařákovým kvartetem.

Až v roce 1961 se Hippmann odhodlal ke kompozici symfonické básně **Píseň klasů, op. 42** určené pro symfonický orchestr. Píseň klasů vznikla v souvislosti se symfonickou suitou „V Čechách", která vyjadřuje dojmy z letní české krajiny. Její části se nazývají: **Letním krajem, Nokturno na starém hradě, Furiant.**

Hippmann hledal dosti dlouho námět, který by se hodil před skladbu „Furiant", až připadl konečně na „Píseň klasů." Skladba se však rozrostla v samostatnou symfonickou báseň. Na díle začal pracovat 10.10.1961, s instrumentací začal 20.11.1961 a partituru dokončil 13.2.1962.

Píseň klasů byla poprvé provedena 2.7.1964 orchestrem FOK ve Valdštejnské zahradě za řízení dr. V. Smetáčka, následně 3.7. V Mariánských Lázních a 4.7. v Kraslicích.

Důkazem Hippmannovy proslulosti ve Francii je **Concerto da Camera, op. 43** pro sólový klarinet a smyčce d moll. Skladatel je komponoval pro soutěž, vypsanou francouzským lázeňským městem Divonne les Bains v době od 7.5.1962 do 2.7.1962.
Druhá část (Adagio) byla pak počátkem roku 1965 natočena československým rozhlasem v Brně. Řídil J. Opěla, hrála Filharmonie pracujících Gottwaldov, sololového partu se

[17] Tato skladba je uvedena již na str.22

zhostil M. Koňata. Česká premiéra celého díla zazněla dne 16.10.1970 v Poděbradech. Sólo hrál J. Smejkal, Středočeský symfonický orchestr řídil A. Křihnel.

Koncertantní skladbou je také **Introdukce a Capriccio, op. 44** pro flétnu a smyčce. Dílo vzniklo na výzvu brněnského flétnisty O. Slavíčka, který však potom skladbu nehrál. Dílo složil Hippmann mezi 8.10. a 9.11. 1962 a natočeno bylo Filharmonií pracujících z Gottwaldova v květnu 1964. Orchestr dirigoval J. Opěla a na flétnu hrál J. Jabloninský.

Závěr Hippmannova kompozičního působení patřil koncertantním skladbám. Dokládá to také **Koncert pro housle a orchestr a moll, op. 45**. Byl komponován od 14.9.1964 do 2.2.1965. Podnětem pro kompozici tohoto koncertu byla mezinárodní soutěž „Cocouro Reine Elisabeth de Belgigeu“ v Bruselu. Uzávěrka soutěže byla před 15.2.1965.

Zřejmě poslední Hippmannovou skladbou je neopusované **Dextera domini** – motetto pro smíšený sbor bez průvodu. Vznikalo od 17. do 19.1.1968. Uvedeno bylo vícekrát v katedrále sv.Víta, řídil J. Hruška.

5. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo vyhledat základní a navíc co nejzajímavější informace o zapomenuté osobnosti, hudebním skladateli Silvestru Hippmannovi. V první části jsem se zaměřila na jeho život a zvláště na podněty, které ho inspirovaly ke skladatelské činnosti. Mezi ty nejdůležitější patřily jeho zaměstnání a to, že se aktivně pohyboval v oblasti chrámové hudby.

V druhé části jsem z archivních materiálů zjišťovala organizační a publicistickou Hippmanovu činnost. Při hlubším bádání jsem se utvrdila v tom, že jsem si pro bakalářskou práci vybrala velmi zajímavé a přínosné téma. Silvestr Hippmann se angažoval v propagaci koncertů. Založil později proslulé hudební úterky v Praze, na než dodnes dochází milovníci hudby. Nezapomněl ani na své rodné město, kde po vzoru Prahy založil tzv. Čáslavské hudební středy, což patřilo společně s výzkumem o Ladislavu Dusíkovi k jeho hudební regionální činnosti.

Na jeho skladatelské dráze se podepsaly setkání s významnými hudebníky, například s Leošem Janáčkem a Sergejem Prokofjevem, které potkal na svých cestách po Evropě. Kromě dráhy skladatele byl však také výborným klavíristou a objevil se po boku Emy Destinové.

Ve třetí části popisuji jeho umělecká díla, která by podle jeho zápisků měla být kompletním výčtem jeho díla. Pokud jsem dohledala, uvedla jsem u mnoha děl také inspirace, které ho vedly k napsání díla. Část jeho děl vyšla tiskem, ale značná část zůstává pouze v rukopisné podobě. Ocenění za skladatelskou činnost, se mu dostalo v podobě významného mezinárodního ocenění- umístil se na 2. místě soutěže Francouzského rozhlasu a televize- a to za skladbu Rondo a moll pro klavír a orchestr.

Svojí prací jsem chtěla dosáhnout toho, aby se k dílu této hudební osobnosti dostalo více lidí a pokud by jeho hudba někoho oslovila, aby si ji popřípadě interpretoval.

Seznam pramenů a použité literatury

Archiv Městského muzea v Čáslavi (fotografie, osobní doklady, rukopisy)

HIPPMANN, Silvestr: *Moje hudební vzpomínky*. Rukopis, (1893 – 1957)

RESL, Miloš: *Silvestr Hipman: nástin života a díla*. Čáslav, MěstNV, 1973.

Resumé

Tato bakalářská práce představuje osobnost skladatele, publicisty a právníka Silvestra Hippmanna.

První část je věnována přístupu ke zdrojům a informacím o jeho životě. Ve druhé části je zmapována hudebně publicistická a organizační činnost této osobnosti. Třetí, nejrozsáhlejší kapitola, je soupisem veškerého Hippmanova díla, které bylo možno vyhledat. Většina not se nachází v Městském muzeu v Čáslavi a některá byla zapůjčena z Městské knihovny v Praze. Příloha obsahuje vybraný notový materiál, fotografie a jeden program z koncertu, kde je zdokumentováno, že S. Hippmann byl i aktivním a vyhledávaným muzikantem.

Hlavní myšlenkou této bakalářské práce bylo připomenout a znovu dostat do povědomí lidí tohoto zapomenutého skladatele a jeho dílo.

Summary in English

This BA thesis describes the personality of Silvester Hippman who was a composer, author and lawyer.

The first part introduces the sources of information about his life and how to access them. In the second part of the thesis, his activities as a music publisher and organiser are presented. The third ,and the most elaborate part, lists the composer’s complete works, at least within the limits of this research. Most of his works are stored in the Museum of the town Caslav and in the depositories of the Municipial Library in Prague. The appendix contains selected sheets of his music, photographies and a programme of a concert that testifies that Silvester Hippmant was also an active musician, much in demand.

The main goal of this thesis was to present this forgotten composer and remind people that music of such a man should not be left to the archives only.

Seznam příloh

Příloha č.I: Seznam literárních a rukopisných prací

Příloha č.II: Fotografie Silvestra Hippmanna

Příloha č.III: Fotografie z koncertu

Příloha č.IV: S.Hippmann – Tři kusy pro violoncello a klavír

Příloha č.V: S.Hippmann – Rondo a moll

Příloha č.I Seznam literárních a rukopisných prací

Literární práce Dr. Silvestra Hippmanna

a) Práce, které vyšly tiskem

Týden v Holandsku s českým zpěvem – vydala Hudební matice roku 1932.

Chopin – vydalo nakladatelství Orbis ve sbírce „Kdo je“ roku 1946

Jednatelské zprávy Hudebního odboru Umělecké besedy – otištěno ve „Zprávách Umělecké besedy“ pro své členy v letech 1933 až 1942

Hudební odbor Umělecké besedy a cizí umělci za republiky – obsaženo ve sborníku „70 let Umělecké besedy 1863 – 1933“

Debussy – Honegger – Strawinskij – vydalo Státní hudební vydavatelství 1963

Hudební kritiky žurnalistické, články a fejetony – z let 1912 až 1963

b) Rukopisné práce (psáno strojem)

Mé mládí a hudba – (1893 až 1929) podrobně vylíčená dětská léta v Čáslavi

Moje hudební vzpomínky – (1893 – 1957) psáno pro svaz skladatelů, obsahuje 9 částí – cca 1200 stran

Za malíři na Korsiku a jiné kratochvíle – (1926 – 1931) Hippmann zde vzpomíná na události ze života našich i zahraničních umělců a také vzpomíná na své cesty do ciziny.

S básníky na konci světa – (1932) vzpomínky na cestu do Bretaně s P. Křičkou, O. Martinů a Zrzavém.

Alexandr Dreyschock v zrcadle svých skladeb – je to Hippmannova studie o Dreyschockově skladatelském díle a také je zde soupis jeho skladeb

Dějiny „besedních úterků“ – jejich rozvoj

Historie I. a II. evropského festivalu komorní hudby v Treč. Teplicích v letech 1937 a 1938 – toto Hippmann také vypsal ve svých pamětech „Moje hudební vzpomínky“

Cesta do Francie za premiérou mého Ronda – (1957) též obsaženo v pamětech „Moje hudební vzpomínky“

Příloha č.II: Fotografie Silvestra Hippmanna

Silvestr Hippmann v Canes (Francie) při převzetí ceny za své „Rondo“

Příloha č.III: Fotografie z koncertu

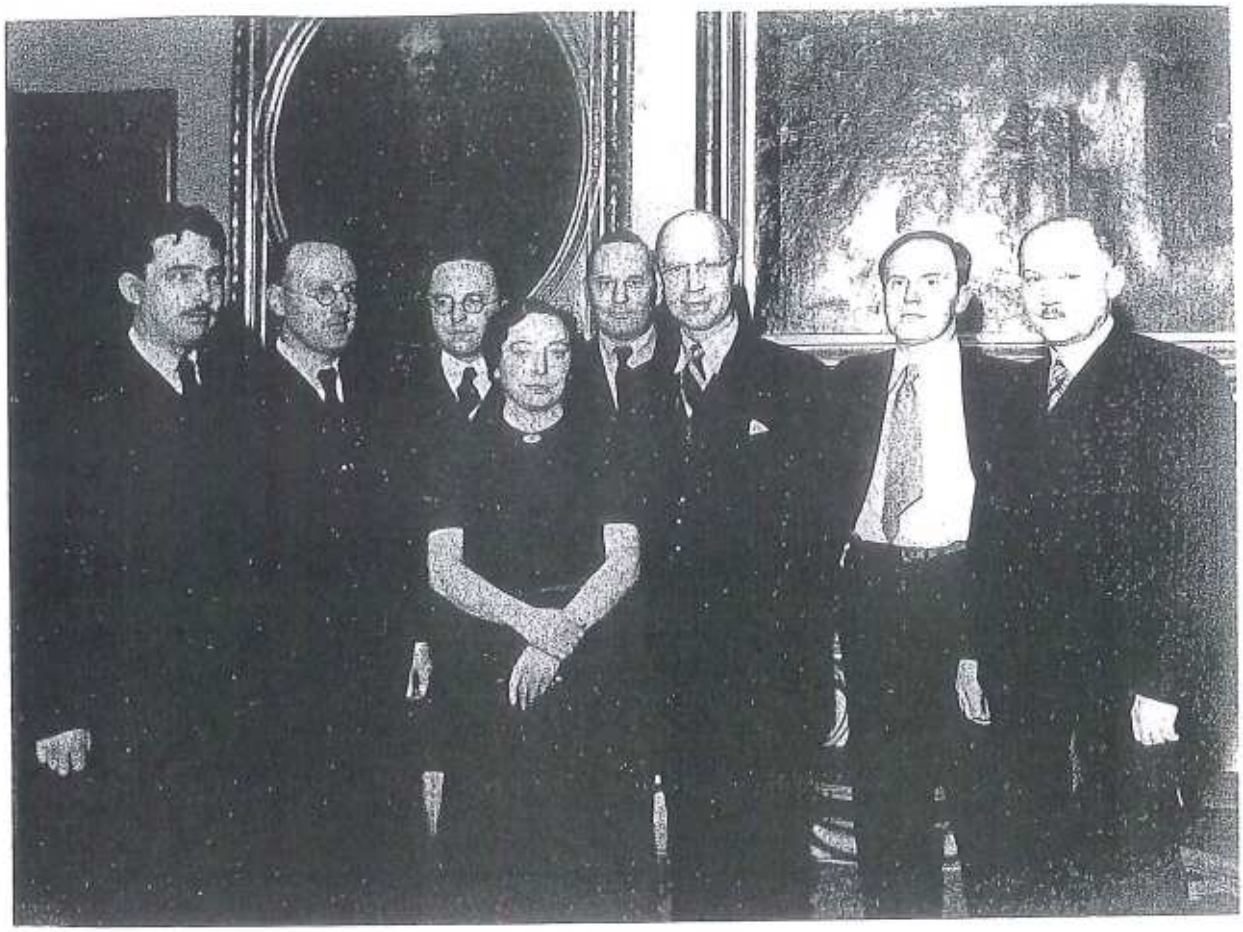

Silvestra Hippmann čtvrtý zprava (třetí zprava Sergej Prokofjev)

Příloha č.IV: S.Hippmann – Tři kusy pro violoncello a klavír

VZPOMÍNKA NA SLOVENSKO

SOUVENIR DE SLOVAQUIE - ERINNERUNG AN DIE SLOVAKEI

Silvestr HIPPMANN op.8

Largo e triste. (♩ = 56)

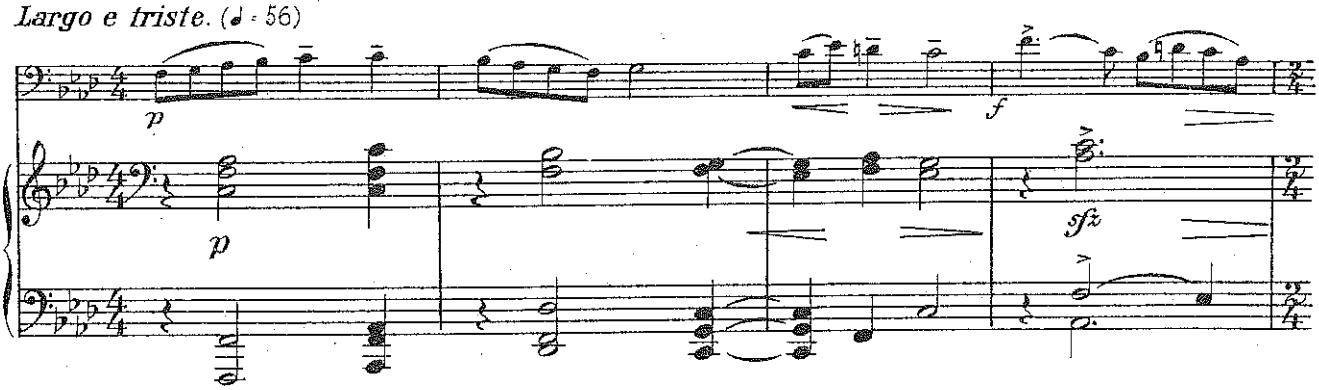

A

Doppio movimento. (♩ = ♪)

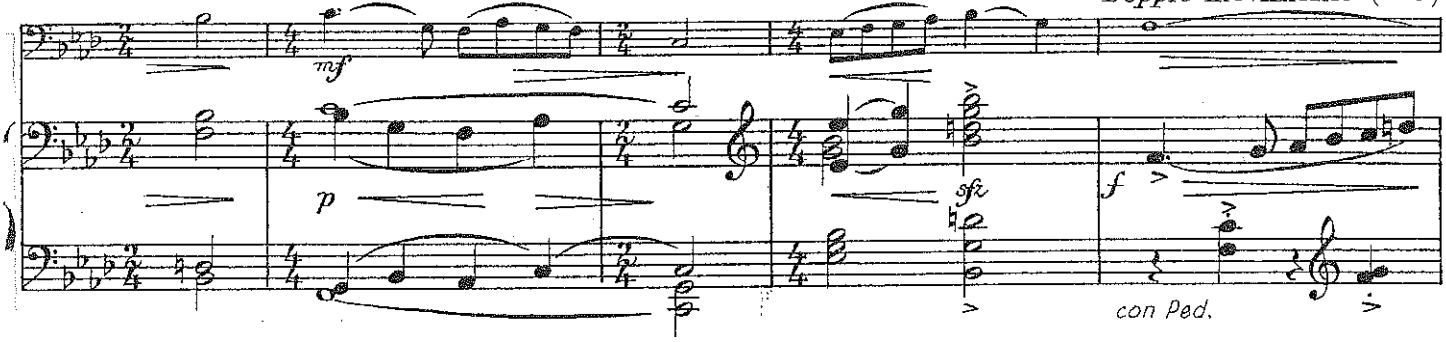

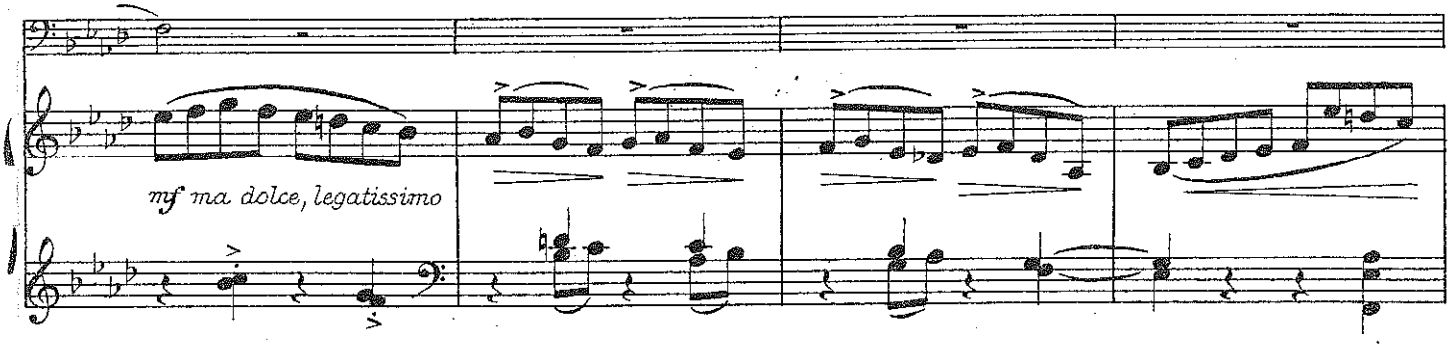

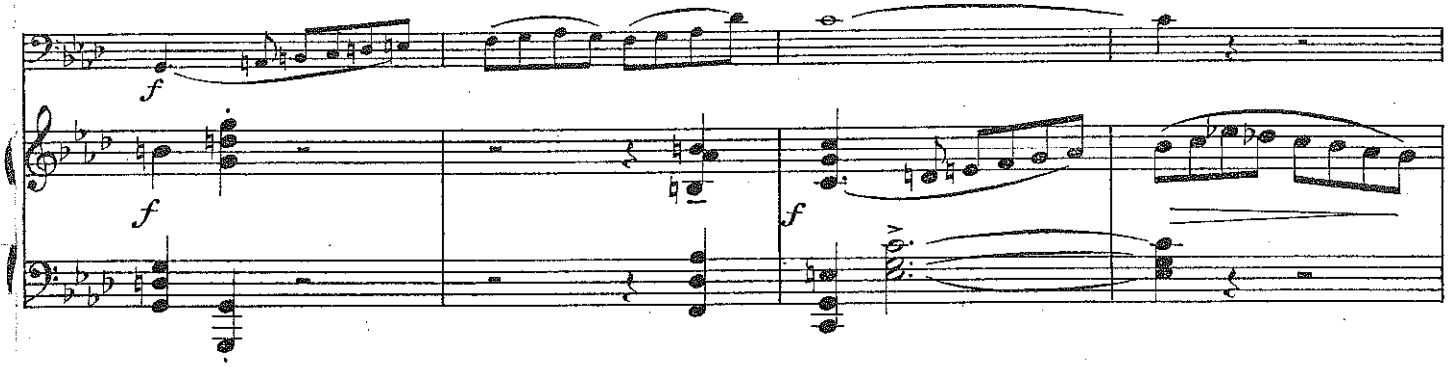

Copyright 1939 by the author

Veškera práva vyhrazena

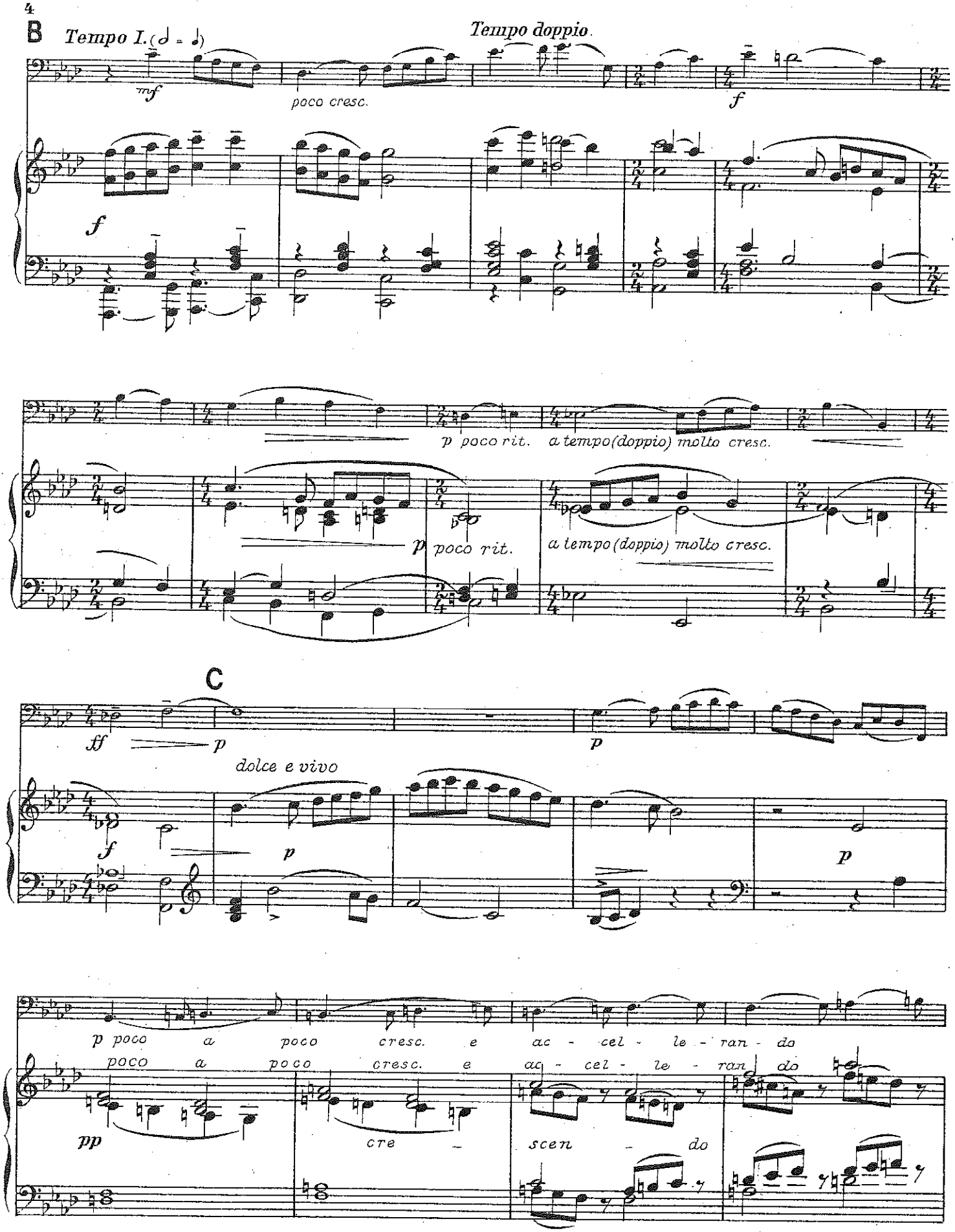
B
Tempo I. (♩ = ♩)
Tempo doppio
mf
poco cresc.
f
f
p poco rit.
a tempo(doppio) molto cresc.
p poco rit.
a tempo (doppio) molto cresc.
C
ff
p
p
dolce e vivo
f
p
p
p poco a poco cresc. e ac - cel - le - ran - do
poco a poco cresc. e ac - cel - le - ran - do
pp
cre -
scen - do

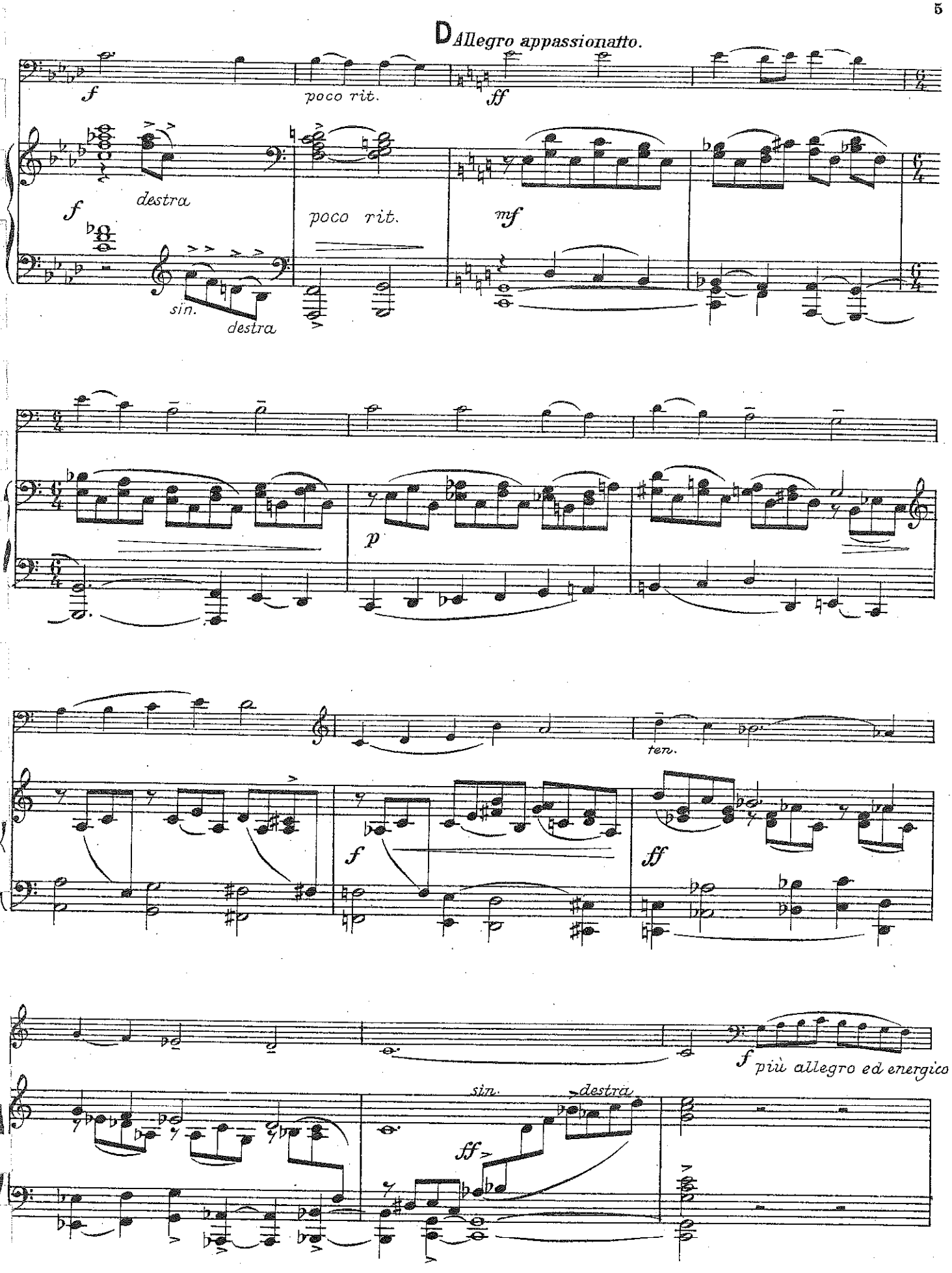
D Allegro appassionatto.
f
poco rit.
ff
destra
poco rit.
mf
sin.
destra
p
ten.
f
ff
f più allegro ed energico
sin.
destra
ff

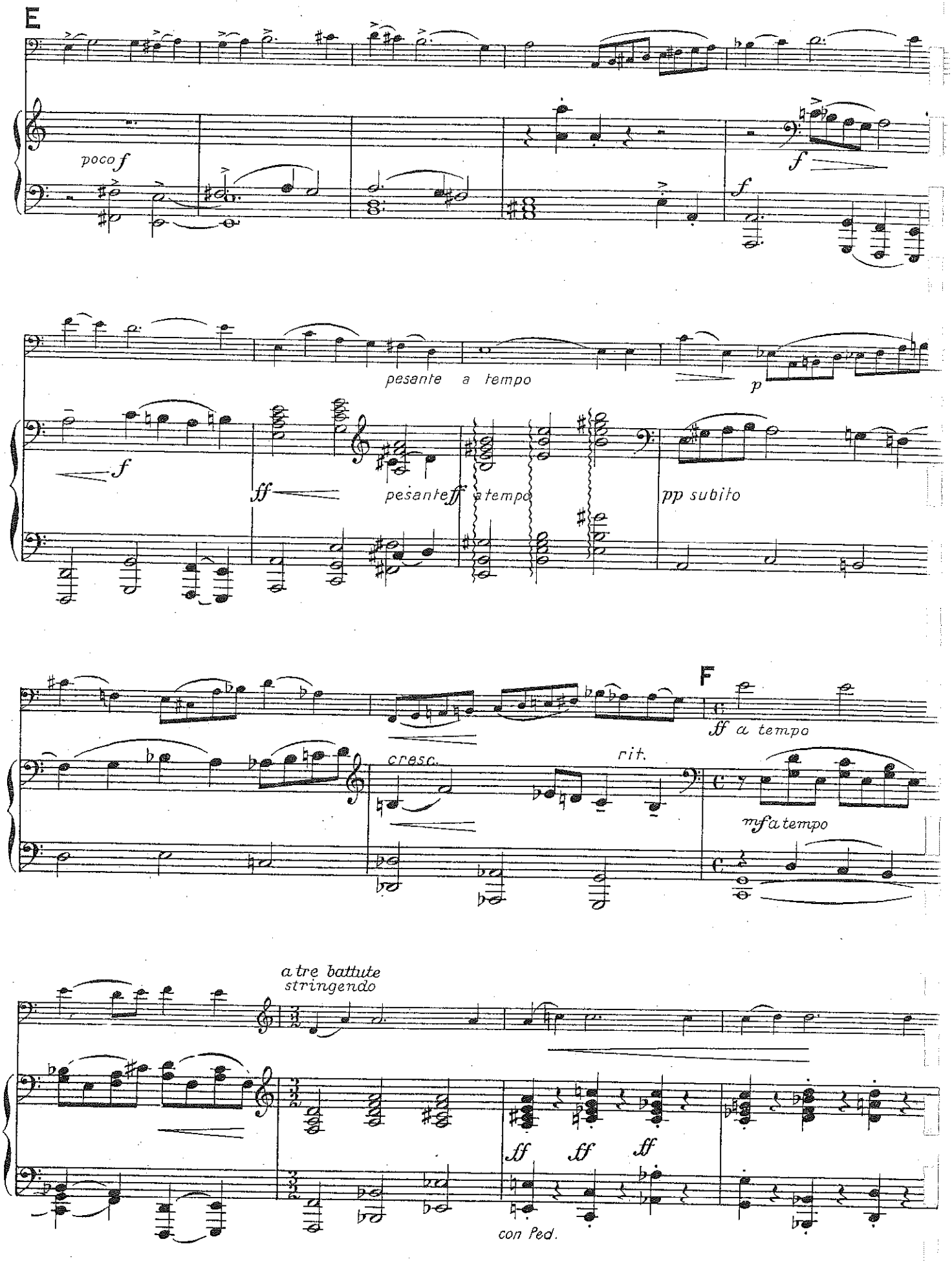
E
poco f
f
f
pesante a tempo
p
f
ff
pesante
ff a tempo
pp subito
F
ff a tempo
cresc.
rit.
mf a tempo
a tre battute
stringendo
ff
ff
ff
con Ped.

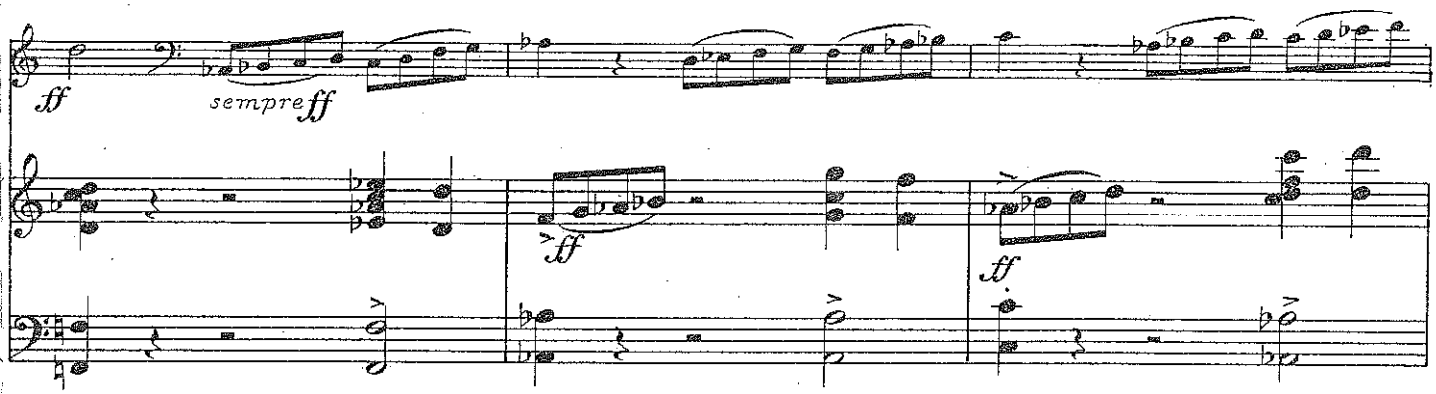
ff
sempre ff
ff
ff

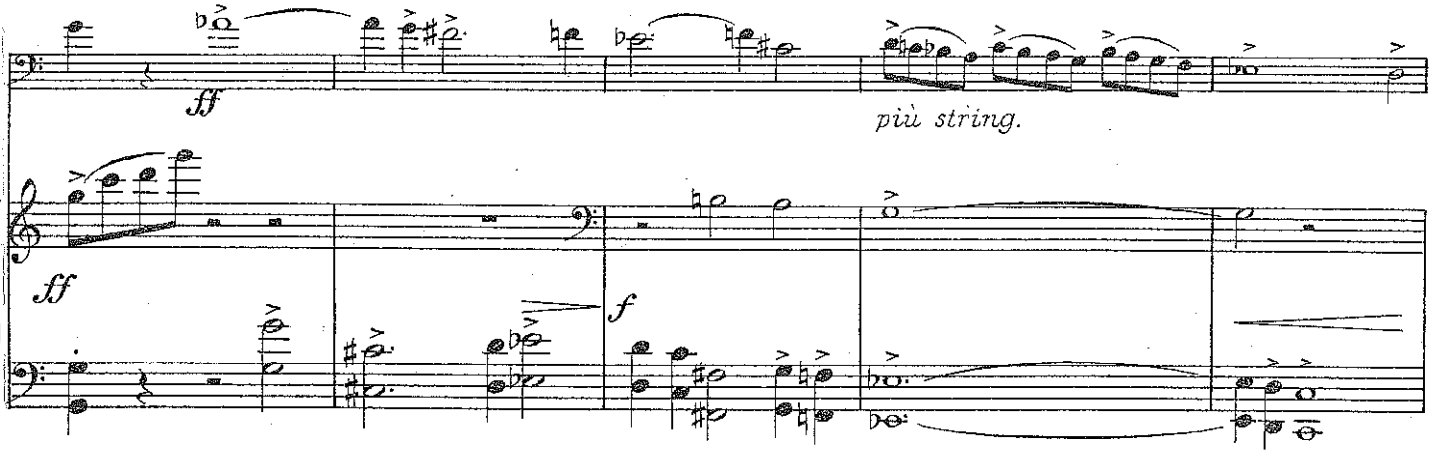
ff
più string.
ff
f

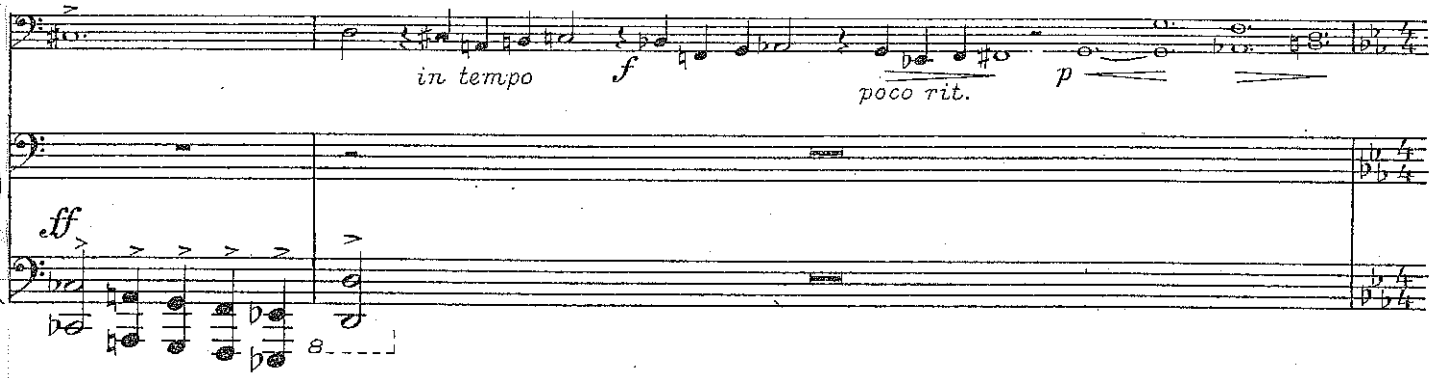
in tempo
f
poco rit.
p
ff
8

G *Tempo I.*

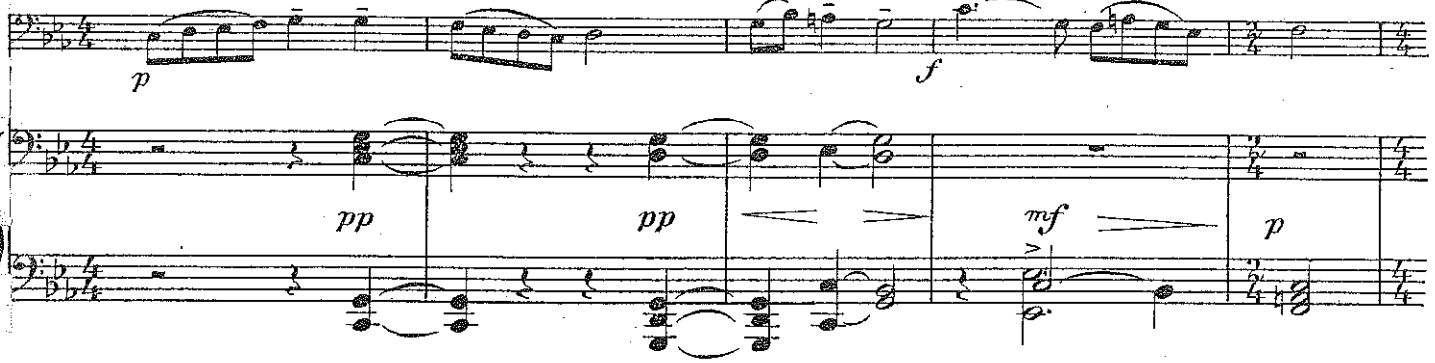
p
f
pp
pp
mf
p

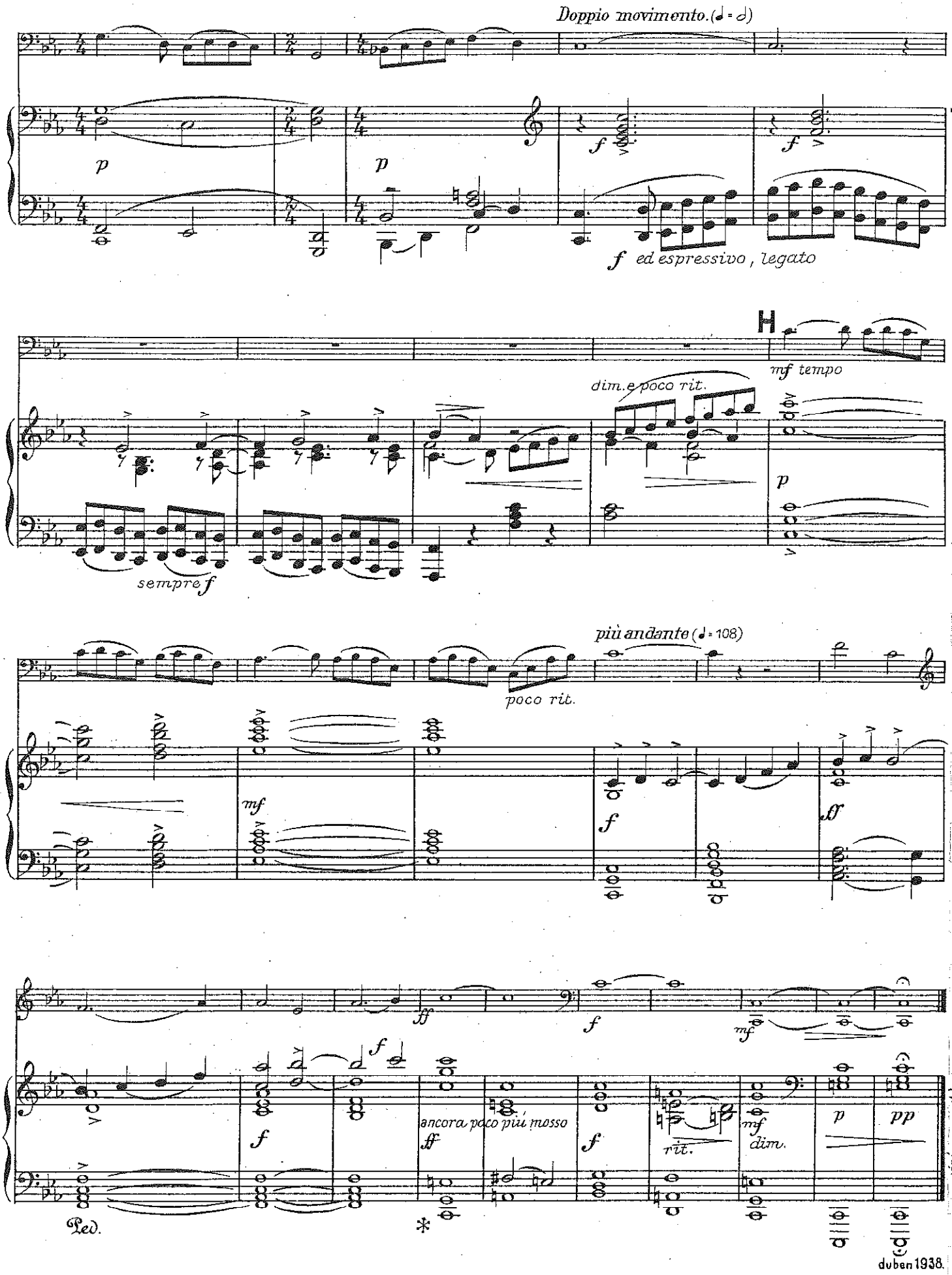
Doppio movimento. (♩ = ♩)
p
p
f
f
f ed espressivo, legato
H
mf tempo
dim. e poco rit.
p
sempre f
più andante (♩ = 108)
poco rit.
mf
f
ff
ff
f
mf
f
ancora poco più mosso
ff
f
rit.
mf
dim.
p
pp
Ped.
*
duben 1938.

ROMANCE

ROMANCE – ROMANZE

Silvestr HIPPMANN op.8

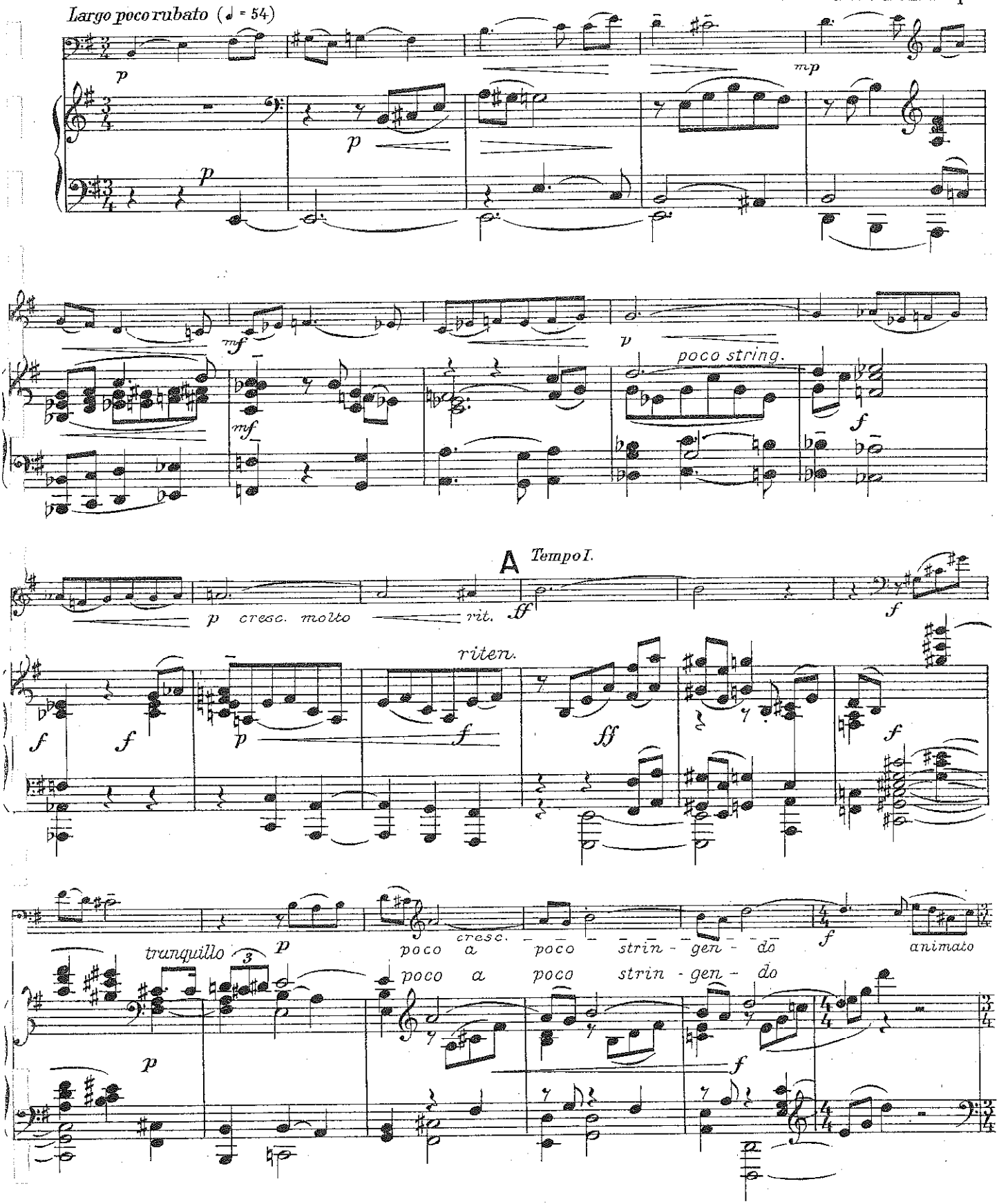

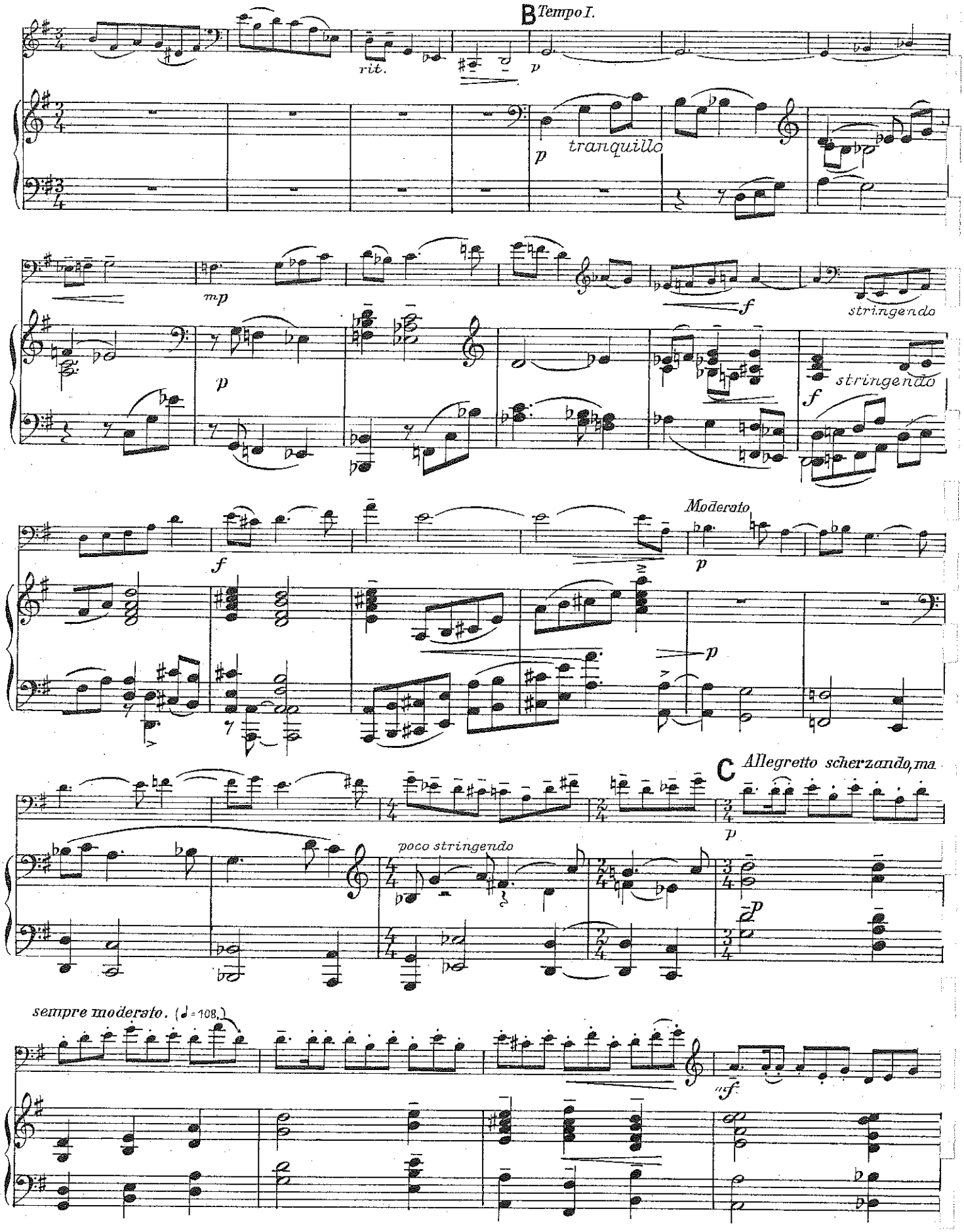
B Tempo I.
rit.
p
p
tranquillo
mp
p
f
stringendo
f
stringendo
f
Moderato
p
p
C Allegretto scherzando, ma
p
poco stringendo
p
sempre moderato. (♩= 108.)
mf

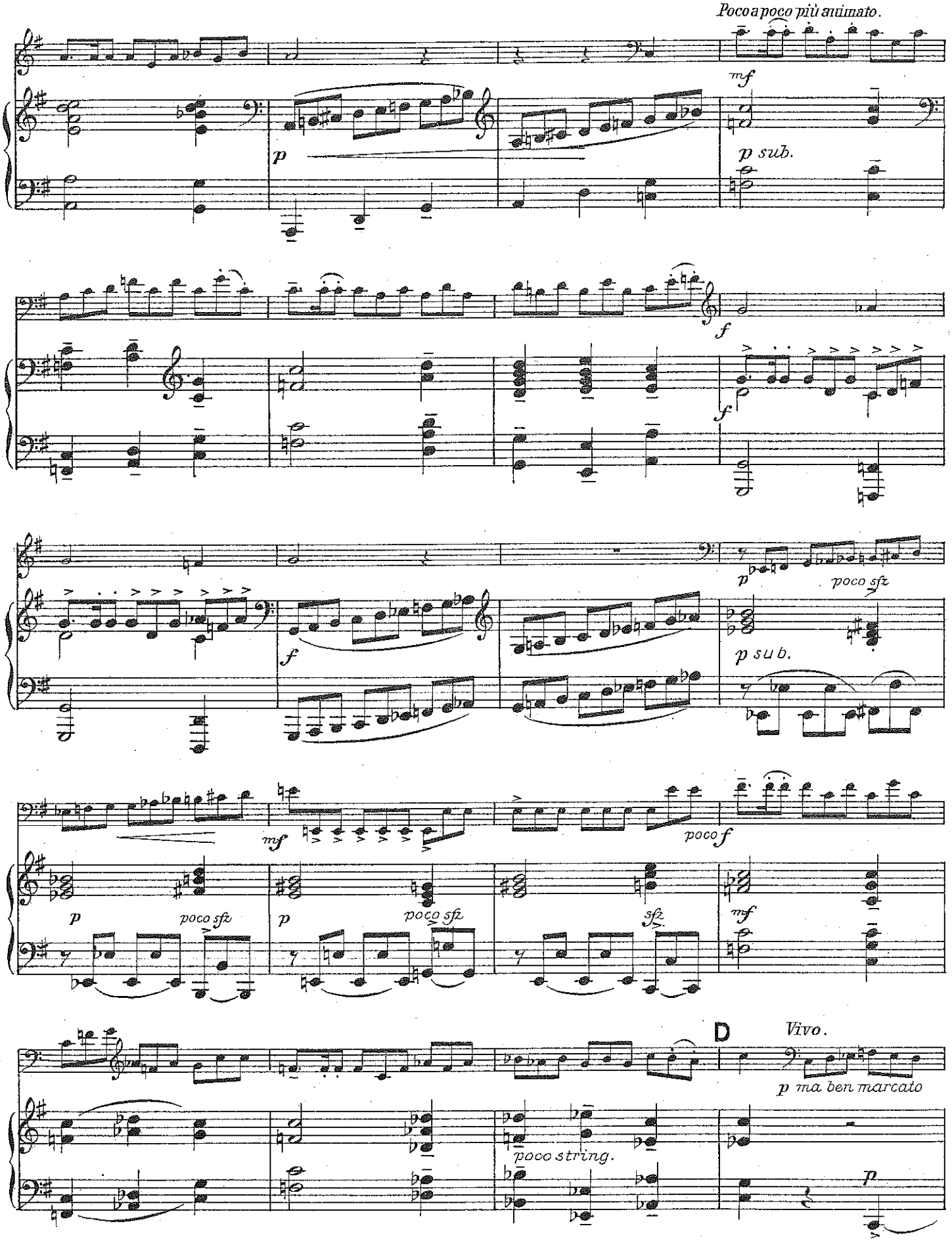
Poco a poco più animato.
mf
p
p sub.
f
f
p
poco sfz
f
p sub.
mf
poco f
p
poco sfz
p
poco sfz
sfz
mf
D
Vivo.
p ma ben marcato
poco string.
p

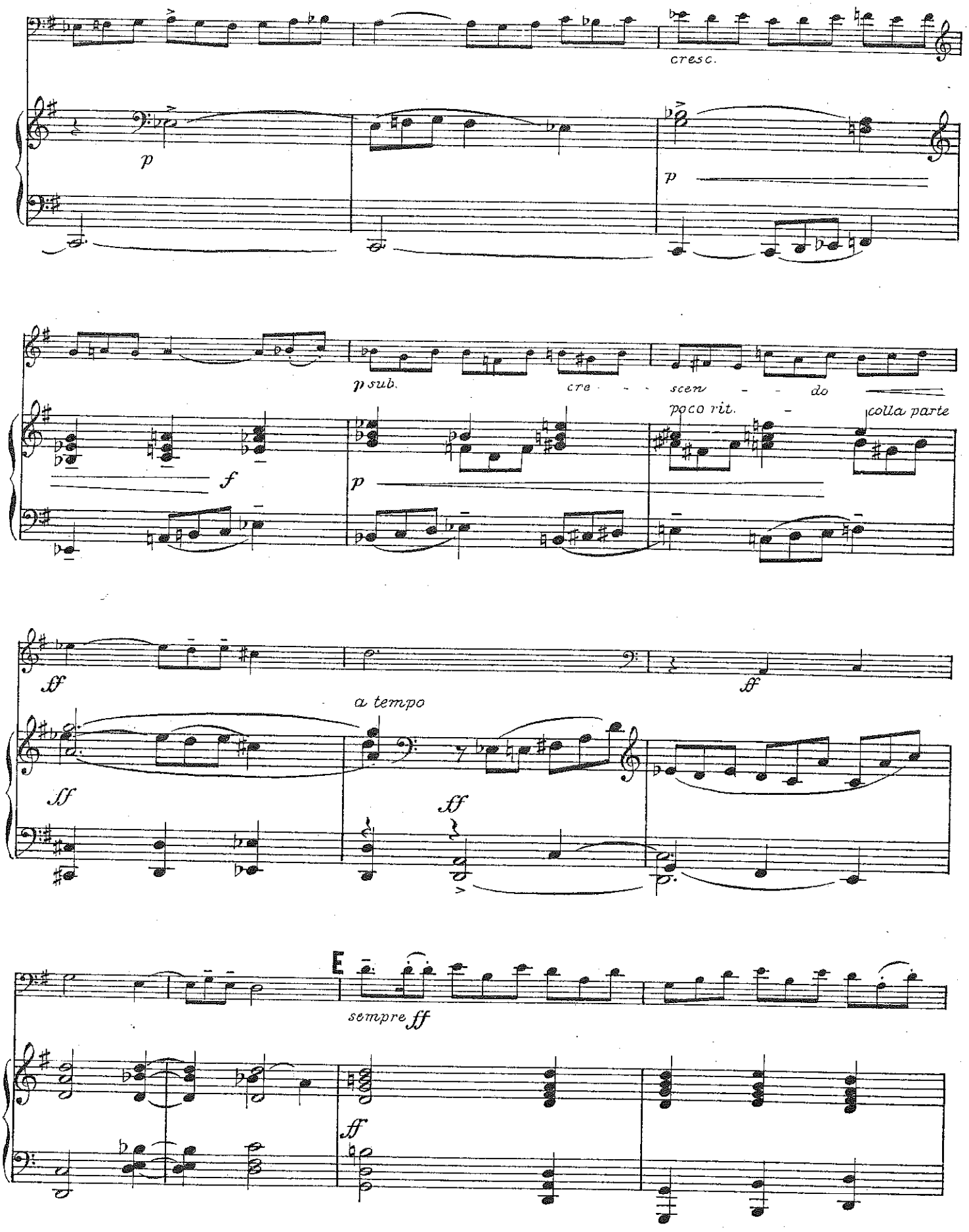
cresc.
p
p
p sub.
cre - - scen - - do
poco rit. -
colla parte
f
p
ff
ff
a tempo
sf
sff
sempre ff
ff

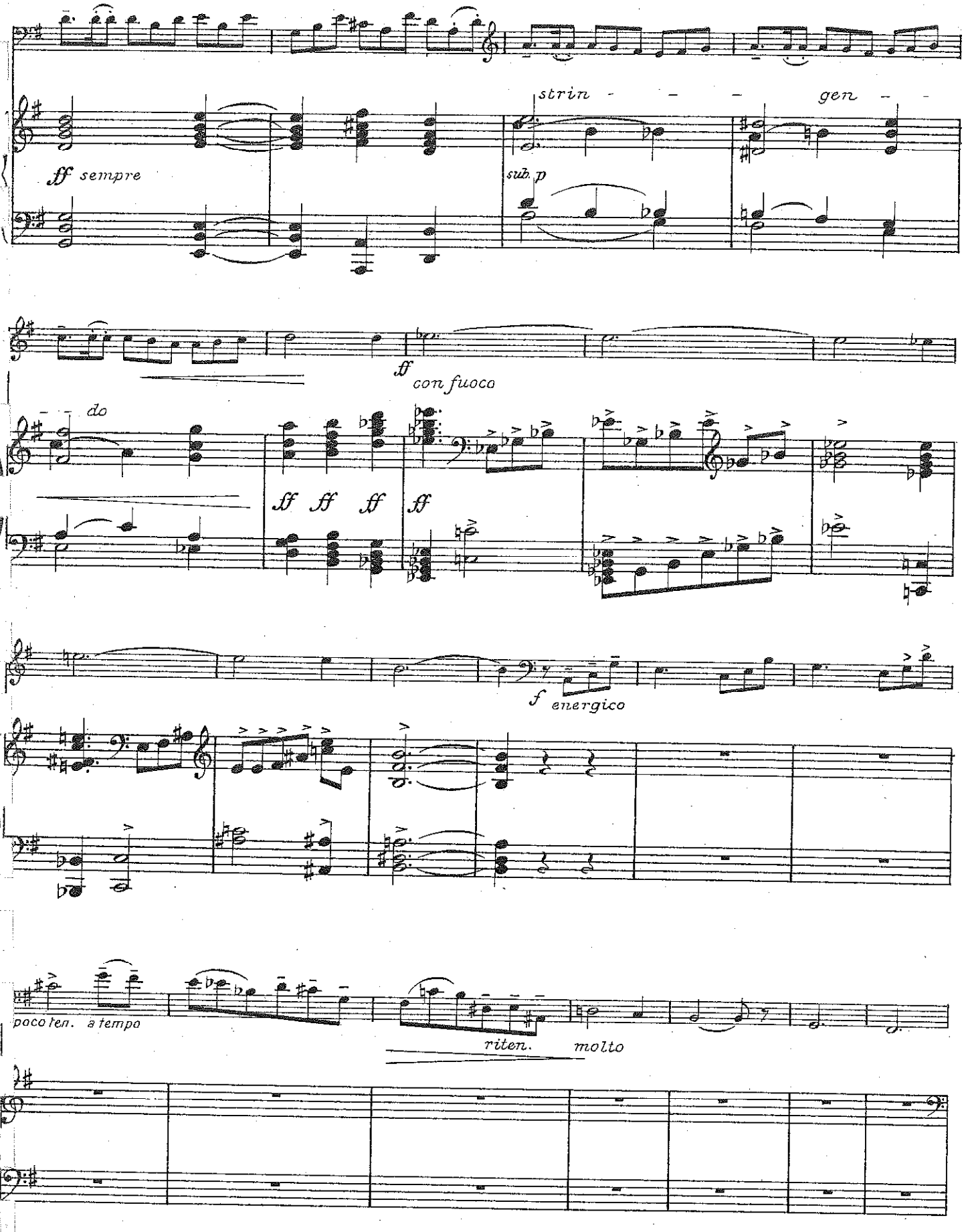
strin - - - gen - -
ff sempre
sub. p
ff
con fuoco
do
ff ff ff ff
f
energico
poco ten. a tempo
riten.
molto

F

Tempo I.

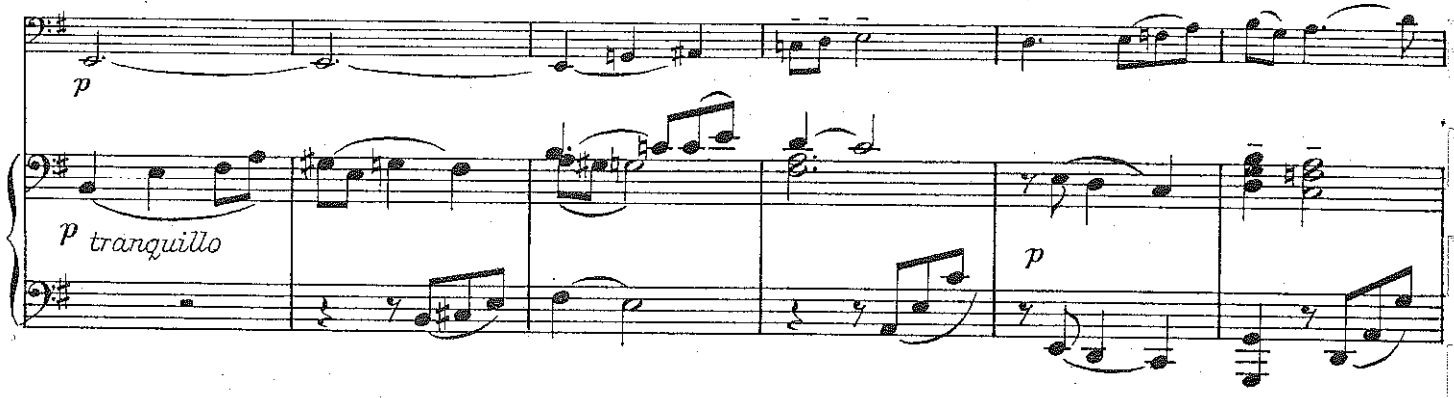

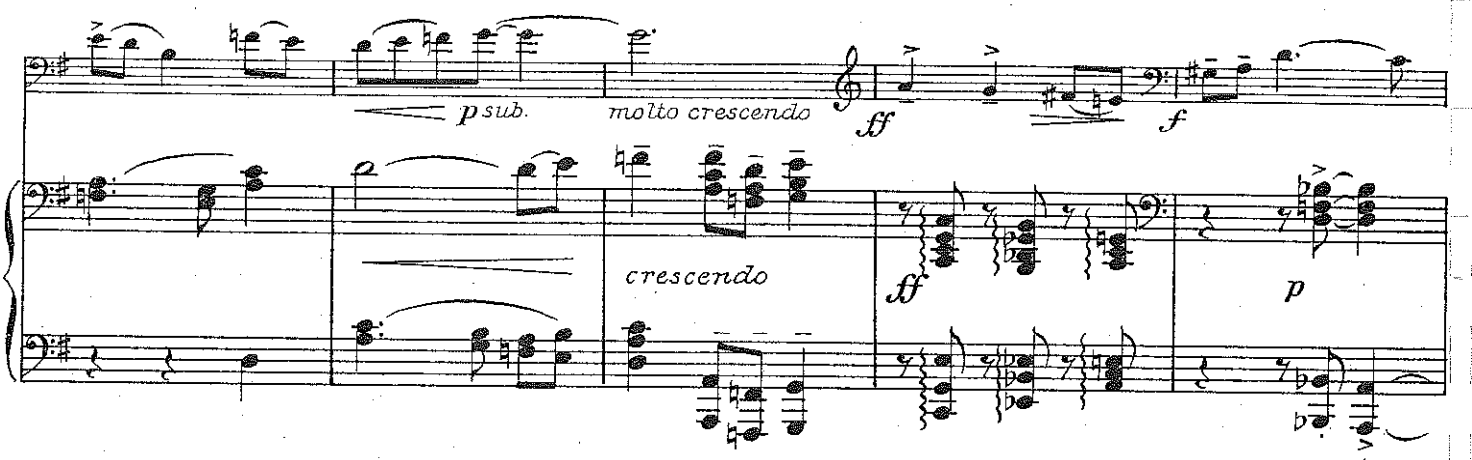

G

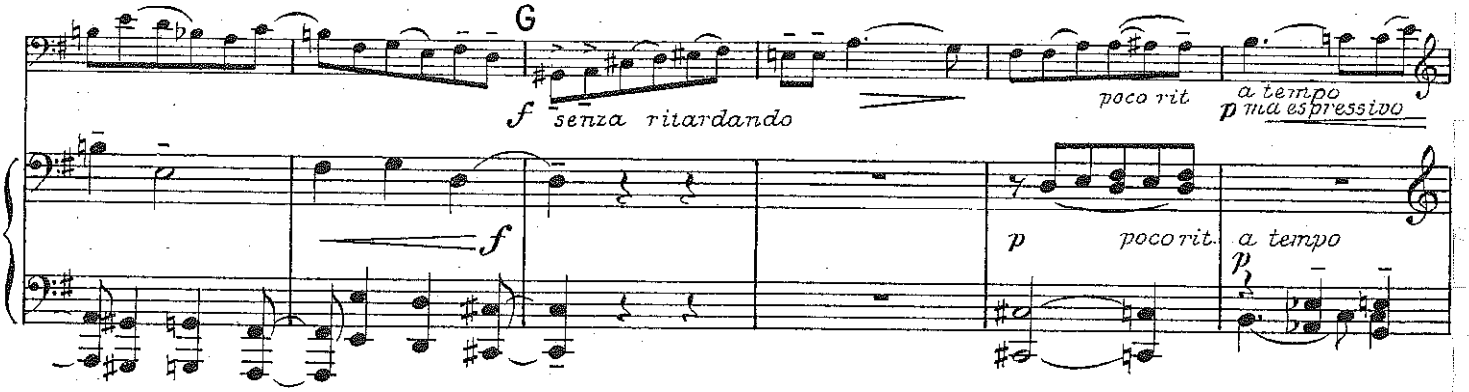

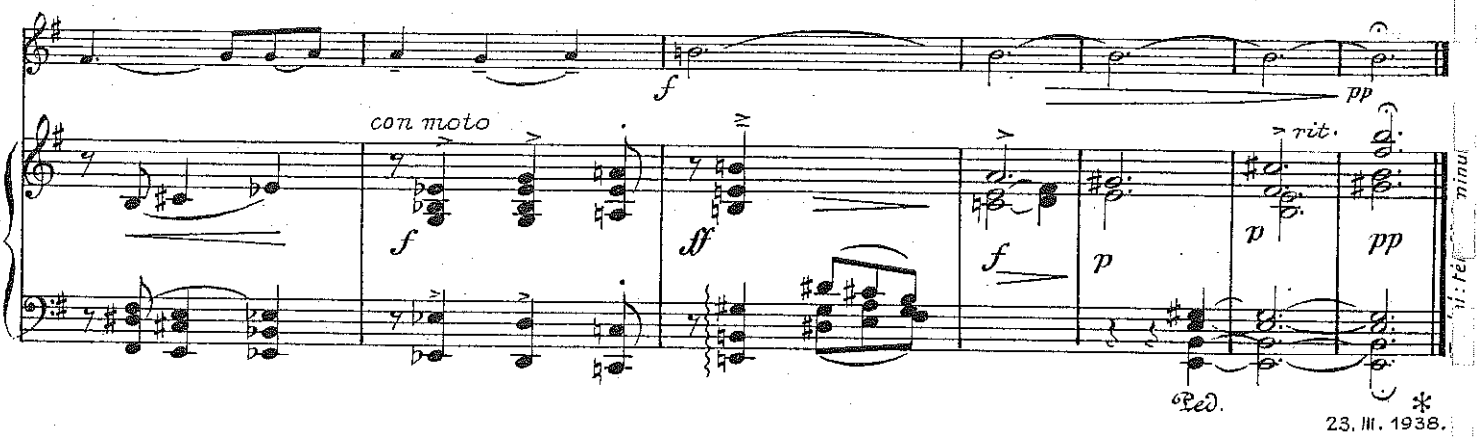

23. III. 1938.

SERENÁDA

(s moravskou písní)

SÉRÉNADE
(avec une chanson morave)

SERENADE
(mit einem mährischen Liede)

Marcia con spirito, molto ritmico. (♩ = 138)

Silvestr HIPPMANN op.8

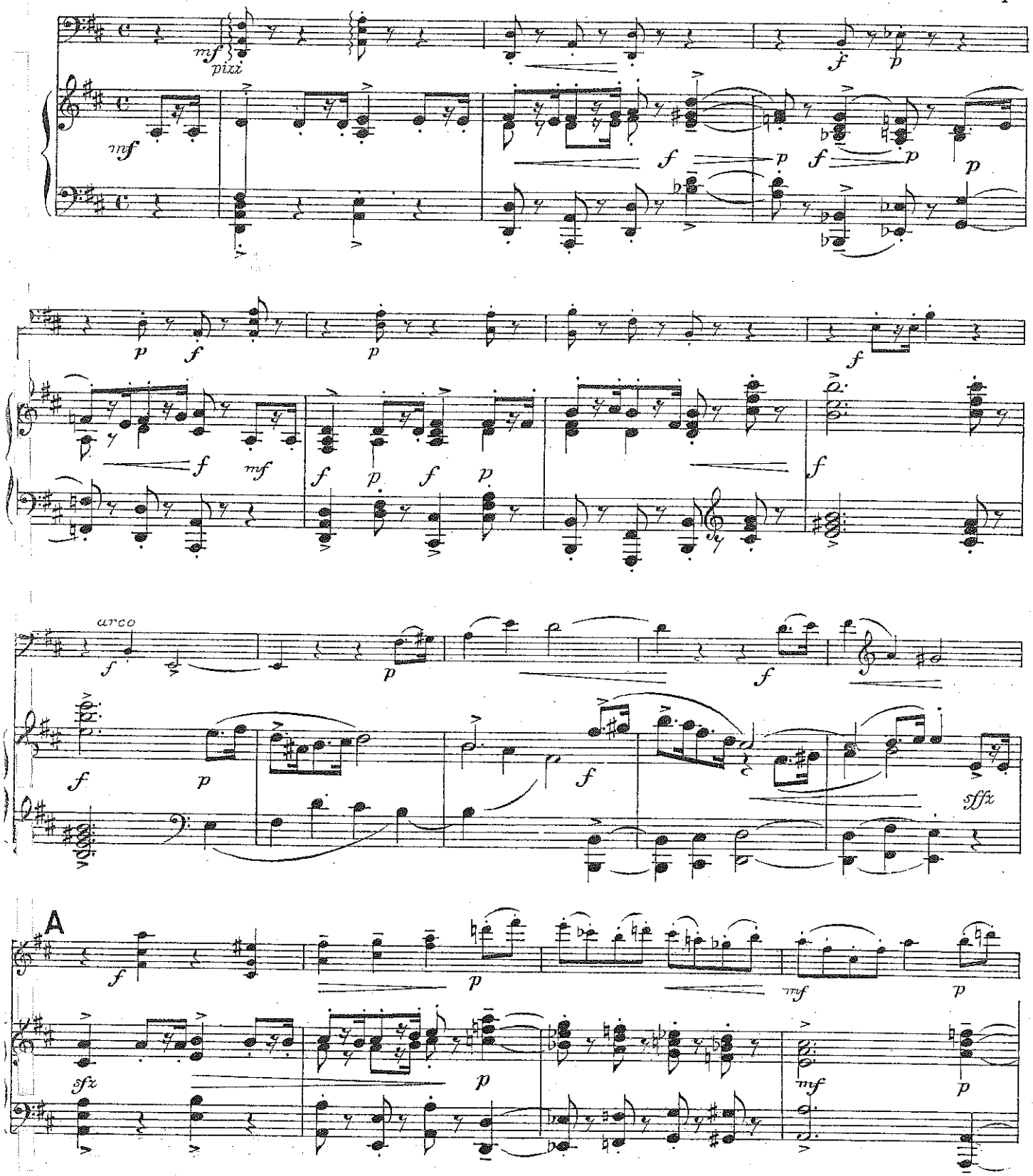

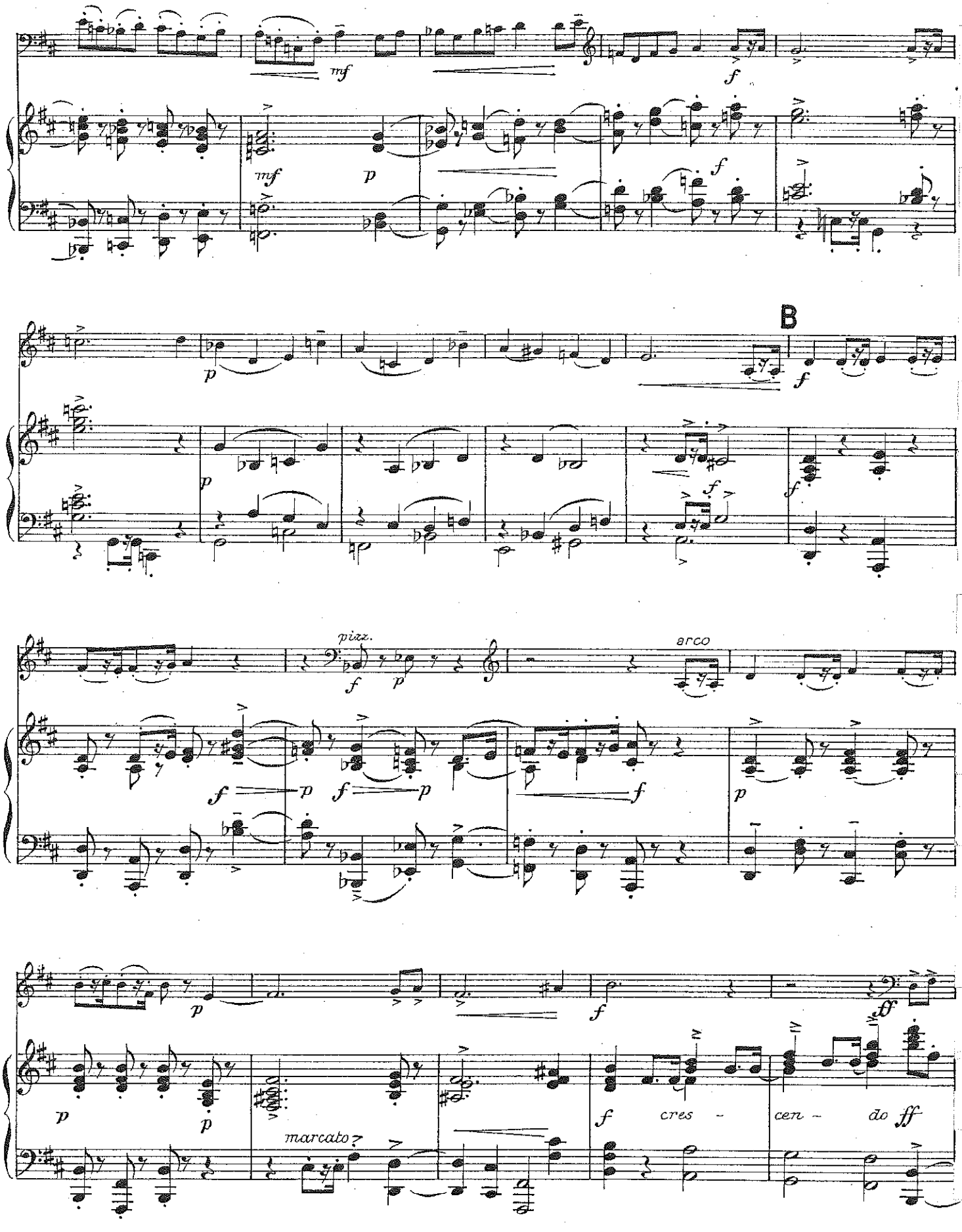
B
pizz.
arco
marcato
cres - cen - do

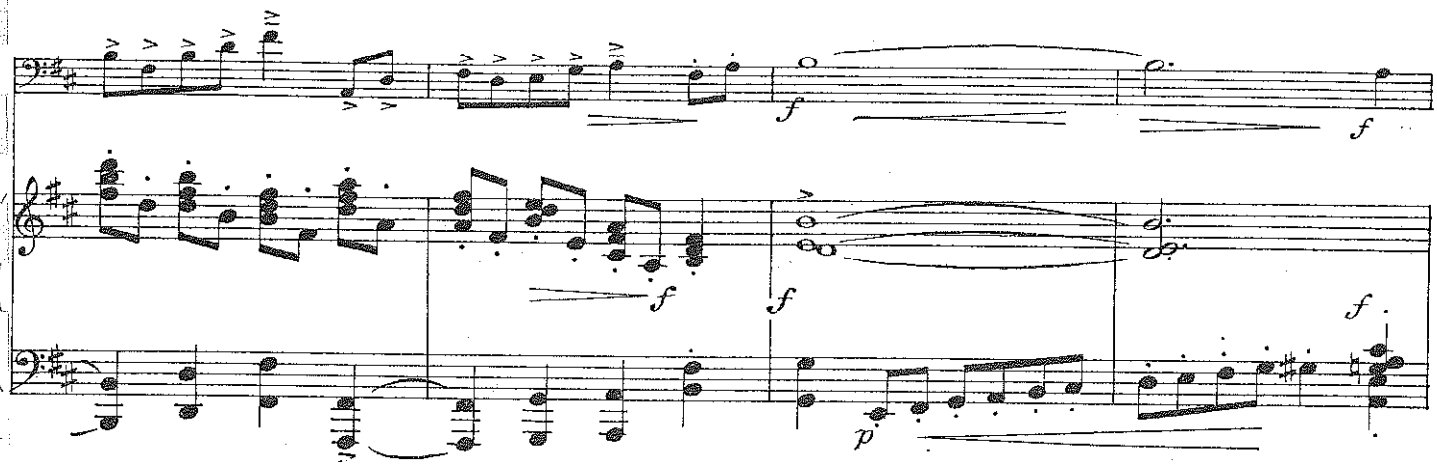

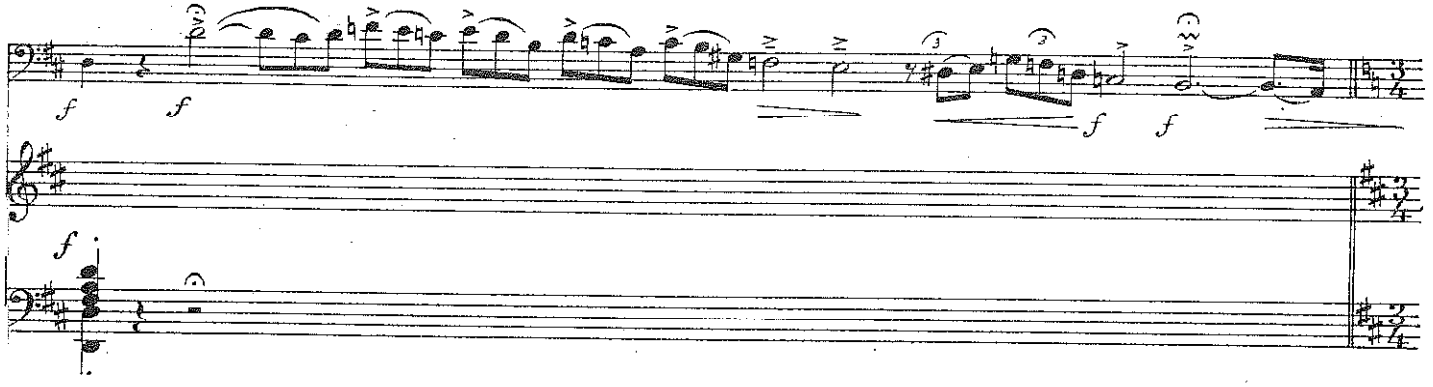

C ***Andante cantabile.*** (♩ = 108 e più)

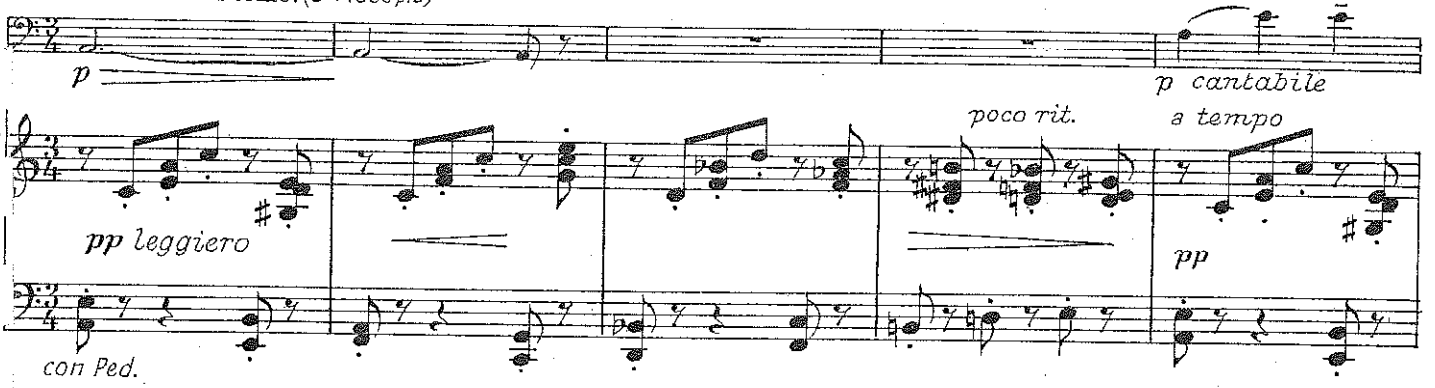

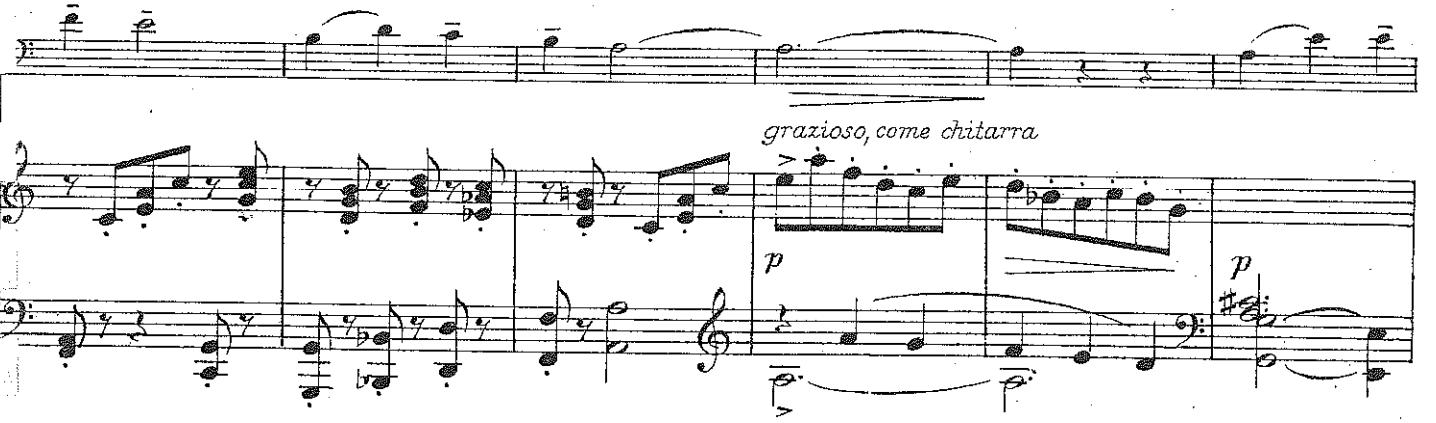

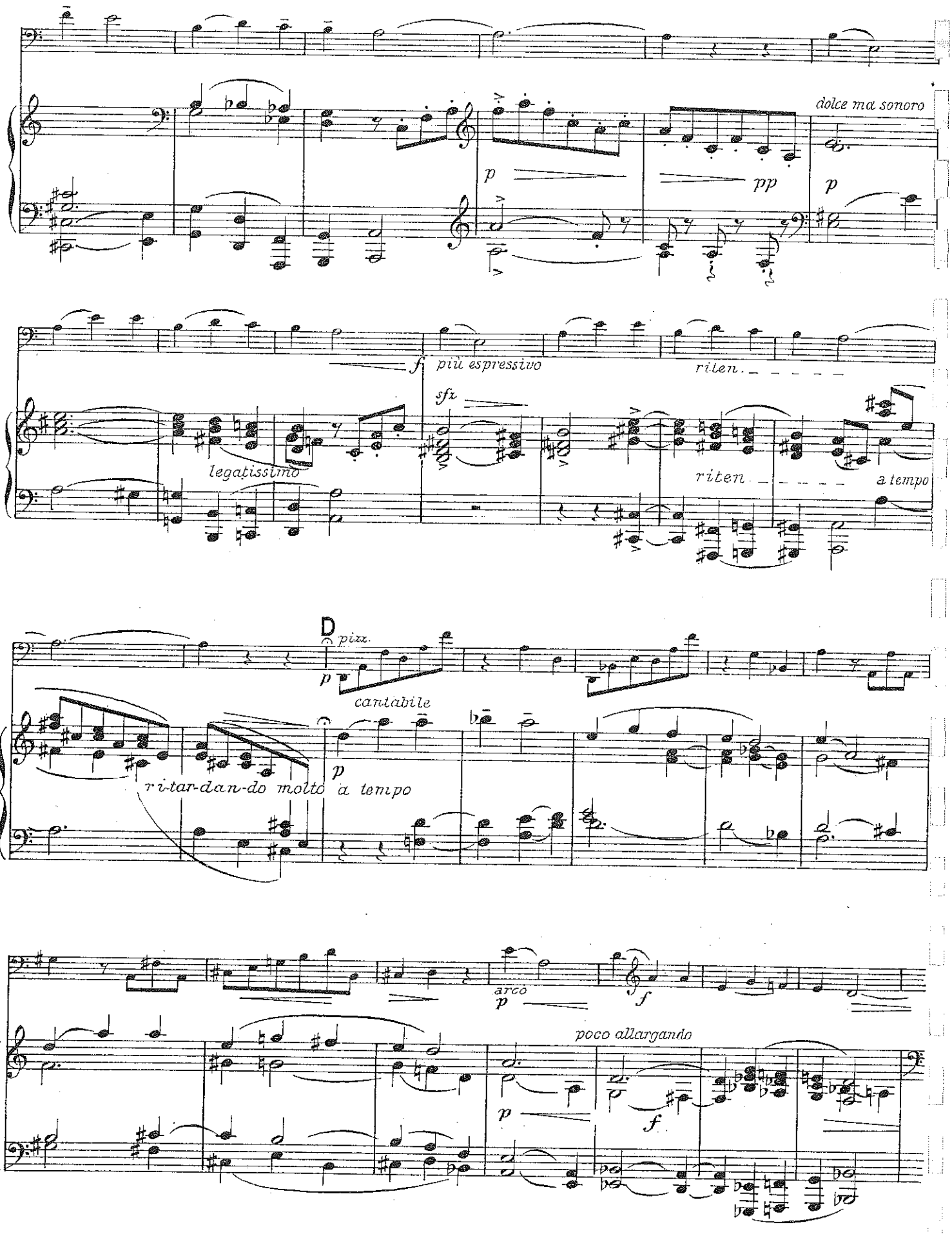
dolce ma sonoro
p
pp
p
f
più espressivo
riten.
sfz
legatissimo
riten.
a tempo
D
pizz.
p
cantabile
p
ritar-dan-do molto
a tempo
arco
p
f
poco allargando
p
f

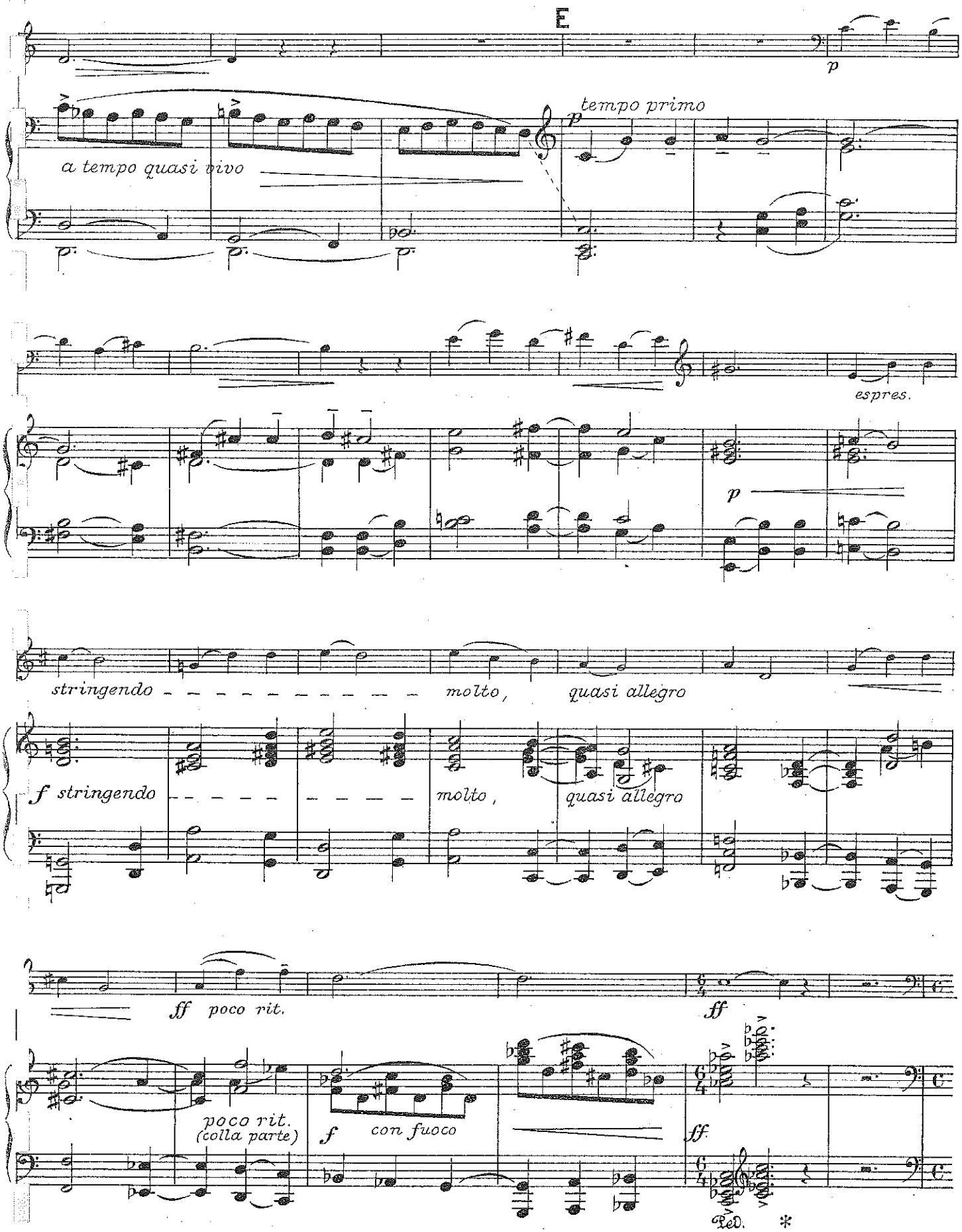
E
p
tempo primo
p
a tempo quasi vivo
espres.
p
stringendo
molto,
quasi allegro
f stringendo
molto,
quasi allegro
ff poco rit.
ff
poco rit.
(colla parte)
f con fuoco
ff
Ped.
*

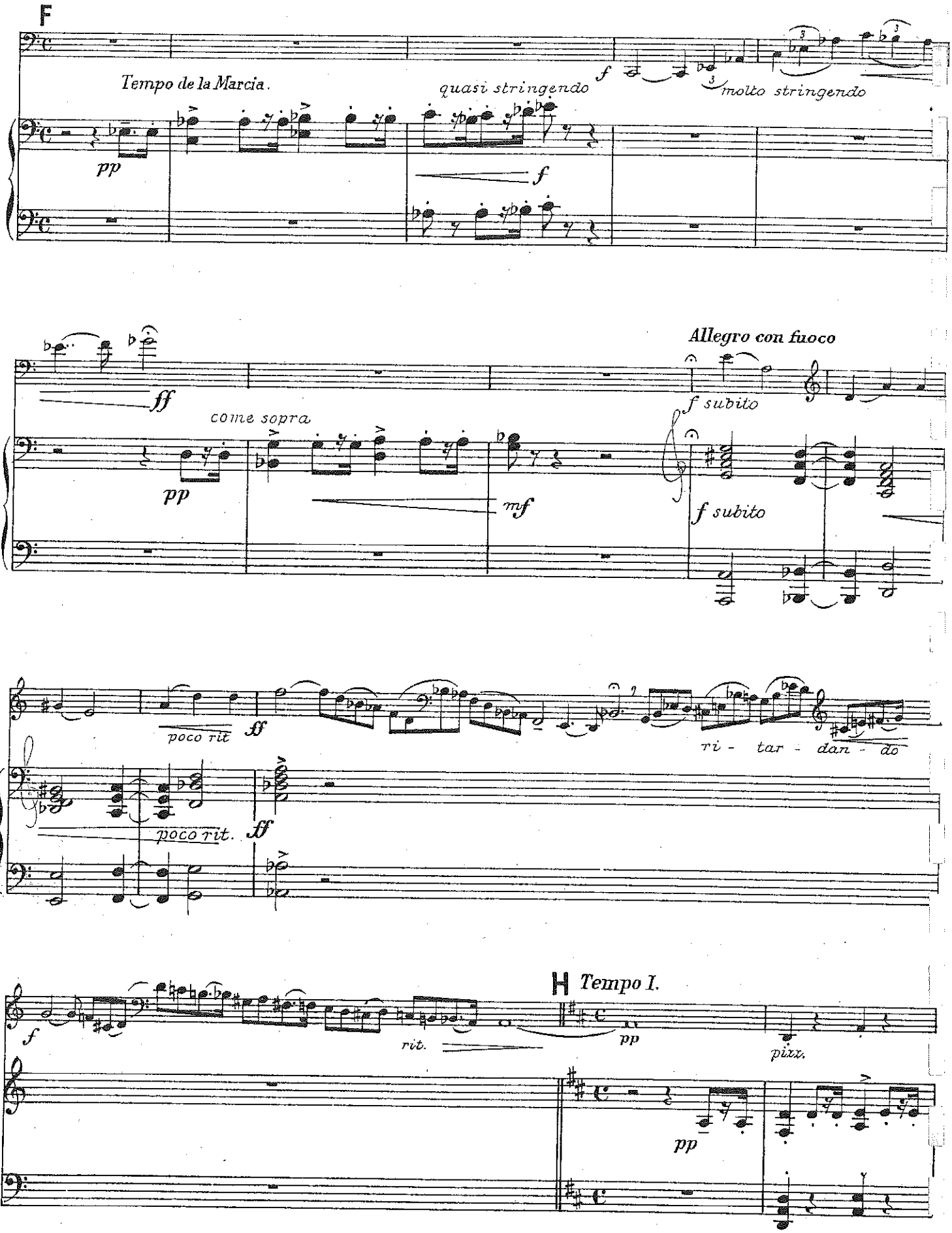
F
Tempo de la Marcia.
quasi stringendo
molto stringendo
Allegro con fuoco
come sopra
f subito
poco rit
ri - tar - dan - do
poco rit.
H Tempo I.
rit.
pizz.

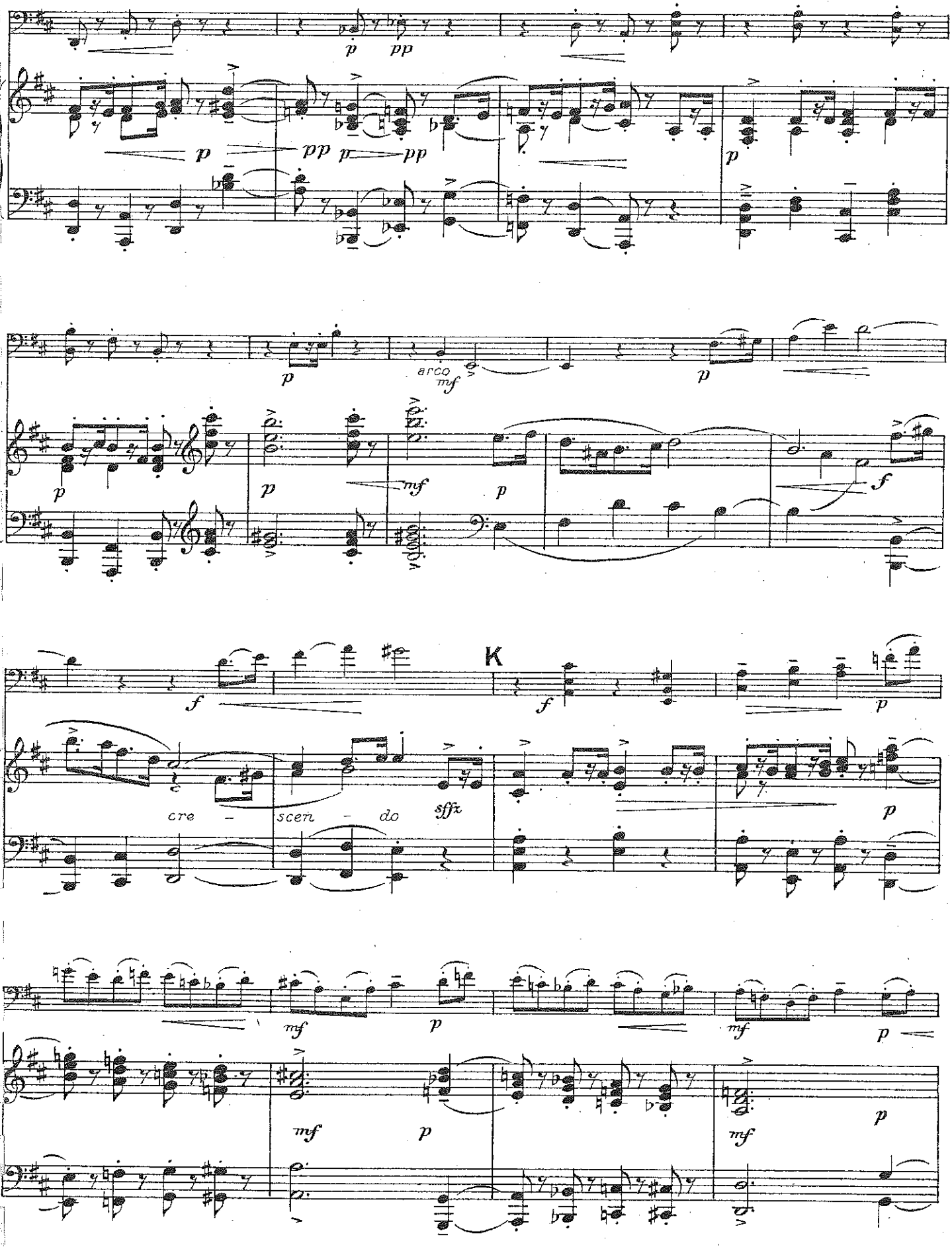
p
pp
arco
mf
K
cre - scen - do
sffz

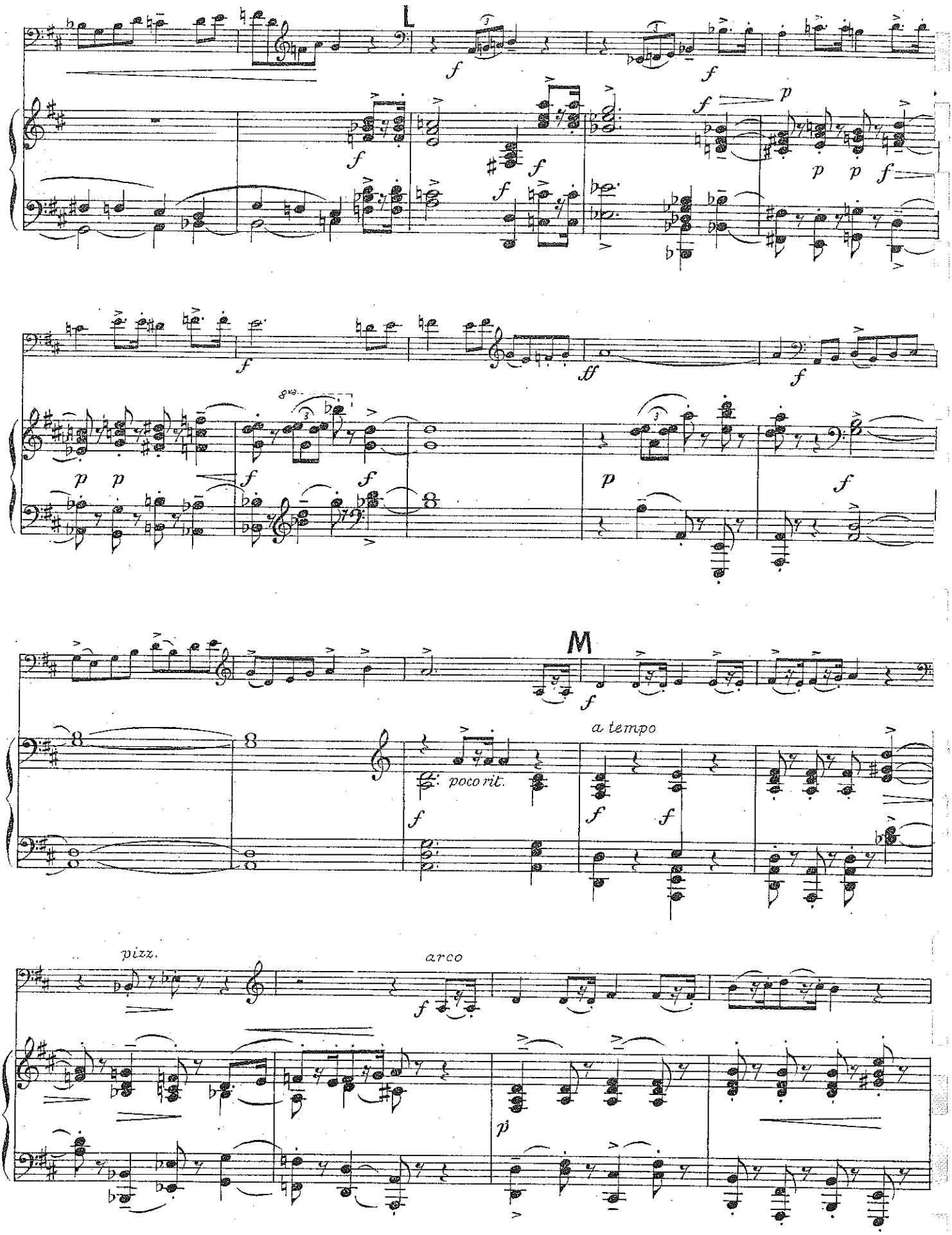
L
M
poco rit.
a tempo
pizz.
arco

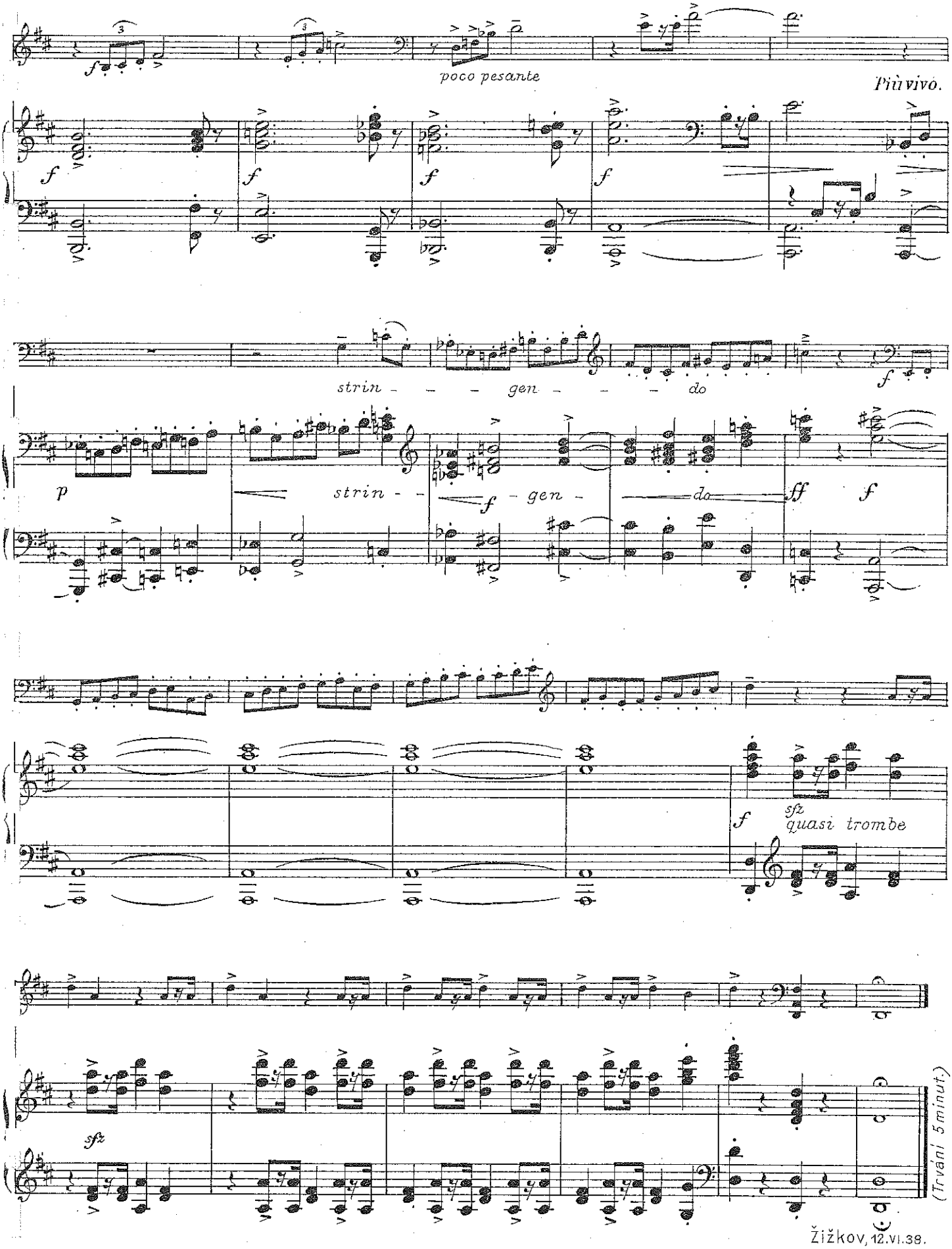

Žižkov, 12. VI. 38.
Tiskla Průmyslová tiskárna v Praze.

VIOLONCELLO

VZPOMÍNKA NA SLOVENSKO

SOUVENIR DE SLOVAQUIE - ERINNERUNG AN DIE SLOVAKEI

Violoncello

Přehlédl Bedřich Jaroš

Silvestr HIPPMANN, op. 8

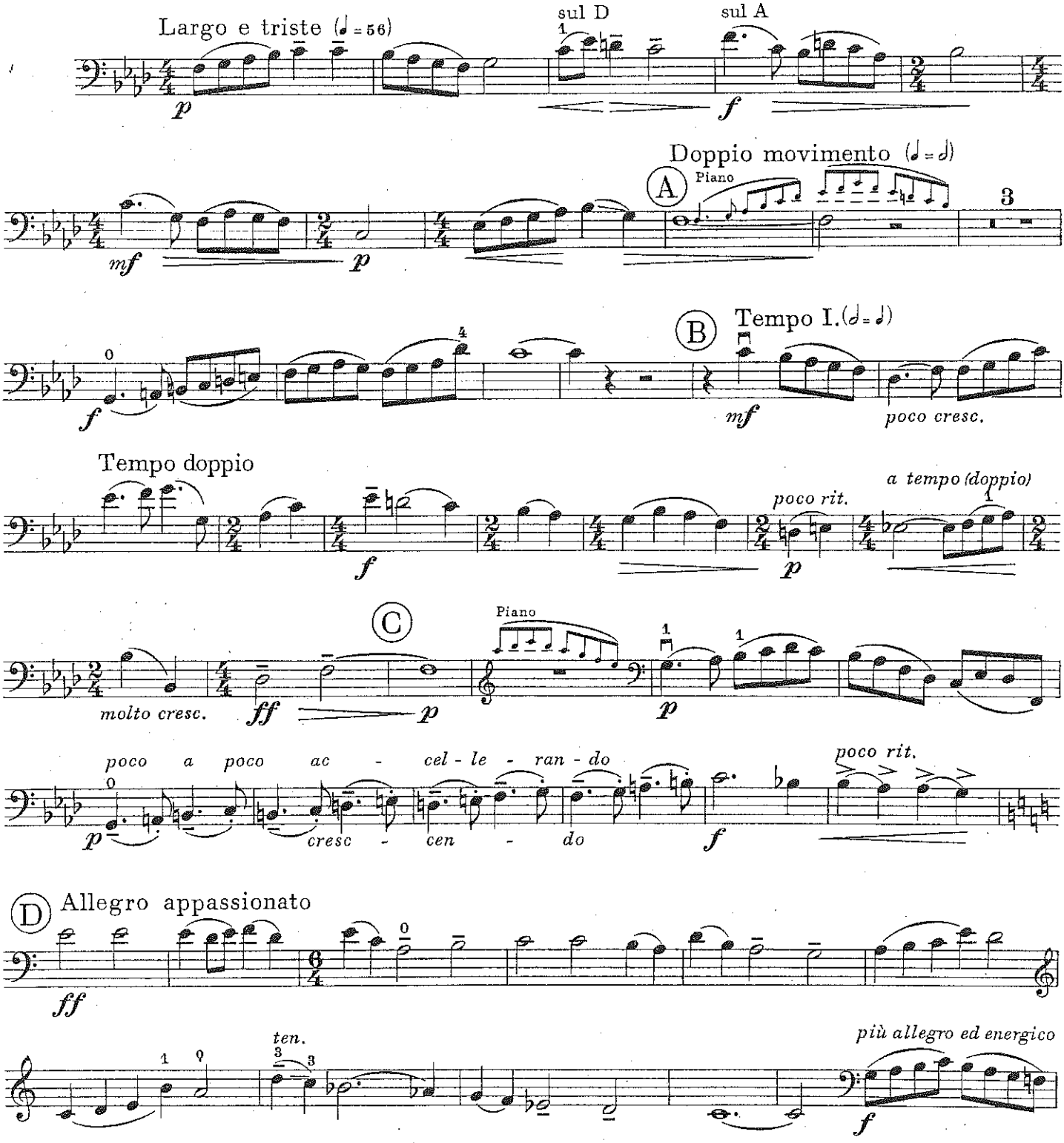

Copyright 1939 by the author

Veškera práva vyhrazena

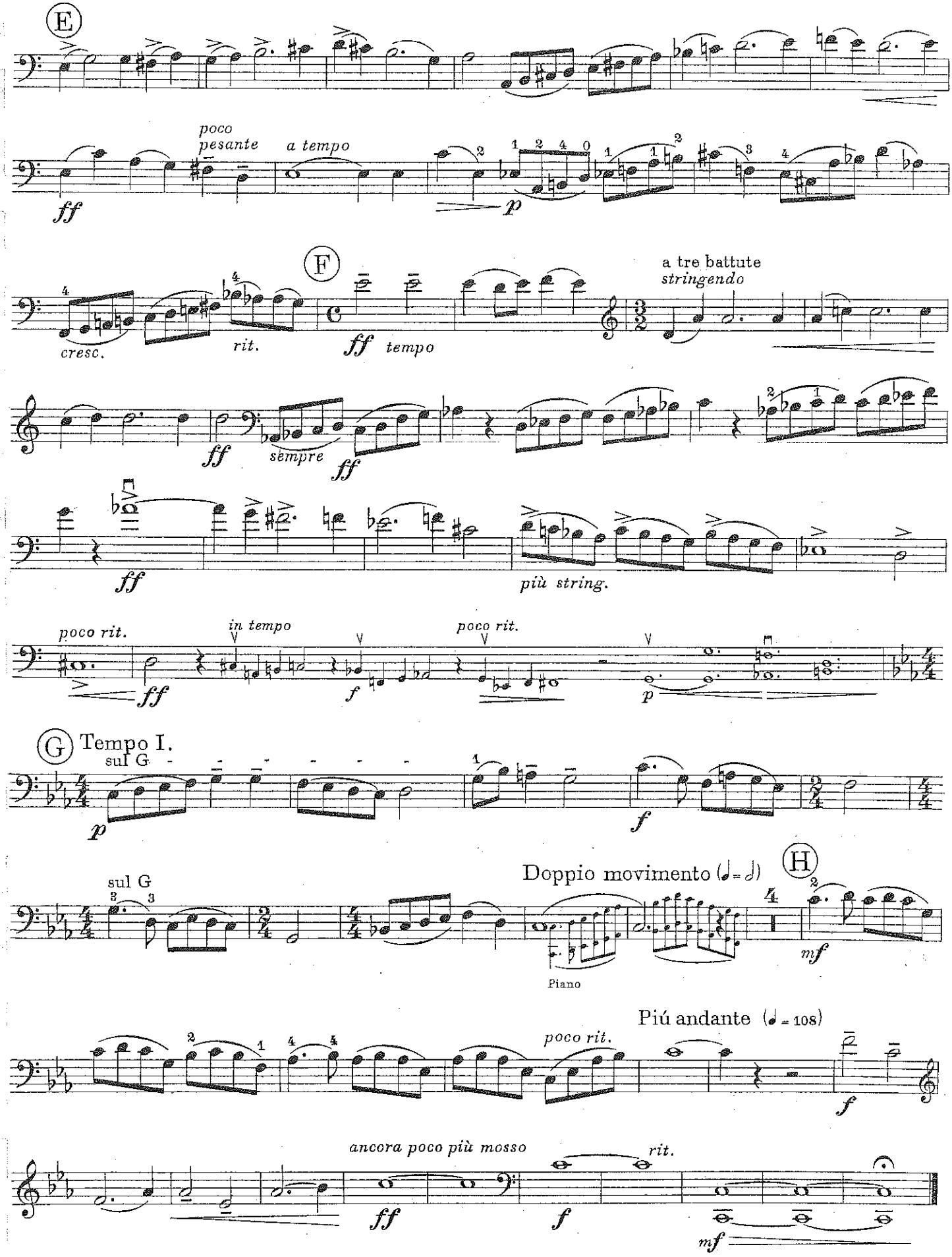
E
poco
pesante
a tempo
ff
p
F
a tre battute
stringendo
cresc.
rit.
ff tempo
ff
sempre
ff
ff
più string.
poco rit.
in tempo
poco rit.
ff
f
p
G Tempo I.
sul G
p
f
sul G
Doppio movimento (♩ = ♩)
H
mf
Piano
Piú andante (♩ = 108)
poco rit.
f
ancora poco più mosso
rit.
ff
f
mf

ROMANCE

ROMANCE – ROMANZE

Violoncello

Přehlédl Bedřich Jaroš

Silvestr HIPPMANN, op. 8

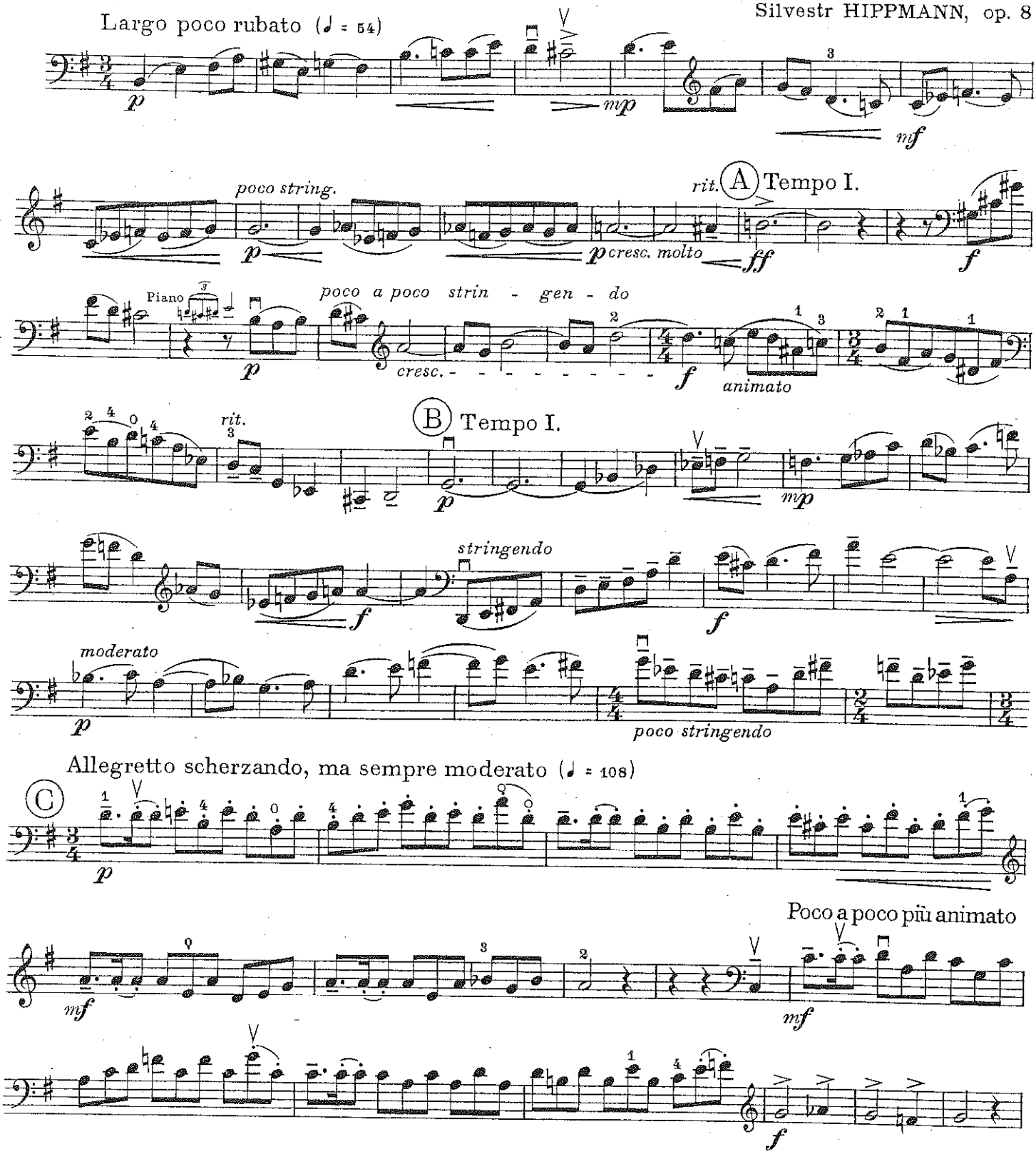

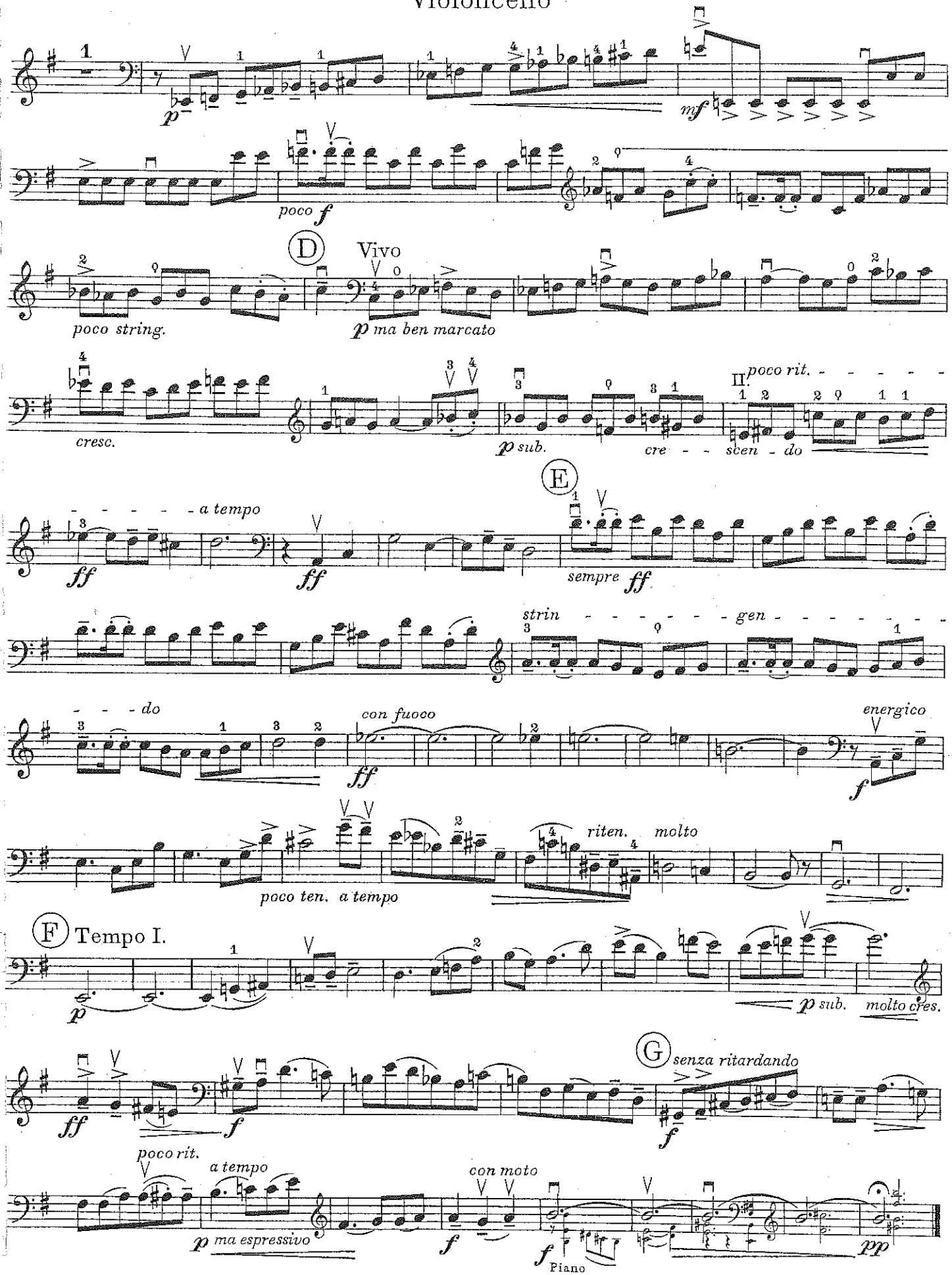
p
mf
poco f
D
Vivo
poco string.
p ma ben marcato
cresc.
p sub.
cre - - scen - do
poco rit.
a tempo
ff
sempre ff
E
strin - - - - - - gen
- - - do
con fuoco
energico
f
poco ten. a tempo
riten.
molto
F Tempo I.
p sub.
molto cres.
G
senza ritardando
poco rit.
a tempo
p ma espressivo
con moto
Piano
pp

SERENÁDA

(s moravskou písní)

SÉRÉNADE
(avec une chanson morave)

SERENADE
(mit einem mährischen Liede)

Violoncello

Přehlédl Bedřich Jaroš

Marcia con spirito, molto rytmico (♩ = 138)

Silvestr Hippmann op. 8

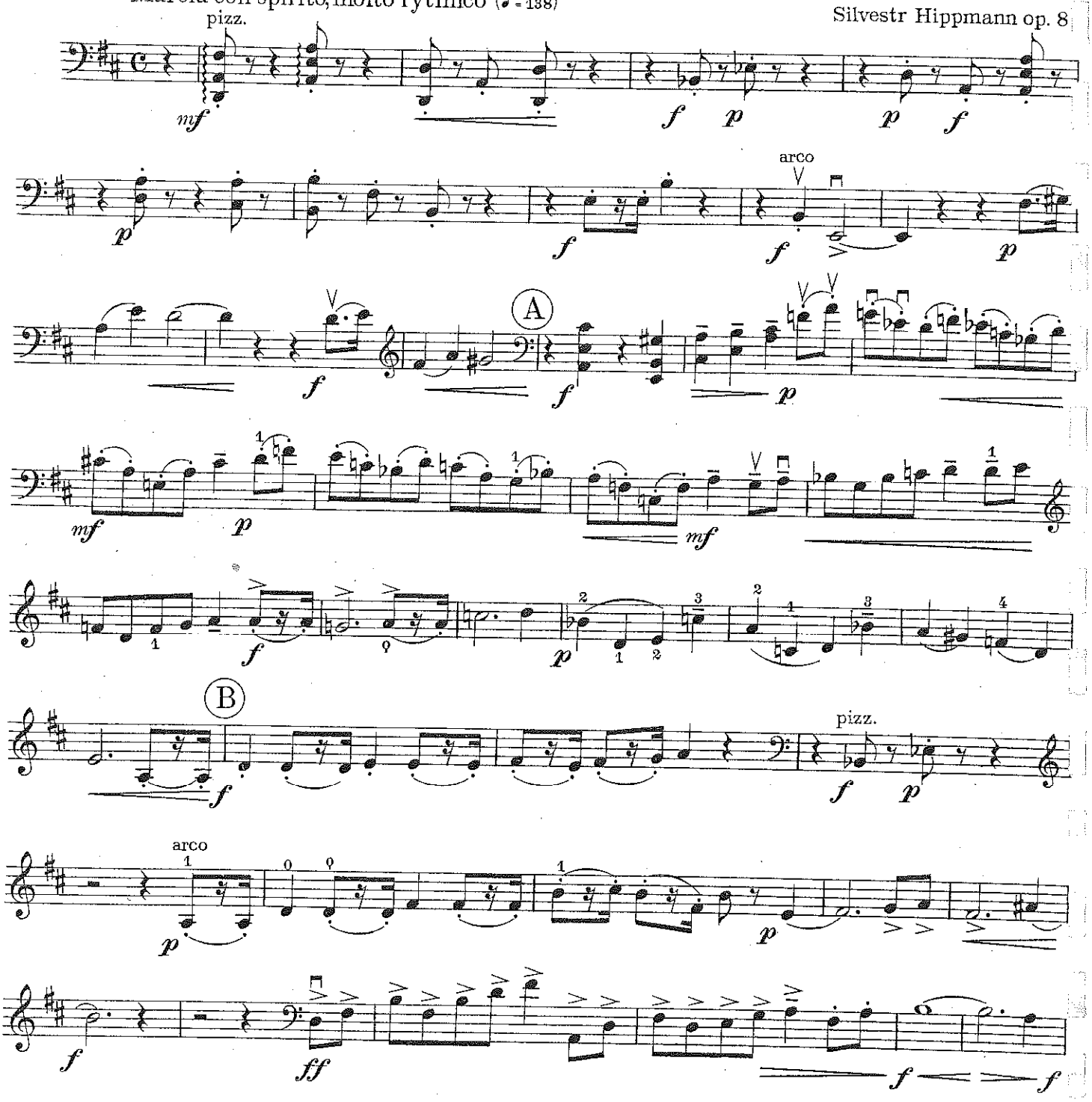

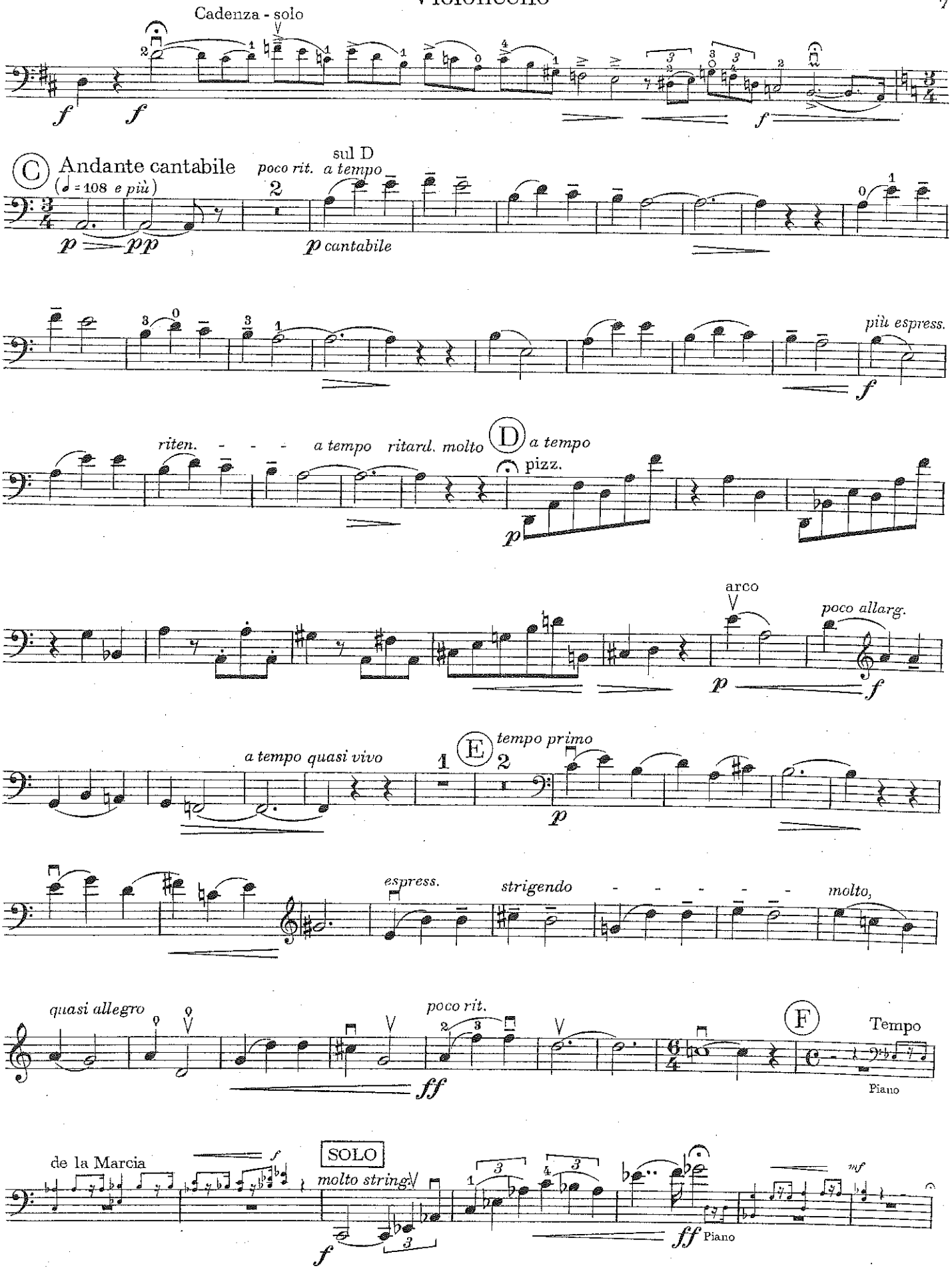
Cadenza - solo
f
f
f
C
Andante cantabile
(♩ = 108 e più)
p
pp
poco rit.
sul D
a tempo
p cantabile
più espress.
f
riten.
a tempo
ritard. molto
D
a tempo
pizz.
p
arco
poco allarg.
p
f
a tempo quasi vivo
E
tempo primo
p
espress.
strigendo
molto,
quasi allegro
poco rit.
ff
F
Tempo
Piano
de la Marcia
f
SOLO
molto string.
f
ff
Piano
mf

Violoncello

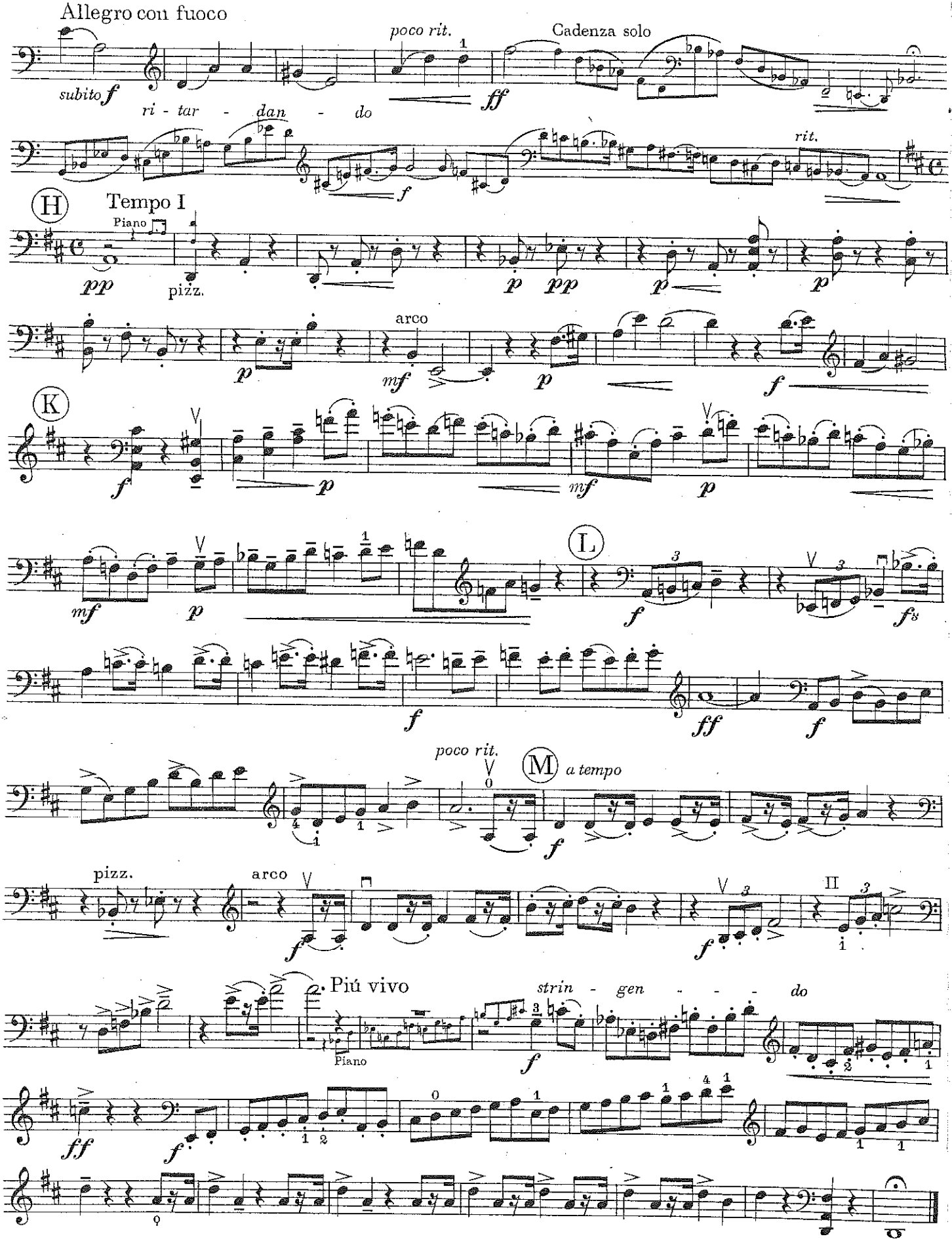

Ryla a tiskla Průmyslová tiskárna v Praze.

Příloha č.V: S.Hippmann – Rondo a moll

Silvestr H I P M A N :

R O N D O

a moll

Opus 31 .

DU
Pflr. &. 642/73
Inv. &. 650

Dédié à mon Ami Français

André Collard,

premier interprète de cette oeuvre.

Rondo

en la

pour Piano et Orchestre,

composé par

Silvestr Hipman

Oeuvre 31.

Réduction pour deux pianos.

Rondo.

Silvestr Hipman

Piano I.

Piano II.

Allegro risoluto, ma tempo moderato. (♩ = circa 60)

f

p

cre — scen — do

f

f

p

f

Copyright 1957 by Editions Françaises de Musique
26 rue Beaujon Paris 8

Tous droits réservés
pour tous pays

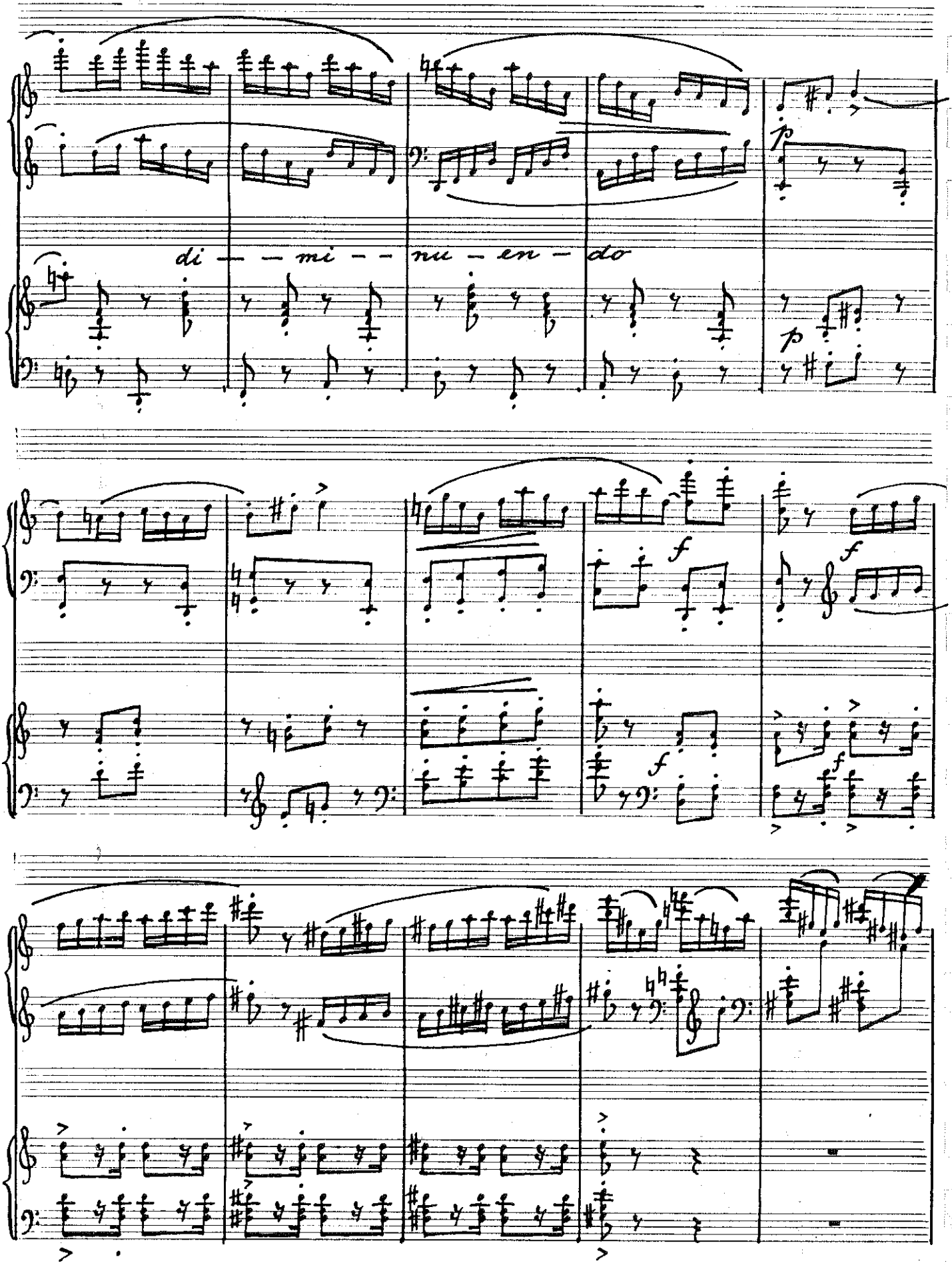
di — — mi — — nu — en — do
p
p
f
f
f
f
f

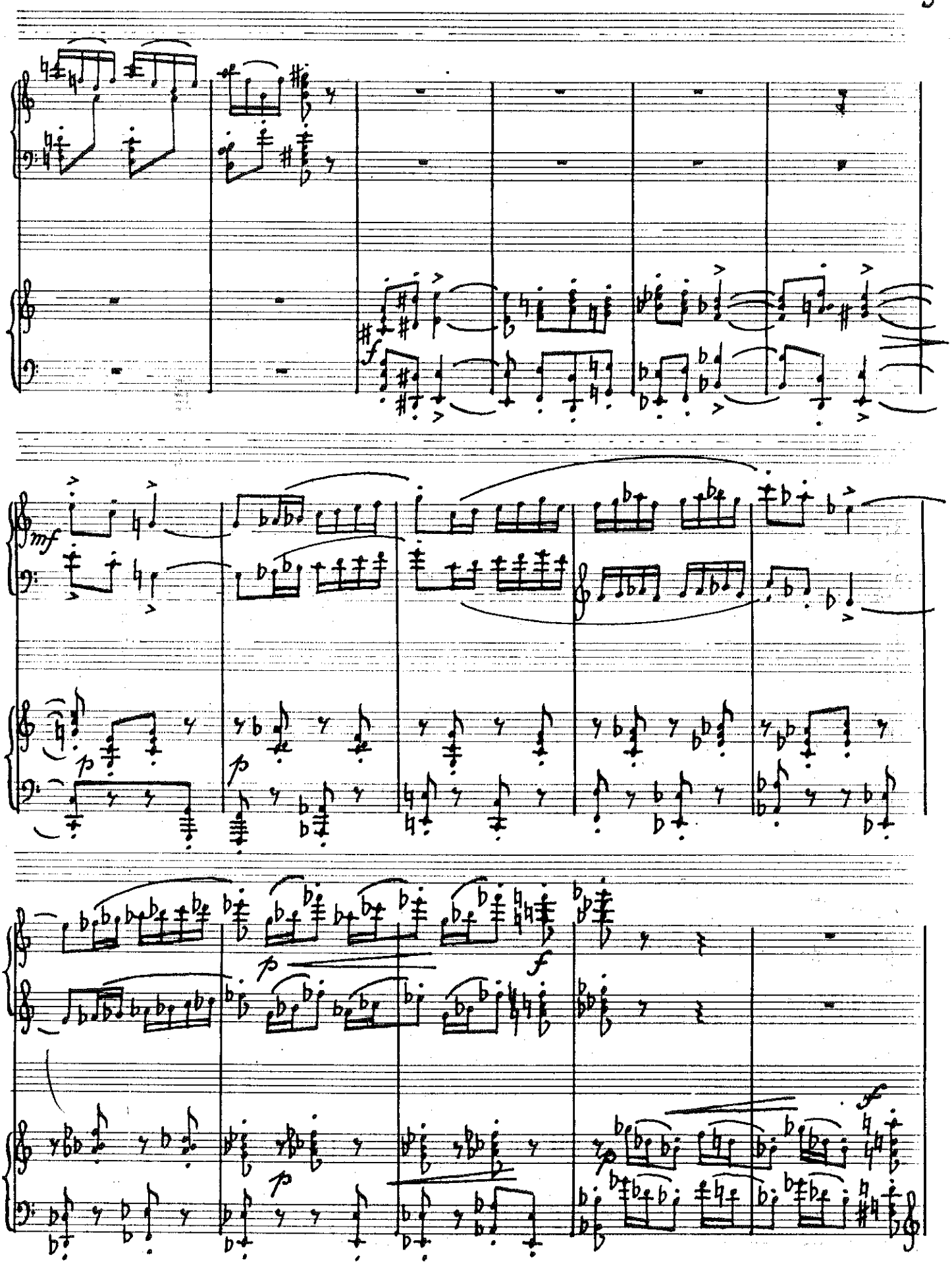
f
mf
p
p
p
f
p
p
f

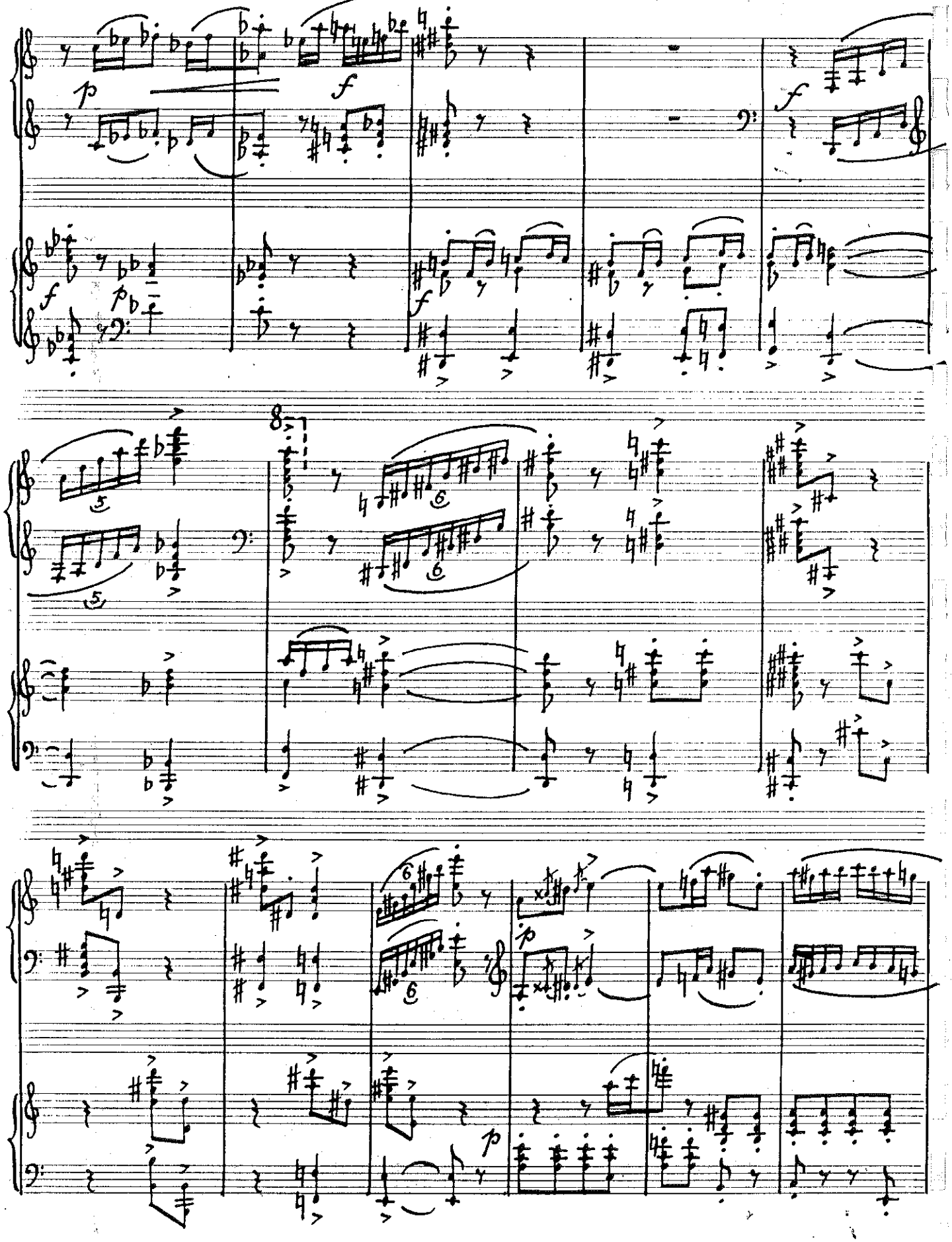
p
f
f
f
p
f
8
5
5
6
6
6
p
p

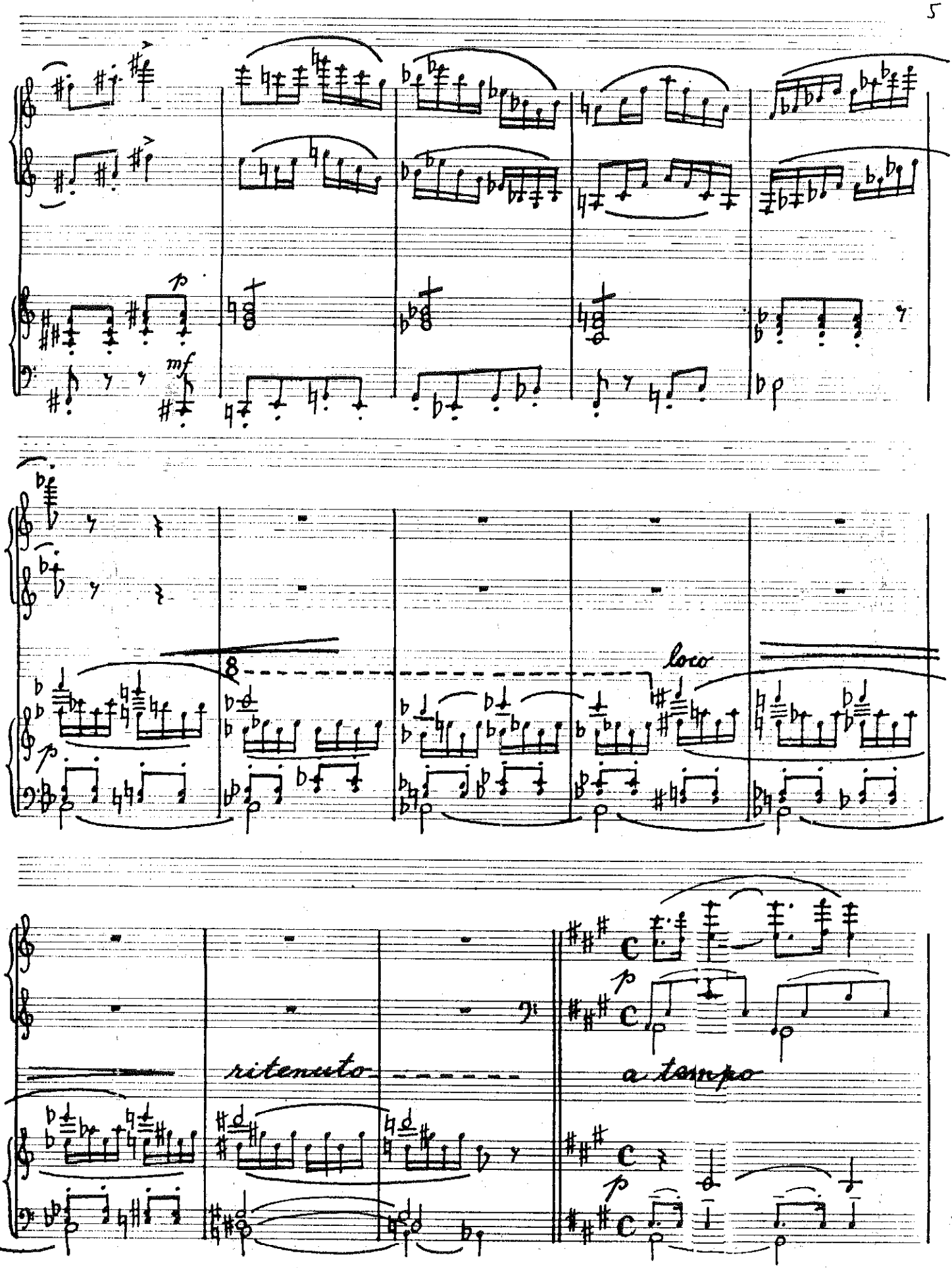
p
mf
loco
ritenuto
a tempo
p
p

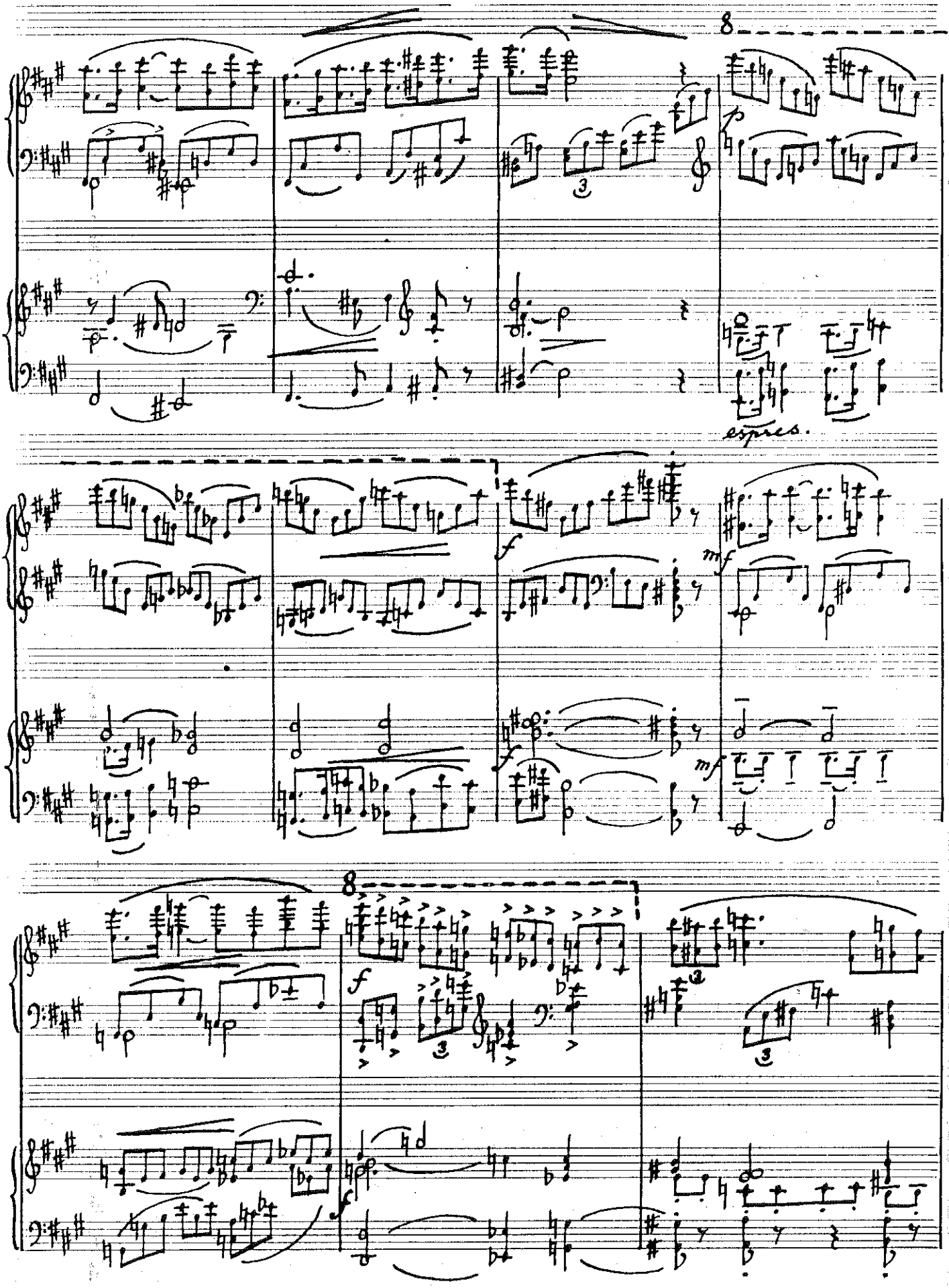
8
espres.
f
mf
8

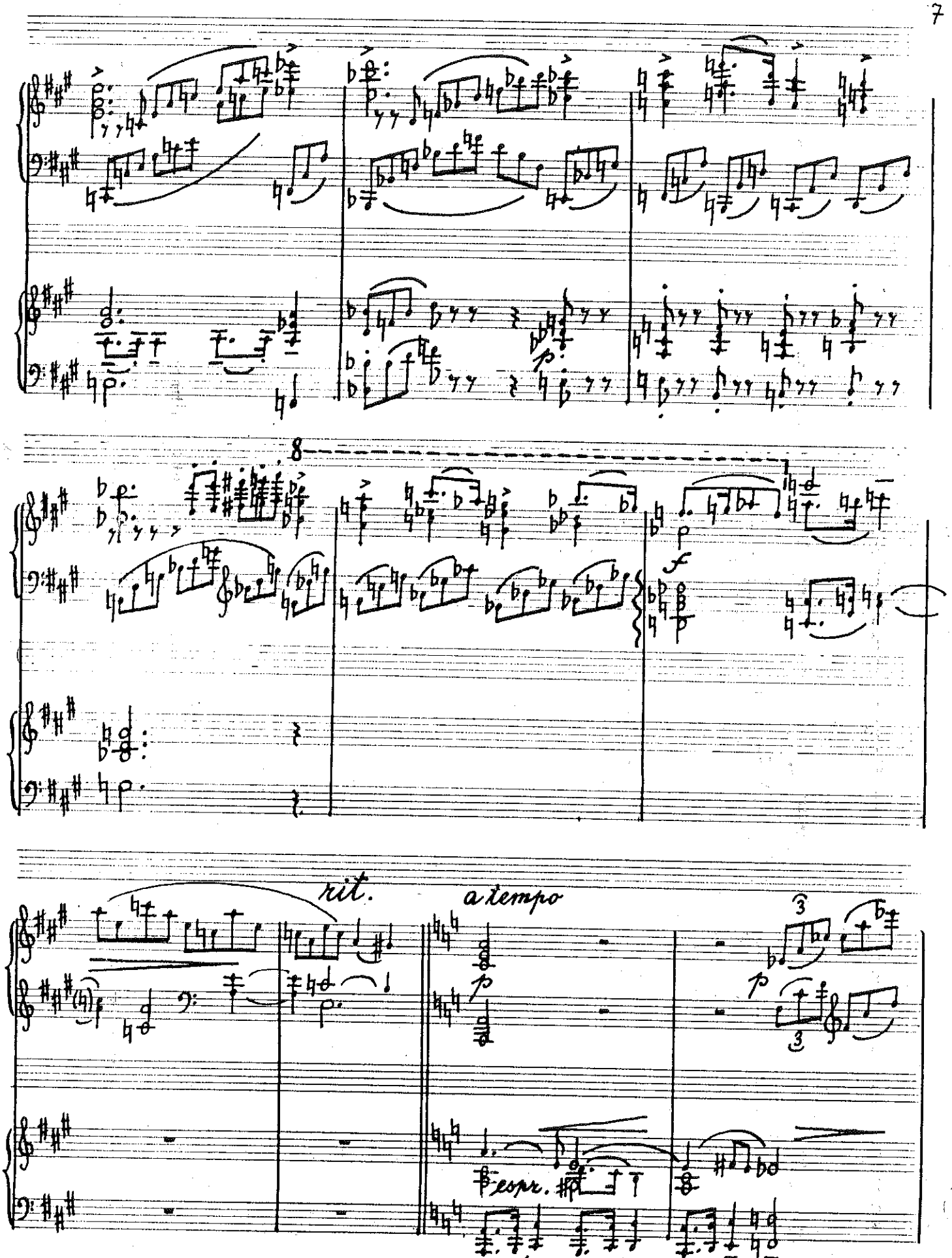
8
f
rit.
a tempo
p
espr.

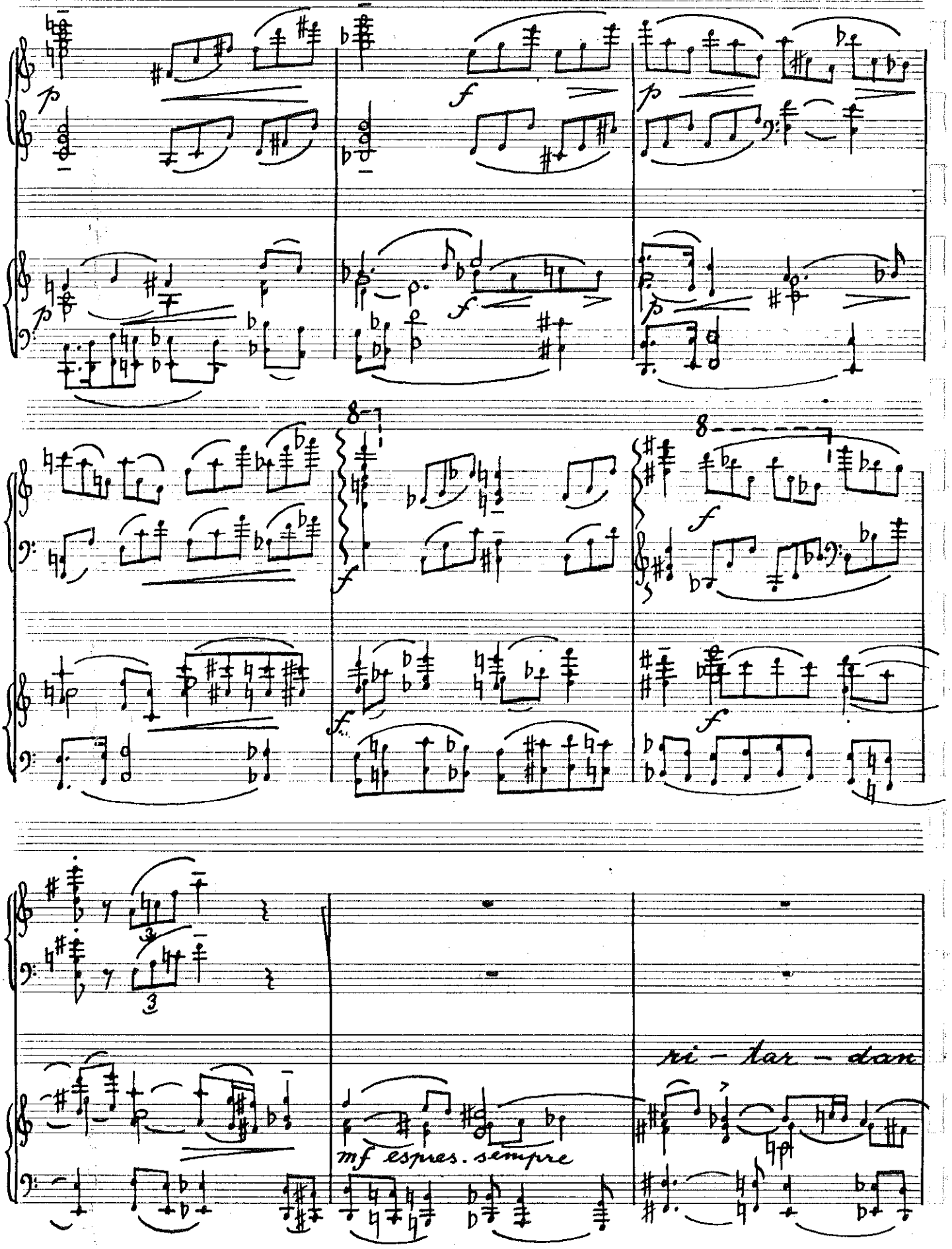
mf espres. sempre
ri - tar - dan

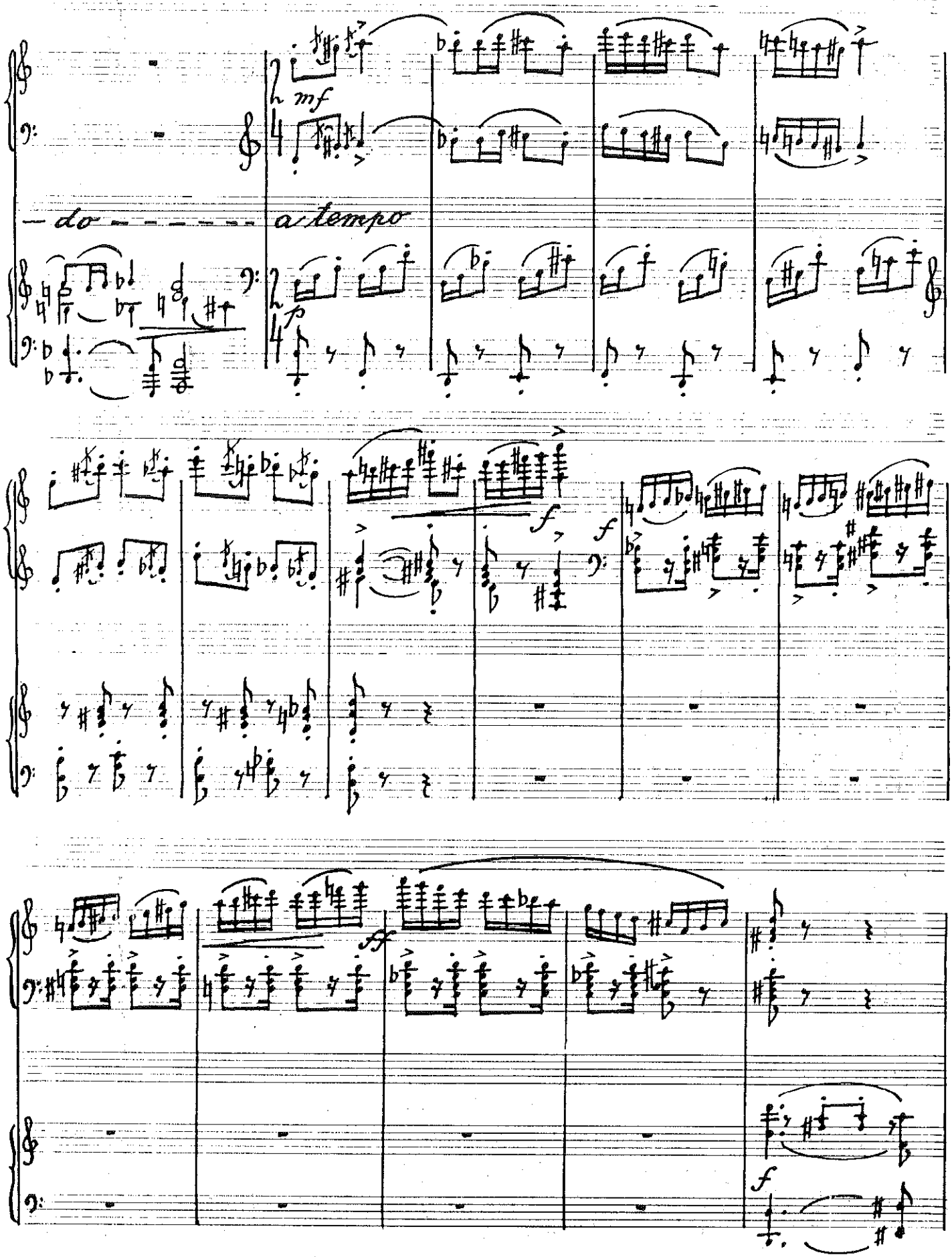
mf
— do — — — — — —
a tempo
p
f
f
ff
f

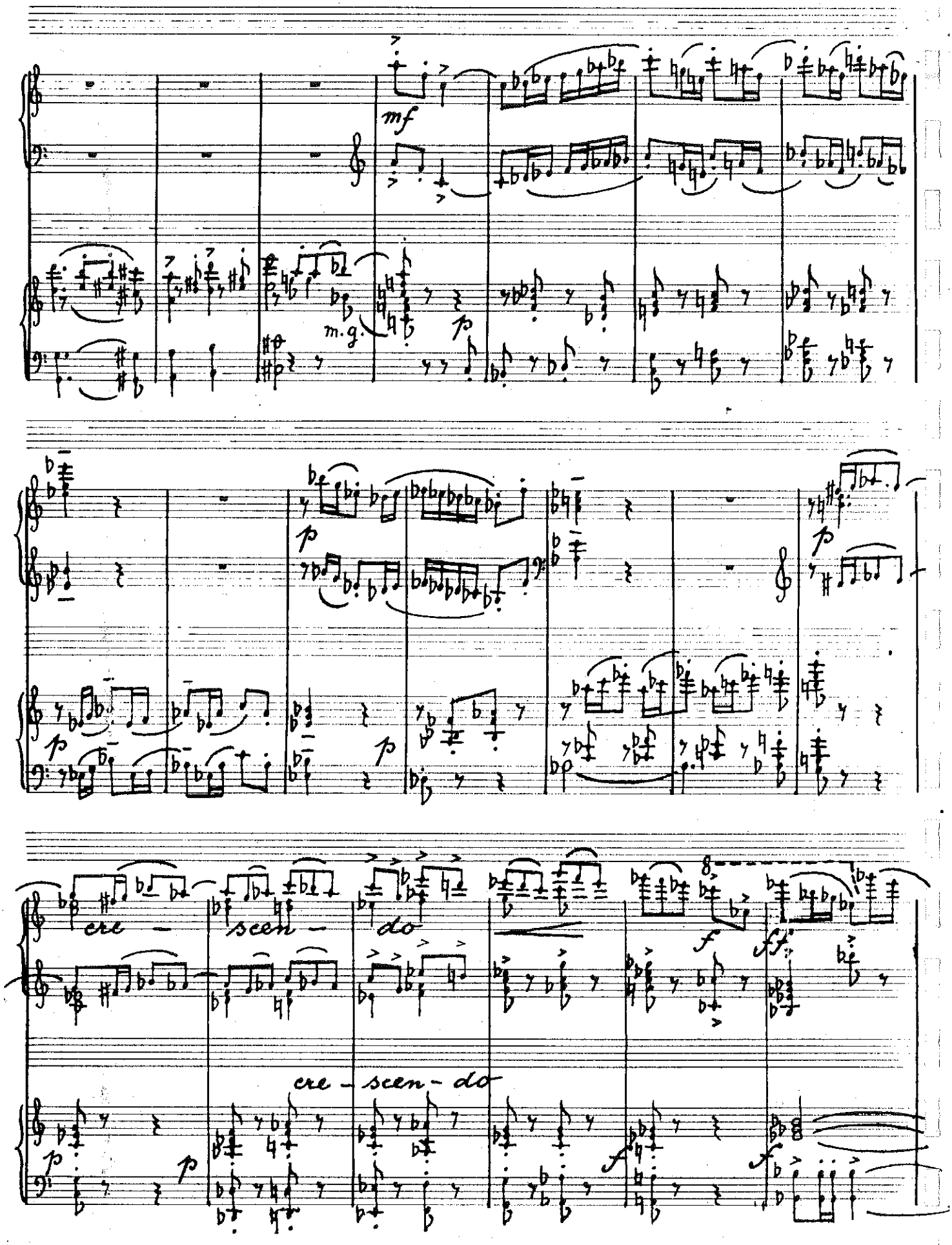
mf
m.g.
p
cre -
scen -
do
f
ff
cre - scen - do

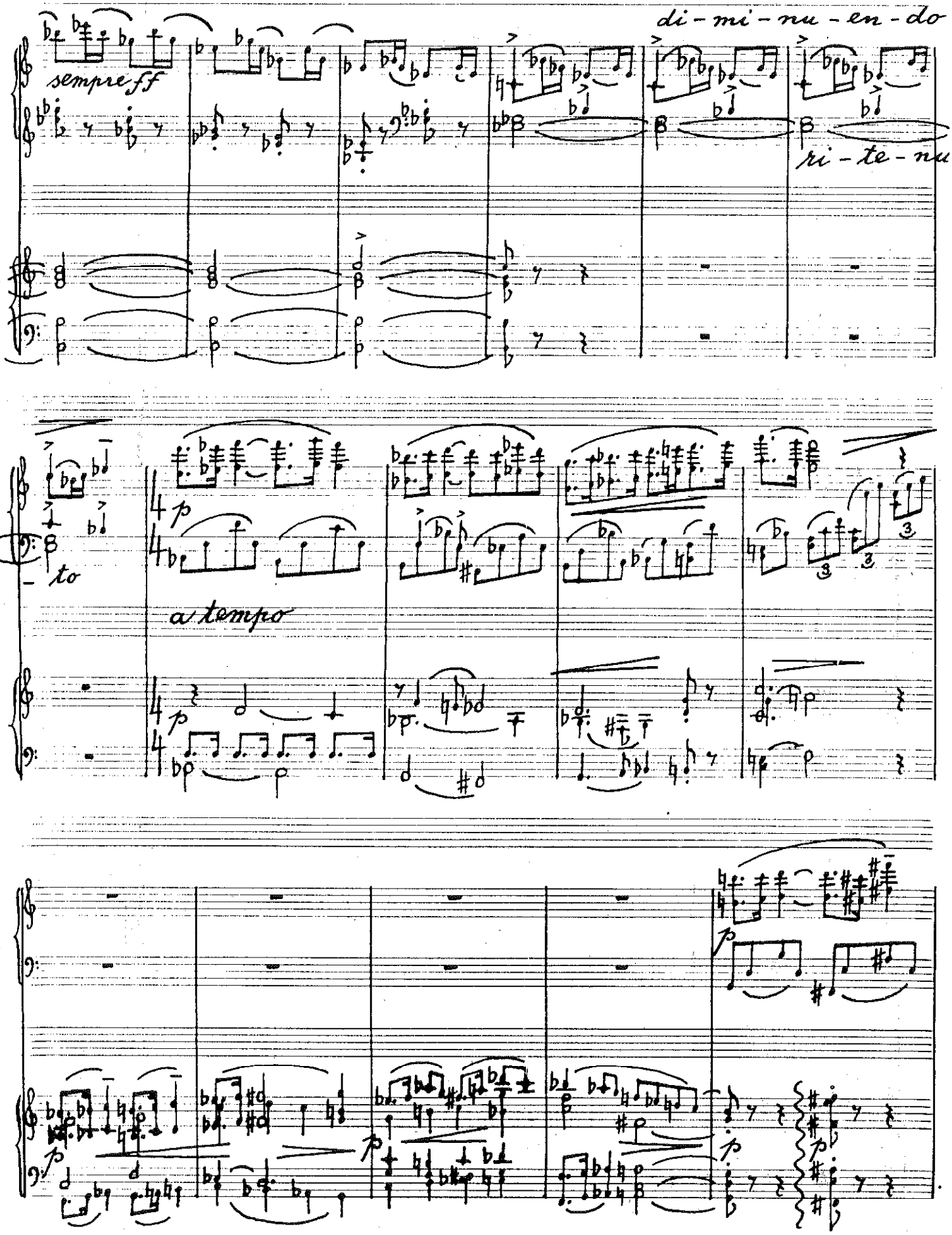
di - mi - nu - en - do
sempre ff
ri - te - nu -
to
a tempo
p
f

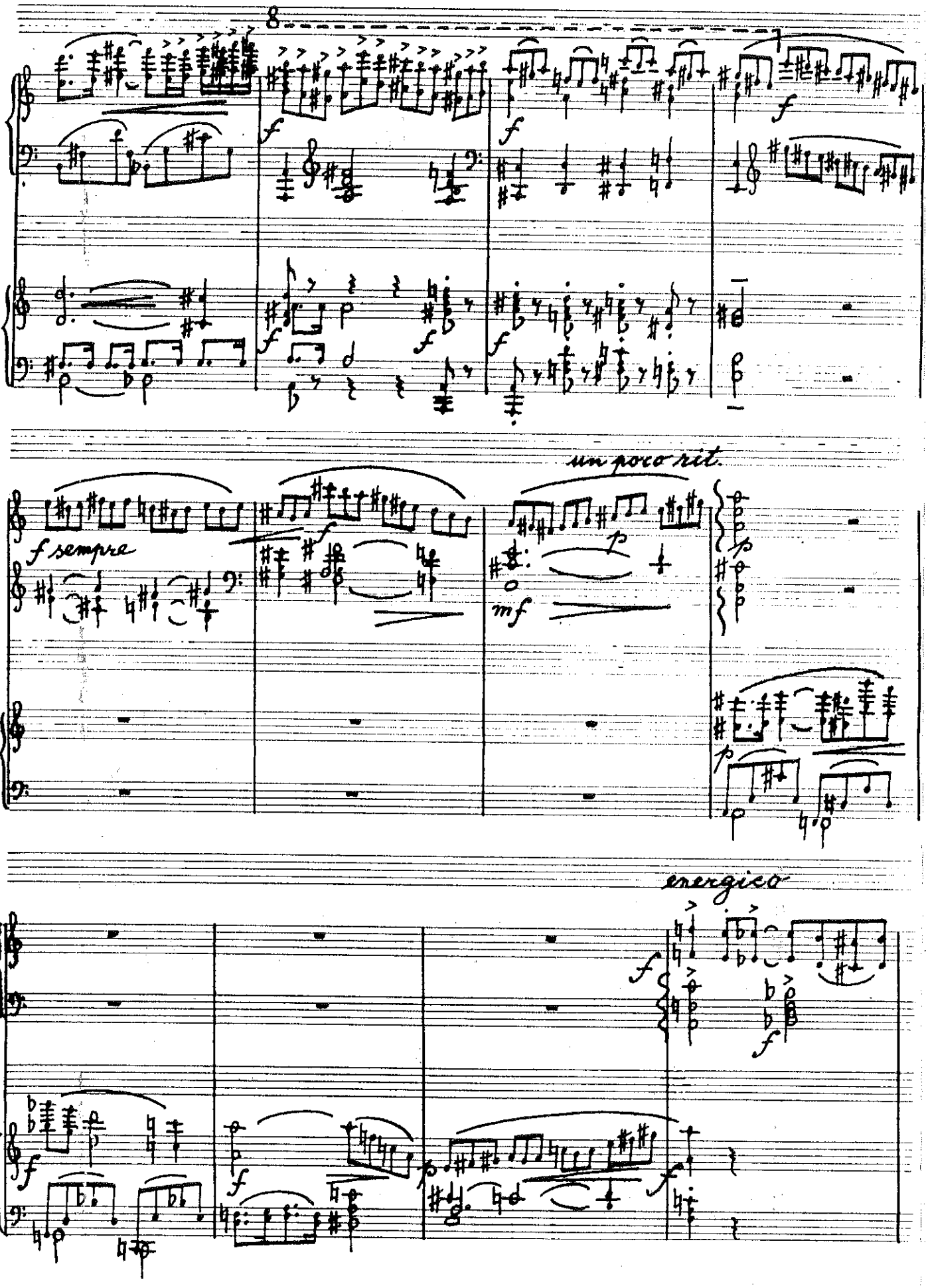
f sempre
un poco rit.
mf
energico

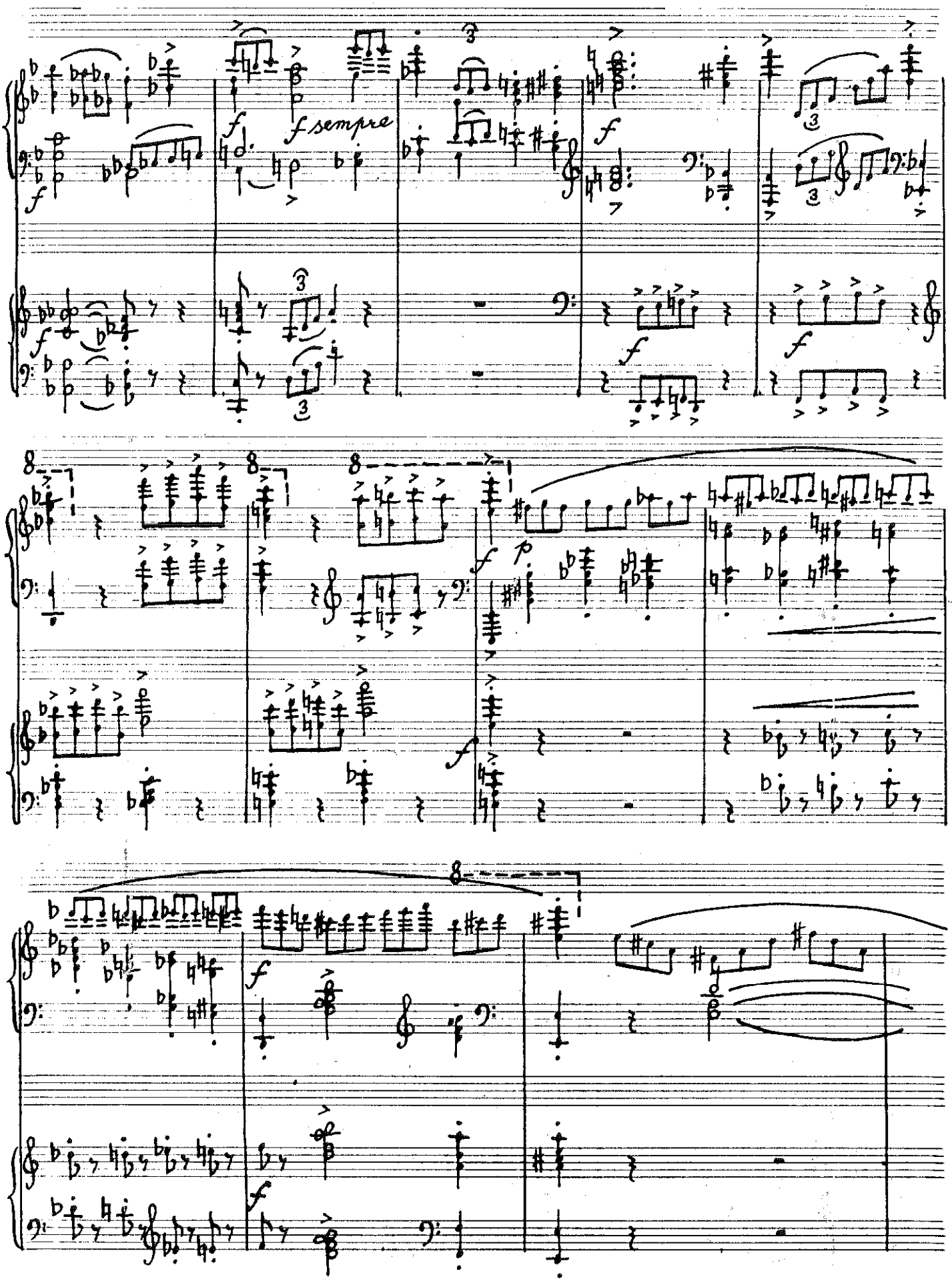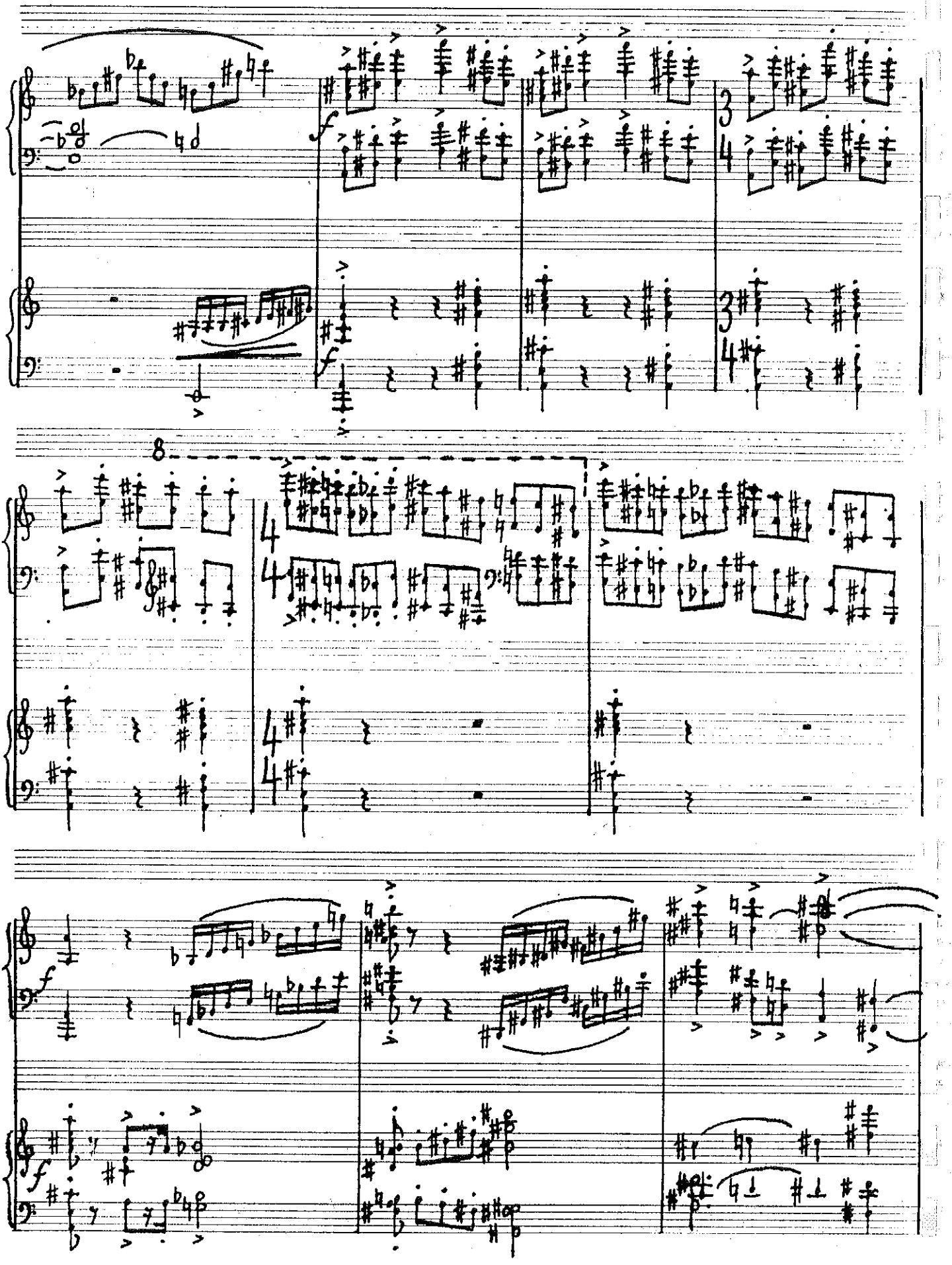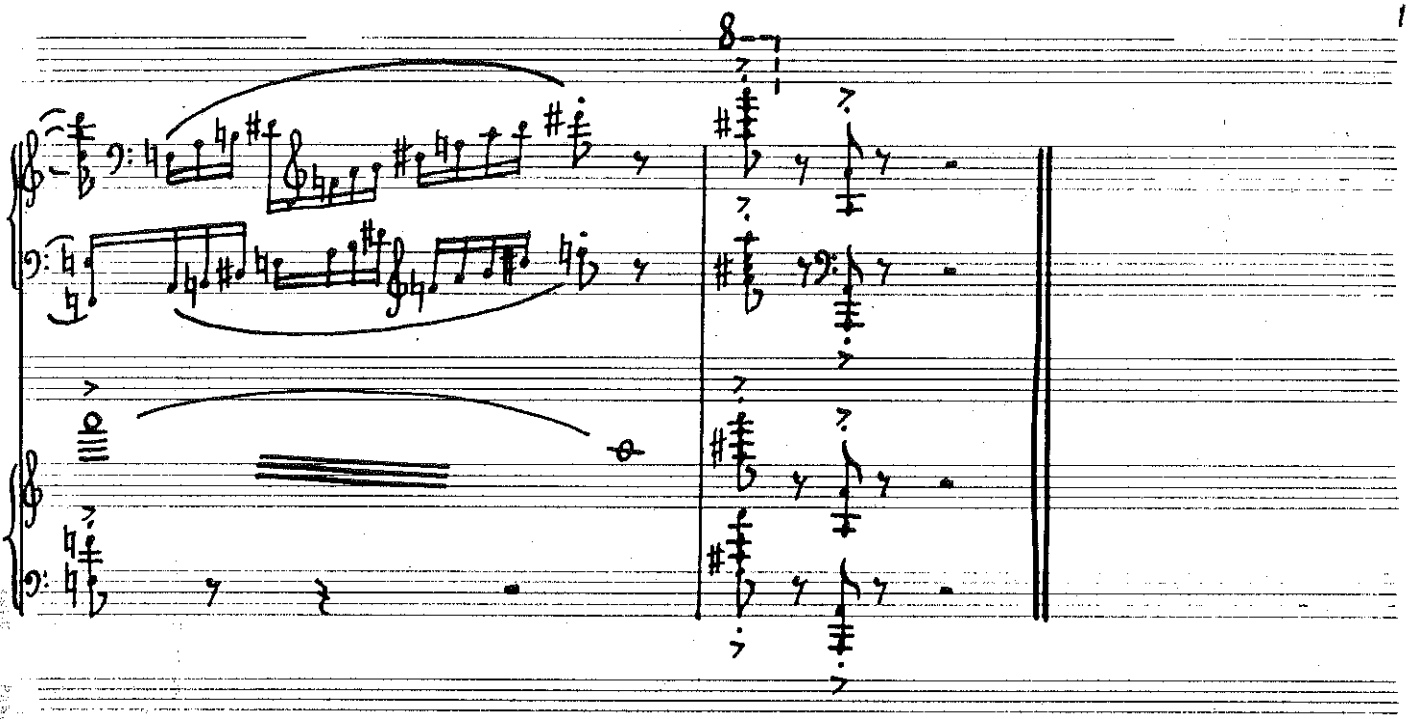
f sempre